บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ปริญญานิพนธ์

ของ

ธันยพร บุษปฤกษ์

ก.ย. 2543

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
กันยายน 2543

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

12914

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ ..... เดือน .....พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำ ให้คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.จารุวรรณ สกุลคู ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ และ ดร.อรรณพ โพธิสุข กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อรรณพ โพธิสุข อาจารย์ประทวน กลิ่นจำปา อาจารย์นพ กลิ่นจันทร์ อาจารย์เผด็จ แสนเกษม และ อาจารย์ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อนุสรณ์ สกุลคู ที่ได้ให้คำปรึกษาและให้ข้อคิดเห็นเพื่อการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาระดับ ปวส. หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณด้วยความรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่งต่อกำลังใจที่ได้รับจาก อาจารย์สัณฐิติ บุษปฤกษ์ และสมาชิกในครอบครัว บุษปฤกษ์ ทุกคน

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธันยพร บุษปฤกษ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	สมมติฐานของการวิจัย	7
	ความสำคัญของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	10
2	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง	13
	การอาชีวะและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม	13
	ปัญหาของนักศึกษา	14
	บริการให้คำปรึกษา	18
	หลักในการให้คำปรึกษา	19
	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	22
	ปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	35
3	วิธีดำเนินการวิจัย	39
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
	การวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48

บทที่ หน้า

5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 95
ความมุ่งหมายของการวิจัย 95
วิธีดำเนินการวิจัย 95
การวิเคราะห์ข้อมูล 97
สรุปผลการวิจัย 97
อภิปรายผล 103
ข้อเสนอแนะ 116

บรรณานุกรม 119

ภาคผนวก 128
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์
การตอบแบบสอบถาม 129
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม และหนังสือ
ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสอบถาม 152
ภาคผนวก ค ค่าสถิติเกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือ 157

ประวัติย่อของผู้วิจัย 161

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ 40

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ 41

3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อและรายด้าน 49

4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ 54

5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปี 55

6 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา 56

7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามวิทยาเขต 58

ตาราง หน้า

8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม 59
9 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ 60
10 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปี 61
11 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา 62
12 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ 63
13 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ 64
14 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ 65
15 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามวิทยาเขต 66

ตาราง หน้า

16 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ 67
17 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ 68
18 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ 69
19 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม 70
20 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ 71
21 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและ พัฒนานักศึกษา จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ 72
22 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ 73
23 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ 74
24 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อและรายด้าน 75

ตาราง หน้า

25 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ 81

26 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา 82

27 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตราฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา 83

28 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตราฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ 84

29 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตราฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชา 85

30 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ 86

31 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา 87

ตาราง หน้า

32 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา 88
33 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ 89
34 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ 90
35 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ 91
36 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ 92
37 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ 93
38 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชา 94

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นรากฐานและเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และระบบการเมืองของประเทศ การที่ประเทศใดจะบรรลุเป้าหมายนี้ได้ ประชาชนของประเทศชาติบ้านเมืองนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาให้ถูกทิศทางมีความรู้ความสามารถ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลทันเหตุการณ์ โดยมีรากแก้วของขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม คุณธรรม ความประพฤติอันดีงามที่หยั่งลึกเหนียวแน่นเป็นแกนหลัก และรู้จักพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนากำลังคนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว (เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. 2540 : 15 - 19) อย่างไรก็ตาม ความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดขึ้นในลักษณะที่รวดเร็วมาก ปัญหาวิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน มีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อประชาชนในประเทศมากที่สุดเมื่อเทียบกับวิกฤติการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต กล่าวคือ ผลกระทบโดยตรงกับโครงสร้างการผลิตของประเทศและส่งผลเชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ จากภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ภาคการเงินการคลัง ธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ภาคงานบริการ ภาคราชการ ภาคการเกษตร แม้แต่ภาคการศึกษา ก็ต้องเผชิญกับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และวิกฤติการณ์ครั้งนี้ ทำให้ไทยจำเป็นต้องเข้าไปอยู่ในฐานะลูกหนี้ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลจำเป็นต้องขอกู้เงินฉุกเฉินอย่างมีเงื่อนไข และส่งผลให้รัฐต้องใช้นโยบายเข้มงวดในมาตรการการเงิน ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจซบเซาควบคู่ไปกับภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง กระทบต่อประชาชนทั้งประเทศจากการถูกให้ออกจากงาน เลิกจ้าง ลดค่าตอบแทน มีผลให้คนว่างงานจากธุรกิจประเภทต่าง ๆ เพิ่มจำนวนขึ้น หลายคนอยู่ในฐานะหัวหน้าครอบครัว การว่างงานย่อมมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง สมาชิกของครอบครัวที่อยู่ในวัยเรียนต่างได้รับผลกระทบนี้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนปรับตัวสูงขึ้น อุปกรณ์การเรียนการสอนแพงจนนักศึกษาไม่สามารถซื้อได้ครบตามที่จำเป็น นักศึกษาบางคนอาจต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน เพื่อหารายได้เพิ่มเติม โดยไม่มีโอกาสได้เลือกงานที่เหมาะสม นอกจากนั้นแหล่งเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาก็ลดน้อยลงมาก จึงมีผลให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวลทั้งในด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต

ในปัจจุบันและเหตุการณ์ในอนาคต เช่น การไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ทำให้นักศึกษาที่ยังไม่พร้อมที่จะเผชิญปัญหา ไม่มีภูมิต้านทานทางจิตใจที่เข้มแข็งพอ เกิดปัญหาคับข้องใจ ไม่สามารถปรับตัวได้ ส่งผลกระทบต่อการเรียนและพัฒนาการทางสังคมตามมา ดังนั้น ความหวังที่จะเพิ่มศักยภาพของประชากรไทยให้สูงขึ้น อาจไม่ประสบผลตามที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และตามนโยบายของรัฐบาล (อภิญญา เวชชัย. 2541 : 4 - 11) นักเศรษฐศาสตร์ทั่วโลกให้ความเห็นว่า พลังอันสำคัญของการพัฒนาประเทศจริง ๆ นั้นอยู่ที่คุณภาพของคน โดยเห็นว่าคนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงได้ปรับเปลี่ยนแผนใหม่ โดยการเน้น "คน" เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และกระบวนการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้คือ การศึกษา สถาบันการศึกษาจึงมีพันธกิจอันสำคัญยิ่งต่อสังคมในอันที่จะช่วยพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลก็คือ ครู – อาจารย์ ที่นอกจากจะมีภารกิจหลักในการสอนแล้ว บทบาทสำคัญอีกบทบาทหนึ่ง คือ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน บทบาทของครู - อาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีความสำคัญเพิ่มขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการฝึกความเป็นผู้ใหญ่ให้แก่นักศึกษา คอยช่วยเหลือเกื้อกูลในงานที่เกินความสามารถของนักศึกษา เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ชีวิตนักศึกษาที่ดี ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและช่วยชี้แนะประสานงานให้เกิดความคล่องตัวในกระบวนการศึกษา รวมทั้งให้คำปรึกษาเบื้องต้นในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา (เรียม ศรีทอง. 2541 : 4)

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาสายวิชาชีพ มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาในสองระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตร และระดับปริญญา ใน 5 สายวิชา ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปกรรม (รัชมน สุขชุม. 2541 : 1 - 11) มีเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้มีความรู้ในทางทฤษฎีและปฏิบัติได้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นยังเน้นในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนสำนึกในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแต่ละสาขา และเน้นเรื่องคุณภาพของบัณฑิตมากกว่าปริมาณ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ตามแนวทางในการพัฒนาประเทศที่กำลังเป็นอยู่และจะดำเนินต่อไปในอนาคต (ธรรมนูญ ฤทธิมณี. 2535 : 13 - 20) นักศึกษาที่ได้เข้าศึกษาเล่าเรียนในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาช่างอุตสาหกรรม นับว่าเป็นผู้มีโอกาสอันดีที่จะได้เรียนรู้ในวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์

ทักษะ และความเชี่ยวชาญในงานอาชีพให้กับตนเอง อันจะส่งผลสืบเนื่องไปสู่การนำความสามารถไปปฏิบัติงานได้จริง (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ. 2533 : 5) ซึ่งกว่านักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาออกไปนั้น ต้องทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิด เนื่องจากในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่นักศึกษาต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เป็นต้นว่า การเรียนที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป แม้จะเป็นโอกาสที่นักศึกษาจะได้ฝึกปฏิบัติจริงกับเครื่องมือเครื่องจักรเพื่อให้เกิดความชำนาญงาน แต่การฝึกเป็นประจำ ต้องพบกับความเปรอะเปื้อนของสารหล่อลื่นที่ติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องจักร พบกับความแข็งกระด้างและความแหลมคมของเครื่องมือ เสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บหรือสูญเสียอวัยวะของร่างกายจากการเกิดอุบัติเหตุ การต้องตะโกนพูดจากันแข่งกับเสียงเครื่องจักร อาจก่อให้เกิดภาวะความเครียด ส่งผลให้นักศึกษาช่างอุตสาหกรรมมีบุคลิกลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ที่ค่อนข้างรุนแรง ก้าวร้าว ชอบแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ไม่ตั้งใจเรียน ก่อการทะเลาะวิวาทในหมู่นักศึกษา จนเป็นเหตุให้ผลการเรียนตกต่ำ ในที่สุดอาจถูกคัดชื่อออกจากสถานศึกษา เป็นการสูญเปล่าของการลงทุนทางการศึกษาอย่างยิ่ง

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการพ้นสภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จากปีการศึกษา 2531 – 2540 พบว่า มีนักศึกษาที่พ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้วยสาเหตุต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ ลาออก 325 คน ตกออก 672 คน เสียชีวิต 7 คน รวม 1,004 คน จากจำนวนทั้งหมด 23,429 คน จะเห็นได้ว่ามีนักศึกษาพ้นสภาพหรือต้องออกจากการศึกษากลางคัน โดยเฉลี่ยปีละประมาณ 100 คน (กองแผนงานสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2540 : 1 - 30) ซึ่งนับว่าก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาอย่างมากเพราะนอกจากรัฐจะต้องสูญเสียงบประมาณในส่วนของงบประมาณซึ่งสนับสนุนการเรียนการสอนแล้ว ยังอาจส่งผลให้การวางแผนกำลังคนผิดพลาดไปด้วย จากปัญหาดังกล่าว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งมีบริการแนะแนวคอยให้คำปรึกษาเพื่อให้นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ มีความเป็นอิสระในตนเองและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างไรก็ตาม การจัดบริการแนะแนวก็ประสบปัญหาบางประการ เป็นต้นว่า จำนวนอาจารย์แนะแนวมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยได้พบอาจารย์เพื่อปรึกษาปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา เช่น การแนะแนวหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษาว่าจะลงทะเบียนเรียนวิชาใดบ้าง จะสอบเรียนต่อสถาบันการศึกษาใดดี หรือบอกข่าวสารการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น วันเปิดปิดภาคการศึกษา การจัดกิจกรรมกีฬา หรือแม้กระทั่งปัญหาส่วนตัวที่นักศึกษาต้องการผู้ที่เข้าใจและเห็นอกเห็นใจคอยให้คำปรึกษา

แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยให้สถานศึกษาในสังกัดแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา ไว้คอยให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก่นักศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนาศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป โดยที่อาจารย์ที่ปรึกษา ควรจะมีความเป็นกันเองกับนักศึกษา และสามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง (คมสัน พลับบดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542) นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรับผิดชอบ สามารถปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักศึกษา มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดีที่นักศึกษาสามารถเอาเป็นแบบอย่างได้ มีการปรับตัวให้เข้ากับนักศึกษาได้ทุกคน เป็นทั้งเพื่อนและพี่ และเมื่อใกล้จบการศึกษาควรแนะนำสถานที่ศึกษาต่อ หรือให้คำแนะนำด้านการสอบเข้าในสาขาวิชาต่าง ๆ (ศุภชัย อาจปรุ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542) อย่างไรก็ตาม การมีอาจารย์ที่ปรึกษาไว้คอยให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก่นักศึกษาก็มีปัญหาเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังที่นักศึกษาบางรายระบุว่า หาตัวอาจารย์ที่ปรึกษายาก อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความมั่นใจเวลาให้คำปรึกษา และขาดการเอาใจใส่นักศึกษาเท่าที่ควร (ทวีชัย เขียนภักดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542) และบางรายกล่าวว่า ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาอยู่คอยให้คำปรึกษา ในช่วงที่มีการลงทะเบียนเรียน และในวันที่มีการประกาศผลสอบ (เสกสรรค์ หล้าตัว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542)

ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของนักศึกษา ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ เผชิญกับความยากลำบาก และประสบกับปัญหาต่าง ๆ เป็นต้นว่า ปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว และปัญหาทางสังคม ซึ่งท่ามกลางสภาวะการณ์เช่นนี้ นักศึกษาจะพยายามปรับตัวเพื่อให้มีพัฒนาการและสามารถดำรงสถานะอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตระหนักในความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเองก็ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฝนตนเอง การสับสนในบทบาทและหน้าที่ การขาดการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการขาดการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ดังจะเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้นว่า ในด้านการปฏิบัติ

หน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายทั้งสามด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไปนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาระบุว่า ปัญหาอันเกิดจากการขาดความพร้อมอันเนื่องมาจากอาจารย์ไม่มีความรู้ทางด้านการให้คำปรึกษา และไม่ทราบบทบาทของตนเอง บางรายเป็นอาจารย์ใหม่ยังไม่ทราบระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ของสถาบันดีพอ อาจารย์ให้ความสนใจต่อวิชาที่ตนเองสอนมากกว่าที่จะเห็นความสำคัญของการให้คำปรึกษา อีกทั้งนักศึกษาไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษา ประกอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีโอกาสได้พบกับผู้ปกครองของนักศึกษาเพื่อรับทราบปัญหาจนกระทั่งปัญหาอยู่ในระยะเกินแก้ไข นอกจากนี้อาจารย์มีภาระงานสอนมาก ทำให้ขาดโอกาสในการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ ทางเศรษฐกิจ สังคม และตลาดอาชีพ จึงทำให้คำปรึกษาที่ให้แก่นักศึกษาไม่ทันสมัย (ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ, จรินทร์ จุลวานิช และบัญญัติ กิตติสารวัณโณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542)

ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา พรทัศน์ บุญมั่งมี ให้ความเห็นว่าเท่าที่ผ่านมาการบริหารอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนงาน ขาดระเบียบปฏิบัติ อีกทั้งปฏิทินการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน และการจัดวางกำลังคนขาดความเหมาะสม เช่น การแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้สอน ทำให้อาจารย์ขาดโอกาสที่จะได้พบปะคุ้นเคยและรับทราบปัญหาของนักศึกษาในความรับผิดชอบ อาจารย์บางรายได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและเป็นอาจารย์ฝ่ายปกครอง ทำให้เกิดการสับสนในบทบาทเนื่องจากอาจารย์ฝ่ายปกครองมีหน้าที่ตรวจสอบ และควบคุมนักศึกษาไม่ให้ทำผิดระเบียบของสถาบัน เช่น การแต่งกาย ดังนั้น นักศึกษาจึงไม่อยากไปพบเพื่อขอคำปรึกษาเพราะเกรงว่าจะถูกตัดคะแนนหรือถูกลงโทษ (พรทัศน์ บุญมั่งมี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542) ส่วนวิรัช รักษาสกุล กล่าวถึงปัญหาด้านการบริหารระบบที่ปรึกษาว่า สถาบันไม่มีการจัดกำหนดเวลาที่แน่นอนเพื่อให้อาจารย์พบกับนักศึกษา และตารางเรียนของนักศึกษามักจะบรรจุรายวิชาไว้เต็มที่ในแต่ละวัน จนยากต่อการจัดเวลาว่างของนักศึกษาให้ตรงกับเวลาที่อาจารย์ว่างจากภาระงานสอน (วิรัช รักษาสกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542)

ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา สำเริง กลิ่นดิษฐ์ ให้ความเห็นว่าขาดการสนับสนุนจากสถาบันในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการให้คำปรึกษา ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา และขาดงบประมาณเพื่อการผลิตเอกสารสำหรับประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านการให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ

ด้านตลาดแรงงาน ระเบียบของสถาบันไม่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้อาจารย์ขาดกำลังใจในการทำงาน เพราะการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้รับการนำมาเป็นภาระงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ อีกทั้งผู้บริหารไม่ได้รับทราบปัญหา ไม่สนับสนุน และไม่เป็นกำลังใจให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา (สำเริง กลิ่นดิษฐ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2542)

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม และเป็นคณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ จึงมีความสนใจจะศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ฝ่ายวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของนักศึกษา เป็นการช่วยบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาปรับตัวได้และประสบความสำเร็จในการเรียน สามารถดำเนินชีวิตทั้งในและนอกสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ลดปัญหาการออกกลางคัน ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มศักยภาพของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมโดยส่วนรวมและการพัฒนาประเทศต่อไป

<u>ความมุ่งหมายของการวิจัย</u>

1. เพื่อศึกษาทัศนะของนักศึกษา ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา ด้านปัญหาทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม

3. เพื่อศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา และโดยรวมทุกด้าน

4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีสถานภาพ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน แตกต่างกัน

2. อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีสถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการจัดแบ่งงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายวิชาการในการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเหมาะสมกับนักศึกษา อันจะเป็นการช่วยลดความสูญเปล่าทางการศึกษาลงได้อีกทางหนึ่ง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยมีประชากร และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษา และอาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ประจำปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวม 6,206 คน คือ

1.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 6,009 คน

1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 197 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพของนักศึกษา ประกอบด้วย

2.1.1.1 เพศ แบ่งเป็น

เพศหญิง

เพศชาย

2.1.1.2 ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ แบ่งเป็น

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

2.1.1.3 แผนกวิชา แบ่งเป็น

ช่างยนต์

ช่างกลโรงงาน

ช่างโลหะ

ช่างไฟฟ้า

ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์

2.1.1.4 วิทยาเขต ได้แก่

วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

วิทยาเขตพระนครเหนือ

วิทยาเขตนนทบุรี

2.1.1.5 คะแนนเฉลี่ยสะสม แบ่งเป็น

สูงกว่า 3.00

2.50 - 3.00

ต่ำกว่า 2.50

2.1.2 สถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบด้วย

2.1.2.1 เพศ แบ่งเป็น

เพศหญิง

เพศชาย

2.1.2.2 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2.3 ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็น

น้อยกว่า 5 ปี

5 – 10 ปี

มากกว่า 10 ปี

2.1.2.4 จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ แบ่งเป็น

ต่ำกว่า 20 คาบ

20 คาบขึ้นไป

2.1.2.5 คณะวิชา ได้แก่

คณะวิชาศึกษาทั่วไป

คณะวิชาในสายช่าง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ทัศนะของนักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

2.2.2 ทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

<u>คำนิยามศัพท์เฉพาะ</u>

1. บทบาท หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งบุคคลได้รับ การแสดงออกนั้นสามารถสังเกตและวัดพฤติกรรมออกมาได้ และบุคคลหนึ่งอาจมีได้หลายบทบาท

2. บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักศึกษา ในงานวิจัยนี้ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ของอาจารย์วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร การเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน การวางแผนการเรียน วิธีการเรียน การค้นคว้า และการติดตามผลการเรียน รวมทั้งช่วยแนะแนวทางแก้ไขอุปสรรคปัญหาในการเรียน และการศึกษาต่อ

2.2 ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และบริการต่าง ๆ ของสถาบัน ให้การปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว เช่น ปัญหาสุขภาพอนามัยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ปัญหาสังคม เช่น การปรับตัวและการคบเพื่อน การพัฒนาบุคลิกภาพ ความประพฤติและจริยธรรม ปัญหาด้านอาชีพ เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับงาน สภาพแวดล้อมของงาน ตลาดแรงงาน ตลอดจนจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

2.3 ด้านปัญหาทั่วไป หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดการและแก้ไขปัญหาทั่วไปอื่น ๆ ของนักศึกษานอกเหนือจากด้านวิชาการและด้านบริการและพัฒนานักศึกษา เป็นต้นว่า การพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษาและดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ การประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของนักศึกษา การสร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่าง นักศึกษา อาจารย์แผนกวิชา และสถาบัน รวมทั้งการให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารและคณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษา และปัญหาทั่วไปอื่น ๆ

3. ทัศนะหมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็น และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอาจเป็นทิศทางบวกหรือลบ ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

3.1 ทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

3.2 ทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

4. ปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อุปสรรค ข้อขัดข้องหรือสิ่งต่างๆ ที่ทำให้การทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพน้อยลง ในงานวิจัยนี้ หมายถึงปัญหาในการทำหน้าที่ 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

4.1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท หมายถึง อุปสรรค หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย การปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาและการให้ความช่วยเหลือนักศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

4.2 ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีส่วนทำให้การปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

มีประสิทธิภาพน้อยลง เป็นต้นว่า การวางแผนงานในระยะสั้นและระยะยาว การกำหนดโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา การค้นคว้าวิจัยเพื่อหาข้อมูลสำหรับเป็นฐานข้อมูลในการให้คำปรึกษา การวางแผนกำลังคน การแต่งตั้งและการสั่งการ การจัดสรรงบประมาณ การประเมินผล และการรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งกิจกรรมการบริหารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

4.3 ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและผู้บังคับบัญชา ที่มีส่วนทำให้การปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพน้อยลง เช่น การให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการ หรือกิจกรรมการให้คำปรึกษา การจัดเวลาให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลทางวิชาการ วิชาชีพและตลาดแรงงาน รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจสังคมอื่น ๆ ที่จะเอื้อต่อการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม การนำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามาพิจารณาในการพิจารณาความดีความชอบ การที่ผู้บริหารรับทราบปัญหาและเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน

5. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลางสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือและแนะแนวทางแก่นักศึกษา ปีการศึกษา 2542 ในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

6. วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง หมายถึง วิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในงานวิจัยนี้หมายถึง วิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่จัดการศึกษาเน้นหนักทางด้านช่างอุตสาหกรรมในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ประกอบด้วย แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างโลหะ แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกเทคนิคคอมพิวเตอร์ ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้คือ การอาชีวะและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม ปัญหาของนักศึกษา บริการให้คำปรึกษา หลักในการให้คำปรึกษา แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

การอาชีวะและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม

การอาชีวะและเทคนิคศึกษาในประเทศไทยได้ขยายตัวก้าวไกลจากจุดเริ่มต้นอย่างรวดเร็ว ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โครงการฝึกอาชีพรูปแบบต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในประเทศตะวันตก ได้ถูกนำมาทดลองความเป็นไปได้ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการอาชีวศึกษาระบบประสานความร่วมมือ (Cooperative Education) หรือโรงเรียนโรงงาน (Sandwich Course) การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual System) หรือระบบช่างฝึกหัด (Apprenticeship) การอาชีวศึกษาระบบสร้างผู้ประกอบการ (Entrepreneur) การอาชีวศึกษาระบบสอนทางไกล (Distance Learning)

การอาชีวศึกษาสมัยใหม่ได้เริ่มต้นขึ้นในกรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีสถานศึกษาอยู่หลายประเภท เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยสารพัดช่าง ขอบข่ายงานการจัดการศึกษาสายอาชีพของกรมอาชีวศึกษาจึงมีอย่างกว้างขวาง และเจาะลึกเข้าไปในอาชีพหลากหลาย สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสายวิชาชีพหลายแห่งเริ่มต้นที่กรมอาชีวศึกษาก่อนที่จะแยกตัวออกไปปฏิบัติภารกิจตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพให้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งมีที่มาและสะสมความเชี่ยวชาญ ในการจัดการศึกษาระดับอาชีวะและเทคนิคศึกษามาก่อน ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษา ได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางมาเป็นลำดับ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจากสังคมกึ่งอุตสาหกรรมเป็นประเทศอุตสาหกรรม จะสำเร็จผลได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อมีองค์ประกอบที่เกื้อหนุนทางด้านต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งก็คือ กำลังแรงงานระดับกลาง อันได้แก่ ช่างฝีมือและช่างเทคนิค ที่มีทั้งความรู้ทางเทคโนโลยี มีทักษะทางช่าง มีเจตคติที่เหมาะสม มีสมรรถนะสำหรับการทำงานในสถานประกอบการยุคใหม่ คือ การจัดการ มนุษย์สัมพันธ์ การเทคโนโลยีสารสนเทศ

ช่างฝีมือและช่างเทคนิคจะต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบต่าง ๆ ของเทคโนโลยีเป็นอย่างดี และสามารถใช้งานได้จนถึงระดับที่จะเข้าร่วมงานอุตสาหกรรม เพื่อการปรับเปลี่ยนวัตถุดิบ และให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปสำหรับส่งออกขายทั้งตลาดภายในและภายนอกประเทศ แสวงหาเงินตราเข้าประเทศ ลดการขาดดุล พร้อมกันนั้นจะต้องร่วมกันใช้สติปัญญาพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นใช้เอง เพื่อลดช่องว่างจากการซื้อหาเทคโนโลยีที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมสูง ซึ่งในแต่ละปีประเทศไทยต้องสูญเสียเงินตราเพื่อการซื้อหาเทคโนโลยีไปอย่างมากมายและนับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นเทคโนโลยีเองก็มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอีกด้วย

แรงงานที่มีสมรรถนะและมีความพึงพอใจในงานเป็นผลจากองค์ประกอบ 3 ประการที่ผลักดันให้ระบบการศึกษาและการฝึกอาชีพ ต้องผลิตคนไปตามแรงผลักทั้งสามด้าน ซึ่งได้แก่ ความต้องการส่วนบุคคล (Individual Needs) ความต้องการของสังคม (Social Needs) และความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรม (Organization Needs) องค์ประกอบทั้งสามประการนี้มีผลกระทบต่อกันและกัน และทำให้เกิดปฏิกริยาต่าง ๆ หลายด้าน การฝึกอาชีพและเทคนิคศึกษาจึงเป็นระบบการศึกษาที่เกิดจากผลกระทบเหล่านี้ โดยแต่ละด้านไม่ใช่สิ่งคงที่แต่จะแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลาและยุคสมัย (วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. 2541) การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาสาขาช่างอุตสาหกรรม จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องและสนองตอบต่อความต้องการของสังคม และความเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ ไว้ดังนี้

1. เพื่อผลิตช่างอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพตามความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้และความชำนาญในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตสินค้า
3. เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้เลือกเรียนวิชาชีพที่ตนมีความถนัดและมีความสนใจ
4. เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนช่างอุตสาหกรรมในบางสาขาของโรงงานอุตสาหกรรม
5. เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

<u>ปัญหาของนักศึกษา</u>

การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเน้นความเป็นอิสระของนักศึกษาเพื่อดูแลตนเอง ในด้านการเรียน นักศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับบรรยากาศในสถาบันให้ได้ภายในเวลาที่สั้นที่สุด ต้องฝึกตนเอง สร้างวินัยการเรียน และจัดระบบการเรียนด้วยตนเอง รวมทั้งฝึกการวางตนในสังคมตามวัฒนธรรมของสถาบันอย่างเหมาะสม จากการอภิปรายในการประชุมสัมมนา เรื่องการพัฒนางานแนะแนวเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา สมสุข ธีระพิจิตร (2536 : 148) กล่าวว่า ปัญหาสำคัญ

ที่นักศึกษาเผชิญอยู่ในปัจจุบันมี 3 ด้านคือ

1. ด้านการศึกษาเล่าเรียนและการเตรียมตัวเพื่อการอาชีพ
2. ด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. ด้านอารมณ์และสังคม

ปัญหาทั้งสามด้านนี้มาจากความต้องการของนักศึกษาตามธรรมชาติ ตามพัฒนาการ ตามวัย ซึ่งนักศึกษายังปรับตัวไม่เป็นส่วนหนึ่ง และมาจากการขาดความเข้าใจระหว่างนักศึกษากับผู้ใหญ่อีกส่วนหนึ่ง ส่วนวิทยา นาควัชระ (2537 : 292 - 296) ได้วิเคราะห์จากประสบการณ์การทำงานและสรุปว่า ปัญหาของนักศึกษาซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ปัญหาที่เกิดจากตัวของวัยรุ่นเองในขณะนั้น ปัญหาเหล่านี้ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม เชาวน์ปัญญา และอารมณ์ทางเพศ วัยรุ่นมักเกิดความว้าวุ่นใจกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ หรือแม้แต่ปัญหาทางจิตใจ เมื่อไม่สามารถแบ่งความรู้สึกระหว่างเพื่อนกับพ่อแม่ ปัญหาความอยากเด่น อยากมีชื่อเสียง ทำให้อยากแต่งกายแปลก ๆ เรียกร้องความสนใจ จนถึงปัญหาการไม่สามารถหาเงินมาจับจ่ายใช้สอยในเรื่องการแต่งกาย หรือการเที่ยวเตร่ ปัญหาที่จะต้องครุ่นคิดหาวิธีที่จะทำให้มีคนมาสนใจ ปัญหาเรื่องการเรียนที่เริ่มยากขึ้น ปัญหาการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน และความต้องการที่ซับซ้อน แม้แต่ปัญหาเรื่องเพศ ทั้งกับเพื่อนเพศเดียวกัน เพื่อนต่างเพศ หรือกับตนเอง

2. ปัญหาที่เกิดจากสังคมมองว่าวัยรุ่นมีปัญหา ปัญหานี้อาจมาจากการเปลี่ยนแปลงในตัววัยรุ่น ปฏิกริยาที่วัยรุ่นมีต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น หรือการแสวงหาเพื่อให้ได้มาตามความต้องการตามวัยของวัยรุ่น ซึ่งสังคมอาจไม่เข้าใจและมองว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นปัญหา

3. ปัญหาที่เกิดจากปฏิกริยาต่อต้านของวัยรุ่นต่อสังคม ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ร้ายแรงยากแก่การแก้ไขและเป็นปัญหาที่เด่นชัด เมื่อวัยรุ่นคิดว่าผู้ใหญ่หรือสังคมไม่เข้าใจตนจะเกิดปฏิกิริยาสิ่งที่แสดงออกมักเป็นไปในลักษณะของการต่อต้านกฎเกณฑ์หรือผู้ใหญ่เหล่านั้น หรือทำเพื่อประชดตัวเอง ประกอบกับพลังความคิดและพลังกายที่มีอยู่มาก การแสดงออกจึงค่อนข้างรุนแรงมากกว่าในภาวะที่เด็ก ๆ หรือผู้ใหญ่ที่โตแล้วจะกระทำ

ส่วนวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 - 22) ได้จำแนกปัญหาของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นค่านิยมที่คนในครอบครัวและสังคมย้ำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจว่า ปริญญาบัตรเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีความสำคัญต่อชีวิตในอนาคต การมุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงอาจมิได้ตระหนักในความสามารถ ความสนใจ ความตั้งใจ ตลอดจนความมุ่งหมายของชีวิตของตน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่สามารถเรียนได้

2. ความผิดหวังต่อสภาพหลังการคัดเลือก นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่อยู่ในสภาพไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ ความไม่ชอบทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างดูยาก ปรับตัวไม่ได้ จึงมีผลกระทบต่อการศึกษาและชีวิตของนักศึกษาเหล่านั้น

3. การขาดจุดมุ่งหมายของชีวิต เป้าหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวงจำกัด เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาก็ไม่สามารถกำหนดแผนการทำงาน หรือ การศึกษาต่อในอนาคต จึงทำให้หลายคนประสบความผิดหวัง

4. ขาดการแนะแนวด้านการอาชีพ นักศึกษาในปัจจุบันมีข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาและอาชีพน้อย จึงไม่สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องว่าควรเลือกศึกษาวิชาชีพใด

5. ปัญหาการเงิน มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายขณะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เพราะบางคนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้ง ๆ ที่ผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียให้เล่าเรียนได้ ทำให้นักศึกษากลุ่มนี้เกิดความคับข้องใจ เป็นห่วงกังวลเนื่องจากไม่มีเงินค่าหน่วยกิต หรือบางครั้งมีเงินไม่พอสำหรับค่าอาหารกลางวัน

6. ปัญหาครอบครัว นักศึกษาจำนวนหนึ่งที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิตแล้ว หรือครอบครัวที่บิดามารดาแยกกันอยู่ สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักในชีวิตไป อาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าเหว่ ว้าวุ่น คับข้องใจ ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาหรือขอความเห็นในการแก้ปัญหาบางประการได้ ทำให้มีผลมาสู่การเรียนและการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม

7. ปัญหาสุขภาพ นักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวติดตามมา เมื่อเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ นักศึกษามักจะเป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะ โรคหัด หรือแพ้อากาศอยู่เสมอ ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่ค่อยมีเวลาออกกำลังกาย สุขภาพจึงมักไม่ดีทำให้เป็นโรคต่าง ๆ ได้ง่าย นักศึกษาบางคนมีปัญหาทางจิต เป็นโรคเครียดสูง มีจิตกังวลในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากความวิตกกังวลเรื่องการเรียน การปรับตัว ปัญหาครอบครัว หรือปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ

8. ปัญหาการเรียน เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ซักถาม จดจำ สำรวจ ปฏิบัติจริง และจากการอ่าน การเรียนระดับนี้นักศึกษาจึงต้องรู้จักขวนขวายฝึกตนเอง สร้างวินัยในตนเอง การจัดการเรียนค่อนข้างเป็นอิสระ จึงเป็นเหตุให้หลายคนที่ไม่รู้จักบังคับใจตนเอง เกิดการขาดเรียน ประกอบกับขณะที่เรียนจดคำบรรยายไม่ทัน ไม่รู้จักสาระสำคัญของเนื้อหา ไม่ทราบวิธีทำรายงานที่ถูกต้อง เวลาสอบก็เคยชินกับข้อสอบแบบเลือกตอบ เมื่อให้เขียนคำอธิบาย ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ ตีความ หรือให้เหตุผลก็ไม่อาจทำได้ ผลการสอบส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 จึงมักจะสอบตกกันเป็นส่วนมาก และเมื่อได้คะแนนไม่ดียิ่งเกิดความท้อถอยมากขึ้น เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

เบื่อการฟังคำบรรยาย ไม่มีกำลังใจศึกษาค้นคว้าหรือเกิดแรงจูงใจให้อยากเรียน อาจนำมาซึ่งความคับข้องใจจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่แก้ไขยากหรือแก้ไขไม่ได้

ในด้านปัญหาของนักศึกษาสายอาชีพนั้น วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ได้ทำการวิจัยและพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ มีปัญหามากในเรื่อง บรรยากาศห้องเรียนไม่เหมาะสม ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและอ่านหนังสือได้ช้า ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ไม่ได้รับความยุติธรรมในการให้เกรดหรือคะแนนจากผู้สอน และผลการวิจัยของเบ็ญจาภา สุทธะพินทุ (2536 : 66) ที่ศึกษาสาเหตุการสูญเปล่าทางการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ : กรณีศึกษาวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยศึกษาในสองลักษณะ คือ การสำเร็จช้ากว่ากำหนด และการออกกลางคัน พบว่า การสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดจากนักศึกษาปรับตัวเข้ากับการเรียนในวิทยาเขตไม่ได้ ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ไม่มีวิธีแก้ไขข้อบกพร่องทางด้านการเรียนของตนเอง และไม่ชอบเรียนในแผนกวิชาที่ไม่สมัครใจ ปัญหาอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไป เช่นผลงานวิจัยของ ดิเรก สุวรรณฤทธิ์ (2534 : 98) ที่พบว่า การออกกลางคันของนักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ เกิดจากการที่มีวัสดุฝึกงานไม่เพียงพอ ขาดที่ปรึกษาด้านการเรียน ความรู้ที่ได้รับไม่สัมพันธ์กับการประกอบอาชีพ ห้องปฏิบัติงานและห้องเรียนไม่เพียงพอ และไม่พอใจต่อผลการเรียน นอกจากนี้ ณัฐติยา จตุรนาคากุล (2541 : 62 - 80) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี มีปัญหาด้านการศึกษาโดยรวมในระดับปานกลาง แต่มีปัญหามากในเรื่องเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติไม่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ฟังคำบรรยายไม่เข้าใจ มีความรู้พื้นฐานวิชาสามัญบางวิชาไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน หนังสือในห้องสมุดไม่ทันสมัย ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการค้นคว้า นอกจากนั้นจำนวนหนังสือยังมีไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า สำหรับปัญหาด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ นักศึกษามีปัญหาในระดับน้อย ส่วนด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมไม่ตรงกับเวลาว่างของนักศึกษา และไม่ทราบข่าวการจัดกิจกรรมนักศึกษา

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า นักศึกษาต่างมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรให้ความสนใจศึกษา เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม

บริการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษย์สัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างบุคคล โดยบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษา และอีกบุคคลหนึ่งคือผู้มาขอรับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถในทางการให้คำปรึกษา และจิตวิทยา สามารถให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้บุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่นำมาปรึกษา สามารถใช้พลังปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินตกลงใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในวิถีทางที่เหมาะสมตามที่ปรารถนา และในที่สุดบุคคลที่มาขอรับคำปรึกษาจะสามารถป้องกันปัญหา แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 1) และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 8) ได้ให้นิยามของการให้คำปรึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลที่มีความสามารถรอบรู้เป็นพิเศษจะช่วยบุคคลอื่นให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมของตน และช่วยส่งเสริมให้บุคคลเหล่านั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับตนอันเป็นที่พอใจหรือพิจารณาแก้ไขปัญหาอันเป็นที่รับรองได้ ส่วน ผกา บุญเรือง (2528 : 140) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาไว้ว่า การให้คำปรึกษาคือ กระบวนการทั้งหมดในการที่จะช่วยเหลือบุคคลผู้ประสบปัญหาและมีความต้องการต่าง ๆ ให้สามารถขจัดอุปสรรคและสนองความต้องการเหล่านั้นได้โดยวิธีที่เหมาะกับตนเอง โดยการช่วยเหลือนั้นมาจากบุคคลผู้มีความรู้ ประสบการณ์ และได้รับการฝึกฝนมาแล้ว การให้คำปรึกษามีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ผู้ขอรับคำปรึกษา
2. ผู้ให้คำปรึกษา
3. กระบวนการของการให้คำปรึกษา

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการ เป็นความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้มาขอรับคำปรึกษาที่จะร่วมมือกัน เพื่อค้นหาแนวทางที่จะลดปัญหาให้เบาบางหรือหมดสิ้นไป ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยตัวเองให้มากที่สุด โดยพยายามนำเอาความสามารถและคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวของผู้มาขอรับคำปรึกษามาใช้ เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ตัวผู้มาขอรับคำปรึกษาเองเป็นหลัก

พีฟวี (Peavy. 1995 : 32) กล่าวว่า การให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการอธิบายให้รายละเอียด เปิดเผยและคลี่คลายให้เกิดความกระจ่างชัด ศึกษาประโยชน์และพัฒนาในส่วนที่จำเป็น รวมทั้งการแปลความหมายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคล จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาได้แก่ การช่วยให้นักศึกษารู้จักวางแผนการเรียนและวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยการเตรียมนักศึกษาให้มีทักษะ มีความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ งานของอาจารย์ที่ปรึกษาประกอบด้วย การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้ความรู้ จัดกิจกรรม ประสานงาน

กับสถาบันและสถานประกอบการ ประเมินผลงาน และให้ความร่วมมือในการวางแผนการเรียน ช่วยในการตีความหมายของประสบการณ์ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพ

การให้คำปรึกษามีแนวโน้มที่จะเพิ่มปริมาณและเพิ่มความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายของสังคม สังคมมีสิ่งที่เพิ่มเข้ามาและสูญหายไป และมีการขาดความต่อเนื่องของปรากฏการณ์ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมอย่างรวดเร็วจนบุคคลปรับตัวไม่ทัน การเปลี่ยนแปลงของชนชั้น (Class) อาชีพ (Occupation) บทบาทของแต่ละเพศ (Sex Roles) และภาคธุรกิจต่าง ๆ (Business Sectors) เป็นต้น มีส่วนทำให้บุคคลต้องเผชิญกับความแตกต่าง ความขัดแย้ง และ ความเสี่ยงต่าง ๆ (Beck. 1994 : 71 - 109) ซึ่งความเสี่ยงนี้ เบค หมายถึงระบบการจัดการกับสิ่งซึ่งเป็นอันตราย และไม่น่าไว้วางใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากความทันสมัย (Modernization) และโลกาภิวัตน์ (Globalization) (Beck. 1993 : 198 – 199) จึงทำให้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่เดิมอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้แก้ปัญหาที่มีผู้นำมาปรึกษา แต่ปัจจุบันแทนที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะมองว่าตนเป็นผู้ที่รู้อะไรต่าง ๆ มากมาย อาจารย์เหล่านี้จะมองว่า ตนเป็นผู้สร้างอาณาเขตที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถยืนหยัดขึ้นพูดและกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพื่อตนเอง (Savickas. 1993 : 211) ส่วน จอร์จและคริสติอานนี (George and Christiani. 1995 : 126) กล่าวว่า การฝึกการป้องกันแทนการแก้ไขปัญหาจะเป็นแนวโน้มสำหรับการบริการให้คำปรึกษาในอนาคต

กล่าวโดยสรุป บริการให้คำปรึกษา หมายถึง กระบวนการทั้งหมดในการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาหรือมีความต้องการต่าง ๆ ให้เข้าใจปัญหา เข้าใจตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

หลักในการให้คำปรึกษา

ผกา บุญเรือง (2528 : 143 – 145) ได้กล่าวถึงหลักในการให้คำปรึกษา ดังต่อไปนี้คือ

1. การสร้างสัมพันธภาพ การสร้างสัมพันธภาพขึ้นนี้มีความสำคัญมาก เพราะผู้มีปัญหาย่อมจะไม่กล้าเปิดเผยปัญหาของตน ให้แก่บุคคลที่ตนไม่แน่ใจว่าจะเข้าใจตน ไม่ซ้ำเติมและไม่นำความลับของตนไปเปิดเผยในที่ใด ฉะนั้นบุคลิกภาพของผู้ให้คำปรึกษามีความสำคัญมากที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา

2. การใช้เทคนิคทางคำพูดและท่าทาง ในการให้คำปรึกษานั้นขณะที่พูดคุยกัน ผู้ให้คำปรึกษาควรจะสนใจและรับฟังผู้มาขอรับคำปรึกษาอย่างเต็มที่ด้วยท่าทีการยอมรับ เข้าใจและเห็นใจ ฉะนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรทำตนให้ว่างไม่ควรทำงานอื่นไปด้วย หรือแสดงท่าที

กระวนกระวายอยากจบสิ้นการสนทนา แต่ไม่ใช่แสดงความสนใจด้วยการจ้องหน้าอย่างเอาจริงเอาจัง เพราะจะทำให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาประหม่าหรือระแวง นอกจากนั้นอาจใช้คำพูดแบบสรุปความหรือทบทวนบางตอนเพื่อให้แน่ใจว่าเข้าใจถูกต้อง ทั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกของตนอย่างเต็มที่โดยไม่พยายามขัดขวางหรือสกัดกั้น ทั้งนี้เพราะผู้มีปัญหาโดยเฉพาะปัญหาทางอารมณ์นั้น การระบายความวิตกกังวลจะช่วยให้เห็นปัญหาได้ชัดเจนขึ้นตามสภาพความเป็นจริง จากนั้นจึงเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาได้คิด คำถามประเภทนี้ไม่ใช่แต่เพียงถามตรง ๆ เท่านั้น แต่อาจใช้วิธีสะท้อนกลับเพื่อให้ผู้ถูกถามเกิดความกระจ่างและเข้าใจความรู้สึกของตนเองและย้อนหาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งพิจารณาทางแก้ไขโดยใช้เหตุผลอย่างรอบคอบ ผู้ให้คำปรึกษาควรรู้จักใช้คำถามในกรณีที่ผู้มาขอรับคำปรึกษาไม่สามารถระบุปัญหาของตนได้ หรือตีความหมายให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจปัญหาของตนเองให้ชัดแจ้งขึ้น หรืออาจทบทวนคำพูด สรุปความเพื่อให้แน่ใจในประเด็นปัญหา และอาจให้ข้อมูลที่จำเป็นในกรณีผู้มาขอรับคำปรึกษาต้องการข้อเท็จจริง คำพูดและคำถามเหล่านี้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องรู้จักสอดแทรกในจังหวะที่เหมาะสม เพราะอาจก่อให้เกิดความรำคาญหรืออึดอัดใจได้ ผู้ให้คำปรึกษาควรรู้จักให้กำลังใจ หรือให้ความมั่นใจเมื่อเห็นว่าความคิดและวิธีแก้ปัญหาที่ผู้มาขอรับคำปรึกษาตัดสินใจได้นั้นดีแล้วแต่อาจลังเลเพราะไม่มั่นใจ ทั้งควรรู้จักผ่อนคลายความเครียดหรือบรรยากาศที่อึดอัด ซึ่งผู้มาขอรับคำปรึกษาไม่สามารถแสดงความรู้สึกและความคิดได้เต็มที่ ความอึดอัดนั้นอาจอยู่ในภาวะความเงียบหรือเกิดจากภาวะการใช้อารมณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถ้าผู้ให้คำปรึกษาไม่อดทนและใจเย็นอาจทำลายสัมพันธภาพและโอกาสที่ดี

3. การยุติการสัมภาษณ์ การยุติการสัมภาษณ์ถ้าทำไม่ดีอาจมีผลต่อการให้คำปรึกษาทั้งที่ผ่านมาแล้วและในครั้งต่อไป ปกติการให้คำปรึกษามักไม่จบในครั้งเดียว แต่อาจจะต้องมีการสัมภาษณ์อีกในครั้งต่อไป ซึ่งต้องนัดหมายเวลาให้แน่นอน และถ้าผู้มาขอรับคำปรึกษามีเจตคติไม่ดีต่อการสัมภาษณ์แล้ว ผู้ขอรับคำปรึกษาอาจไม่กลับมาพบอีก

สรุปแล้วการให้คำปรึกษาที่ดีนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเป็นฝ่ายพูด ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องทำตัวให้เข้าใจประเด็นของปัญหา รู้จักป้อนคำถามให้เหมาะสมตามจังหวะ และไวต่อการแสดงออกของผู้มาขอรับคำปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นอิริยาบถ กิริยาท่าทาง หรือคำพูด น้ำเสียงต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นเวลานานพอ จึงจะเกิดความชำนาญและต้องอาศัยความตื่นตัว ความเฉลียวฉลาด ไหวพริบ ปฏิภาณของผู้ให้คำปรึกษาด้วย

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2527 : 115 - 116) กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษาไว้หลายข้อ ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม ดังนี้

1. การเริ่มต้นให้คำปรึกษา (Opening the Interview) ผู้ให้คำปรึกษาต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้มาขอรับคำปรึกษาเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดี อบอุ่น เป็นกันเอง เช่น การกล่าวต้อนรับ เป็นต้น

2. การสร้างความสัมพันธ์ (Establishing Rapport) เมื่อเริ่มต้นการสนทนาได้แล้ว ขั้นต่อไป คือการสร้างความสัมพันธ์ เพราะองค์ประกอบนี้จะช่วยให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมาย ได้อย่างประสบความสำเร็จ การสร้างความสัมพันธ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อน การสร้างความสัมพันธ์ กับบุคคลอื่นโดยหลักทั่วไปควรจะทราบภูมิหลังของบุคคลนั้น ๆ บ้าง เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการ สร้างความสัมพันธ์ต่อไป เช่น ถ้าทราบว่าผู้มาขอรับคำปรึกษามีความสามารถด้านใด สนใจเรื่องใด ก็อาจจะเริ่มพูดถึงเรื่องนั้นได้ทันที จะช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาสามารถพูดได้อย่างมั่นใจ ช่วยให้ สภาพจิตใจดีขึ้นและพร้อมที่จะสนทนา

3. การตั้งคำถาม (Questioning) กระบวนการให้คำปรึกษานั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้อง ไม่ใช้วิธีการแนะนำ แต่จะใช้การตั้งคำถามเพื่อช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเองดีขึ้น เกิดความรู้สึกกระจ่างแจ้งในปัญหายิ่งขึ้น

4. การแนะ (Suggesting) ในบางกรณีผู้ให้คำปรึกษาอาจพบว่าผู้มาขอรับคำปรึกษา มีความงุนงงต่อปัญหาหรือสิ่งต่าง ๆ และไม่สามารถโต้ตอบได้ จึงอาจจะต้องมีการแนะแนวบ้างเพื่อให้ เกิดความรู้สึกหรือมองเห็นช่องทางที่จะปฏิบัติต่อไป ดังนั้น ผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้มีความรู้และมี ข้อมูลในสิ่งต่าง ๆ มากพอ อย่างไรก็ตามการแนะนี้อาจทำให้เกิดผลเสียต่อจุดมุ่งหมายของการให้ คำปรึกษา เพราะถ้าทำมากเกินไปจะทำให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาไม่สามารถนำตัวเองได้

5. การตีความหมาย (Interpreting) การช่วยตีความหมายเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้มาขอรับ คำปรึกษาเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

6. การเงียบและการฟัง (Silence and Listening) เป็นกลวิธีที่จะช่วยให้ผู้มาขอรับคำปรึกษา เล่าเรื่องของตนได้ดีขึ้น เพราะความเงียบจะทำให้เกิดสมาธิ รวบรวมคำพูดต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้น

7. การทำให้เกิดความแจ่มแจ้ง (Clarifying) กลวิธีนี้คือ ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงสิ่งที่ ผู้มาขอรับคำปรึกษากล่าวไปแล้วอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่เปลี่ยนเนื้อหาคำพูดนั้นเลย จะทำให้ผู้มาขอรับ คำปรึกษารู้สึกแจ่มแจ้งในเรื่องที่อาจเข้าใจผิดอยู่ และมองเห็นคำพูดของตนในแง่ที่เป็นกลางมากขึ้น

8. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of Feeling) คือการที่ผู้ให้คำปรึกษาตีความหมาย ของคำพูด ซึ่งแสดงความรู้สึกที่สำคัญของผู้มาขอรับคำปรึกษา แล้วเปลี่ยนคำพูดใหม่ โดยเน้น ด้านความรู้สึกมากกว่าเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาเข้าใจความรู้สึกของตนเองอย่างลึกซึ้ง กล้าเผชิญกับความรู้สึกของตน

9. การสังเกต (Observation) ผู้ให้คำปรึกษาควรสังเกตพฤติกรรมของผู้มาขอรับคำปรึกษา ในขณะที่เล่าถึงปัญหา เพื่อช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจผู้ที่มาขอรับคำปรึกษามากขึ้น

10. การแสดงความเห็นชอบ (Approval) ผู้ให้คำปรึกษาแสดงความเห็นชอบกับผู้มาขอรับ คำปรึกษา อาจด้วยคำพูดหรือกิริยาท่าทาง จะช่วยส่งเสริมให้ผู้มาขอรับคำปรึกษามีกำลังใจดีขึ้นว่ามีผู้ เห็นชอบด้วย เป็นการเพิ่มพูนความมั่นใจในการแก้ปัญหา

11. การแสดงออกของสีหน้าท่าทาง บางครั้งผู้ให้คำปรึกษาอาจยิ้มหรือพยักหน้าแสดงการยอมรับ หรือเห็นอกเห็นใจผู้มาขอรับคำปรึกษาแทนคำพูดก็ได้

12. การนั่งในการให้คำปรึกษา มีส่วนช่วยสร้างมนุษย์สัมพันธ์และความเป็นกันเองได้ต่างกัน การจัดให้ผู้มาขอรับคำปรึกษานั่งด้านซ้ายมือของผู้ให้คำปรึกษาแทนการนั่งตรงข้าม ซึ่งจะเป็นการประจันหน้าเกินไป บางครั้งทำให้ผู้มาขอรับคำปรึกษาไม่กล้าเงยหน้าขึ้นสบตาและไม่กล้าพูด ทำให้กระบวนการให้คำปรึกษาไม่ประสบผลสำเร็จได้

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา มีผู้ให้ความหมายของคำว่า อาจารย์ที่ปรึกษา (Student Advisor) ไว้หลายคน เช่น กู๊ด (Good. 1973 : 17) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักศึกษา ด้านวิชาการ วิชาชีพ รวมไปถึงเรื่องส่วนตัว และช่วยดูแลการลงทะเบียนวิชาเรียนต่าง ๆ ส่วน สุมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 119) ให้ความหมายว่า อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง บุคคลที่มีประสบการณ์และมีความสามารถที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่ นักศึกษาเกี่ยวกับหลักวิชาการเรียนในสาขาหนึ่ง ๆ เป็นผู้ให้ข้อเท็จจริง ให้คำแนะนำช่วยเหลือ แนะแนวทางแก้ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา และในบางครั้งช่วยเหลือนักศึกษาในด้านสวัสดิการเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนไปจนสุดความสามารถ ส่วน สุจริต เพียรชอบ และ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 12) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถ ที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ ด้านส่วนตัว ด้านความประพฤติ และ วัฒนา พัชราวนิช (2539 : 218) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาถือว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด ทำหน้าที่รับผิดชอบนักศึกษากลุ่มหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมาย ให้คำปรึกษาทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล อบรมบ่มนิสัยให้นักศึกษาประพฤติตนเป็นคนดีและหมั่นศึกษาเล่าเรียน

จากความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาดังที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป เพื่อให้นักศึกษามีการพัฒนาได้จนถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพ

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา การให้คำปรึกษาเป็นหน้าที่สำคัญอันหนึ่งของสถานศึกษาที่ควรจะได้รับความเอาใจใส่จากบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงประโยชน์สูงสุดของการจัดการศึกษาที่นักศึกษาพึงจะได้รับ ซึ่งนอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการแล้วยังหมายรวมถึงการได้รับความช่วยเหลือให้มีความเข้าใจตนเองและสังคมได้ดีขึ้น เรียนรู้การใช้ทรัพยากรของสถาบันให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของตน (Habley. 1981 : 46) อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีความสำคัญต่อสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้มีส่วนช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพเพื่อสนองต่อสังคมและประเทศชาติ (สำเนาว์ ขจรศิลป์. 2525 : 31) ผลอันเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ทำให้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเปลี่ยนแปลงไป อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับแนวโน้มของสมาคมโลก แนวโน้มด้านสังคมการเมืองภายใต้บริบทที่มีองค์ประกอบด้านต่าง ๆ มากมายเพื่อให้สามารถทำงานด้านการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Bemak and Hanna. 1998 : 209 – 218) แฮริงตัน (Harrington. 1974 : 233 - 235) กล่าวถึง บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นทั้งผู้แนะแนวและเป็นทั้งอาจารย์ว่ามีบทบาทต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. บทบาทในฐานะที่เป็นครู เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษามักจะมีปัญหาด้านวิชาการ และการปรับตัว อาจารย์มักจะช่วยนักศึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนอยู่เป็นประจำ

2. บทบาทในฐานะผู้แนะแนว การแนะแนวในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการให้คำปรึกษาทางวิชาการและความคับข้องใจต่าง ๆ ของนักศึกษา

3. บทบาทในฐานะเป็นอาจารย์ผู้หนึ่ง ในบรรดาอาจารย์ทั้งหมดอาจารย์ที่ปรึกษาอาจได้รับข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักศึกษาในความรับผิดชอบจากอาจารย์อื่น ๆ และในขณะเดียวกันตนเองก็เป็นผู้ให้ข้อมูลของนักศึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษาอื่นๆ ด้วย

4. บทบาทในฐานะผู้บริหาร ผู้บริหารที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยนั้น นอกจากจะทำหน้าที่ด้านการบริหารแล้วยังเป็นผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ พร้อมกับเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการให้คำปรึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจาก แฮริงตัน แล้ว เดรสเซล (Dressel. 1974 : 57) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้ความสนใจนักศึกษาในความรับผิดชอบ มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน การจัดโปรแกรมการเรียนให้แก่นักศึกษาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งต้องเป็นผู้มีความสามารถในการ

ให้คำปรึกษาในด้านอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากด้านวิชาการ เป็นต้นว่าด้านปัญหาส่วนตัวให้แก่นักศึกษาได้ด้วย นอกจากนี้ สุมน อมรวิวัฒน์ (2518 : 120 - 122) กล่าวถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า เมื่ออาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ลักษณะรายวิชา และวิธีจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจแจ่มแจ้งและถูกต้องจนสามารถให้คำแนะนำและแนะทางเลือกแก่นักศึกษาได้อย่างมั่นใจ

2. ศึกษาระเบียบและกฎเกณฑ์ของสถานศึกษาอย่างละเอียด พิจารณาข้อยกเว้น และการยืดหยุ่นในข้อปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อสามารถดูแลให้นักศึกษาเคารพกฎเกณฑ์ของสถาบัน แต่ก็ไม่เป็นอาจารย์ที่เคร่งครัดจนกลายเป็นผู้ก่อความยุ่งยากแก่นักศึกษา

3. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาในความดูแล พยายามทำความรู้จักนักศึกษาอย่างละเอียดพอควรในด้านต่าง ๆ เช่น สภาพทางบ้าน สุขภาพ ลักษณะนิสัย ความสนใจ ความเชื่อ ความสามารถในการเรียน ความสามารถในการเข้าสังคม และพฤติกรรมบางประการที่เด่นชัดของนักศึกษาแต่ละคน และที่สำคัญที่สุดที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ได้ดี คือ การทำให้นักศึกษาเกิดความสบายใจและไว้วางใจในตัวอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ติดต่อปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในหมู่อาจารย์ที่ปรึกษาด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงการดูแลนักศึกษาได้ดีขึ้น หากในคณะใดมีอาจารย์ที่ทำหน้าที่เฉพาะอย่าง เช่น อาจารย์ผู้ประสานงานในแต่ละสาขาวิชา อาจารย์หัวหน้าโปรแกรมการศึกษา หรืออาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะประสานงานกับอาจารย์เหล่านั้น เพื่อให้รับทราบข้อมูลเป็นลำดับก่อนผ่านเรื่องถึงผู้บริหารสถานศึกษา

5. จัดเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบข่าวสารและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างทันต่อเหตุการณ์ เวลาที่จัดขึ้นอาจใช้แตกต่างกันได้ เช่น จัดไว้สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง หรือนัดพบกันสัปดาห์เว้นสัปดาห์ หรือจัดบ่อยขึ้นระยะการลงทะเบียนเรียนในช่วงเปิดภาคการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาบางรายจัดเวลาให้นักศึกษาพบได้เป็นรายบุคคลซึ่งได้ผลมาก สถาบันการศึกษาขนาดใหญ่มักเห็นความสำคัญของชั่วโมงให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และยอมรับว่าเป็นชั่วโมงปฏิบัติงานทางวิชาการเช่นเดียวกับชั่วโมงการสอนในห้องเรียน

6. เก็บข้อมูลและเรื่องราวของนักศึกษาในความดูแลไว้อย่างมีระบบระเบียบ แม้ว่าประวัติและเรื่องราวของนิสิตจะมีอยู่แล้วที่หน่วยทะเบียน แต่การให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษามักจะมีเอกสารต่าง ๆ เพิ่มเติมสำหรับนักศึกษาเฉพาะราย เช่น แผนการเรียนตลอดหลักสูตร หลักฐานสำเนาใบคำร้อง และสำเนาใบอนุมัติต่าง ๆ จดหมายของผู้ปกครองที่มาติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ หรือบางครั้งอาจมีจดหมายของนักศึกษาที่ต้องการเล่าปัญหาของตนด้วยการเขียน เอกสารเหล่านี้ควรได้รับการเก็บเข้าแฟ้มอย่างมีระเบียบ จนกว่านักศึกษาในความดูแลจะจบการศึกษา

7. ตลอดเวลาที่นักศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้บริหารและนักศึกษา ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์หรือปัญหาใดขึ้นมา การติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วและเป็นไปตามลำดับขั้นเป็นสิ่งจำเป็นมาก และเป็นทางที่นำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างได้ผล ทั้งนี้อาจารย์จะต้องกลั่นกรองข้อเท็จจริง มีความเที่ยงธรรม และสุขุมรอบคอบ

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความสามารถ ควรจะมีลักษณะสำคัญบางประการที่จะช่วยให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวจะประกอบไปด้วย

1. คุณลักษณะส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษา (Personal Characteristics) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความสามารถในการดำรงชีวิตโดยปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ อีกทั้งรู้จักใช้แหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง และรู้ว่า ข้อมูลเหล่านั้นคืออะไร จะใช้เมื่อใด สามารถเรียนรู้และจัดการกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านการสื่อสารและการรับ-ส่งข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว (Onnismaa. 1998 : 175 - 190) ส่วน พีฟวี (Peavy. 1995 : 32) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความสามารถในการพิจารณาพฤติกรรมและเหตุผลของพฤติกรรม (Contextualization) กล่าวคือ มีความเข้าใจว่าบุคคลกำลังทำอะไรและเพราะเหตุใดจึงทำสิ่งนั้น เพื่อให้สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับที่ กิดเด้นส์ (Giddens. 1984 : 135) กล่าวไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรสามารถช่วยให้นักศึกษาแปลความหมายของประสบการณ์ต่าง ๆ และสามารถแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการปฏิบัติตนโดยอาศัยประสบการณ์เหล่านั้น ลิทเทิล (Little. 1985 : 34 - 36) กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ 3 ประการ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีความรู้ มีกลยุทธ์ และมีจรรยาบรรณ ส่วน ฮิกบี (Higbee . 1979 : 47 - 48) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมอย่างดี มีความรอบรู้และมีความทันสมัยทางวิชาการ มีความไวต่อการรับรู้ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาให้นักศึกษาได้อย่างราบรื่น ในทัศนะของ มูลเลอร์ (Mueller.1961 : 209) ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การมีความลึกซึ้งเฉียบไว (Quick Insights) มีการตัดสินใจที่ดี (Good Judgment) และมีทักษะทั้งมวลที่อาจารย์มหาวิทยาลัยพึงมี รวมทั้งมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ลินซ์ และ ชิคเคอริง (Lynch and Chickering. 1984) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีความรู้ความเข้าใจในความต้องการด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา เป็นต้นว่า ความต้องการข้อสนเทศเกี่ยวกับโอกาสในการเรียน ความต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ความต้องการความช่วยเหลือในการเลือกวิชาเรียนและเลือกแนวทางการประกอบอาชีพ ความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน ความต้องการเรียนรู้วิธีการเรียน ความต้องการได้รับคำปรึกษาปัญหาส่วนตัวและครอบครัว และความต้องการการสนับสนุนทางอารมณ์ สำหรับ ชลอสเบอร์ก (Schlossberg. 1984 a) กล่าวว่า

นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษากำลังประสบกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิต อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความสามารถในการช่วยเหลือนักศึกษาให้รู้จักสำรวจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตน และช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งควรตรวจสอบว่านักศึกษามีสมรรถนะสูงในด้านใดบ้าง เพื่อให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับนักศึกษาแต่ละคน นอกจากนี้ ชลอสเบอร์ก (Schlossberg. 1984b : 132) ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของนักศึกษา เพราะมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือนักศึกษา เนื่องจากการช่วยเหลือนักศึกษาจะต้องอาศัยบูรณาการระหว่างเนื้อหาและกระบวนการของการให้คำปรึกษา ส่วน โอคชอทท์ (Oakeshoott. 1991 : 89) มีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรสามารถช่วยนักศึกษาในเรื่องการระบุขอบข่ายของความสนใจ การกำหนดแผนการเรียน การตัดสินใจที่เหมาะสมกับแผนการเรียน การวางแผนกลยุทธ์ ในการเรียนของนักศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการเรียนและเวลาที่มีอยู่ และการประเมินผลการเรียนด้วยตัวนักศึกษาเอง

วัฒนา พัชราวนิช (2539 : 221 - 222) ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่จะสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมายดังนี้

1. สนใจปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา เอาใจใส่และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ

2. สนใจใฝ่หาความรู้เพื่อให้ทราบถึงหน้าที่ที่แท้จริงของตนเอง รวมทั้งวางแนวทางในการแก้ปัญหา

3. มีความคิดริเริ่ม มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความคล่องตัว มีใจรักงานอย่างแท้จริง

4. ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมมามากพอสมควร อันจะนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้

5. มีบุคลิกลักษณะดีเป็นที่ยอมรับของนักศึกษา

6. มีไหวพริบและปฏิภาณในการโต้ตอบ การสนทนา การให้คำปรึกษาอย่างฉลาด สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

7. มีอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ รักความยุติธรรม มีระเบียบกฎเกณฑ์

8. เป็นบุคคลที่ใจกว้าง สามารถรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ได้ทุกสถานการณ์

9. เป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่วิตกกังวลต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ สามารถรับฟังได้ด้วยใจสงบ แล้วพยายามนำข้อบกพร่องไปพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

10. เป็นบุคคลที่สามารถรักษาความสามัคคีภายในกลุ่มได้อย่างสม่ำเสมอ

11. เป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติตัวในฐานะผู้นำแบบประชาธิปไตย อันเป็นที่ยอมรับของสมาชิกภายในกลุ่ม

12. เป็นบุคคลที่ยอมเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่องานในหน้าที่ของตนเสมอ

13. เป็นบุคคลที่เตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์ทุก ๆ ด้าน โดยไม่เกิดความวิตกกังวลแต่อย่างใด

14. เป็นบุคคลที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และมีความรับผิดชอบสูง

15. เป็นบุคคลที่มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีเมตตา

16. เป็นบุคคลที่ขยันขันแข็ง มีมานะอดทนในการทำงาน มีความอดทนในการรอคอย

17. เป็นบุคคลที่สนใจติดตามผลงานที่ตนเองได้ปฏิบัติลงไป

โกลด์เบิร์ก (Goldberg. 1998 : 351 - 357) ได้สัมภาษณ์ อาร์โนลด์ โกลด์สไตน์ (Arnold Goldstein) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาทางการศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา โกลด์สไตน์ ให้ความเห็นว่า การเตรียมตัวสำหรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้แก่ การจัดอันดับความสำคัญของงานที่ต้องปฏิบัติ เช่น การเตรียมตัวด้วยการอ่าน ซึ่งนอกเหนือจากการอ่านเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแล้ว ควรต้องอ่านในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น สังคมวิทยา สังคมสงเคราะห์ หลักการบางด้านของจิตวิทยาการศึกษา และแม้กระทั่งเศรษฐศาสตร์ เพื่อให้อาจารย์ได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้น การเรียนไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะการเรียนจากตำราและสื่อต่าง ๆ หากแต่ควรเรียนจากผู้มาขอรับคำปรึกษาด้วย บุคคลเหล่านี้อาจมีปัญหาในแง่มุมที่แปลกแตกต่างกันออกไป ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้เรียนรู้ไปในตัว บูรณาการของประสบการณ์จากการอ่านและประสบการณ์จากการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้จะสามารถช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา (Duties and Responsibilities) ในแต่ละสถาบันมีข้อแตกต่างกันไปตามนโยบาย จุดมุ่งหมาย และการบริหารจัดการ แต่หน้าที่หลักของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษานี้ ได้มีการศึกษาวิเคราะห์ในหมู่นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาอยู่เสมอว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการเท่านั้น หรือควรมีหน้าที่ในการช่วยแก้ปัญหาทางจิตใจและปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาด้วย ความเห็นในเรื่องนี้แบ่งเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ นักวิชาการส่วนหนึ่งเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรทำหน้าที่ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว คือ ให้คำปรึกษาด้านหลักสูตร การลงทะเบียน การเลือกวิชาเรียน และดูแลให้นักศึกษาเรียนจบในเวลาที่ระเบียบกำหนดไว้เท่านั้น ส่วนปัญหาทางจิตใจ สังคม อันเป็นปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา ควรเป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง นักวิชาการอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความช่วยเหลือนักศึกษาได้บ้างในกรณีที่เป็นปัญหาไม่ร้ายแรง เช่น ทำหน้าที่เป็นผู้รับฟังปัญหาต่าง ๆ ช่วยแนะแนวทางการตัดสินใจที่เหมาะสม หรือช่วยแนะแหล่งสวัสดิการและแหล่งบริการต่าง ๆ ที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นในขั้นต้นได้ นักวิชาการที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาทางวิชาการเพียงอย่างเดียว ได้แก่ กู๊ด (Good. 1973) มูลเลอร์ (Mueller. 1961) และวิลเลียมสัน

(Williamson. 1961) ส่วนแนวคิดประการหลังที่ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาในเรื่องส่วนตัวและเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ ได้บ้างในกรณีที่เป็นปัญหาไม่ลึกซึ้งนัก อนาซตาซี (Anastasi. 1981 : 1086 - 1093) กล่าวว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในการเรียนกับความถนัดทางการเรียนมีค่าต่ำ เพราะมีตัวแปรที่ไม่ใช่ด้านสติปัญญามาเกี่ยวข้องหลายตัวแปร ตัวแปรเหล่านี้ ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การจูงใจ เป็นต้น ดังนั้น การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาจึงไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะเรื่องวิชาการเท่านั้น และในระยะหลัง ๆ สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ก็มีแนวโน้มที่จะถือเอาแนวคิดประการหลังเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

วูล์ฟและคนอื่นๆ (Woolfe and others. 1987 : 35) กล่าวว่า บริการแนะแนวเป็นบริการที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือบุคคล ให้สามารถช่วยตนเองในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกี่ยวข้องกับกิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจ (Exploring) การทำความเข้าใจ (Understanding) การตัดสินใจ(Decision-making) และการปฏิบัติ (Acting) หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาได้แก่การช่วยเหลือนักศึกษาให้เข้าใจกระบวนการเรียนและถ่ายโยงไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้ อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องฝึกฝนตนในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ เพื่อสามารถให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. เข้าใจกระบวนการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของชีวิต
2. เข้าใจแรงจูงใจและธรรมชาติของการเรียน
3. เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจต่อการเรียน
4. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา การทำงาน และชีวิตส่วนตัว
5. เข้าใจความสำคัญและความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการเรียน
6. สามารถใช้ทักษะพื้นฐานของการให้คำปรึกษาได้
7. ตระหนักว่าการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่ยังไม่สิ้นสุด ผลการให้คำปรึกษาอาจออกมาในลักษณะแตกต่างกับที่คาดหวังไว้ได้
8. ตระหนักว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ลินช์ และ ชิคเคอริง (Lynch and Chickering. 1984) มีความเห็นสอดคล้องกับแนวคิดของวูล์ฟและคณะ แต่ได้เสนอเพิ่มเติมว่า เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีช่วยในการให้บริการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีเหล่านี้ด้วย ส่วนเดย์ (Day. 1988) กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรับผิดชอบในการเสนอทางเลือกให้กับนักศึกษา เพราะทางเลือกที่เพิ่มขึ้นอาจมีความสำคัญต่อชีวิตในด้านอื่น ๆ ของนักศึกษาด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยนักศึกษาให้เข้าใจว่า การเรียนไม่สามารถจะแยกกับชีวิตทั้งหมดได้อย่างเด็ดขาด และการเรียนมีอิทธิพลต่อชีวิตในเวลาต่อมา และโอ๊คชอทท์ (Oakeshott. 1991 : 95) เน้นว่าอาจารย์ที่ปรึกษา จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของหลักทางจริยธรรมในการให้คำปรึกษา ในขณะที่ พอลเลท (Paulet. 1991) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรคำนึงถึงสภาพทางสังคมของการเรียน

และมโนทัศน์ของนักศึกษาต่อสังคมวิชาการ ในบางครั้งการช่วยเหลือนักศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ตามความเหมาะสม เช่น อาจใช้การติดต่อทางโทรศัพท์ โทรสารหรือสื่ออื่นๆ หากอาจารย์กับนักศึกษาหาโอกาสที่จะพบปะกันได้ยาก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาปรับตัวได้ทันสถานการณ์

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 89 - 90) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปได้ดังนี้ แนะแนววิธีการเรียนแก่นักศึกษาเพิ่มเติมจากการปฐมนิเทศ แนะนำโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรศึกษาหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาให้ดี เพื่อแนะนำนักศึกษาได้ถูกต้อง ผู้บริหารอาจมีส่วนช่วยโดยการปฐมนิเทศอาจารย์ที่ปรึกษา แจกเอกสารหลักสูตร คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา จัดอบรม และให้นับชั่วโมงที่รับปรึกษาเป็นภารกิจของอาจารย์ สนับสนุนการพบปะระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรตรวจสอบดูแลการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน หรือปัญหาอื่น ๆ ที่ทำให้มีผลต่อการเรียน ให้คำปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับทางบ้าน ครอบครัว พ่อแม่ ให้คำปรึกษาปัญหาการปรับตัวในสถาบันการศึกษา ให้คำปรึกษาปัญหาความวิตกกังวล หรือปัญหาสุขภาพ ดูแลด้านวินัย ความประพฤติ สอดส่องดูแล แนะนำกฎเกณฑ์ของสถาบัน พร้อมทั้งตักเตือนและชี้แนวทางที่ถูกต้อง ในส่วนของสถาบันราชภัฏ (2535 : 17 – 19) ได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้คือ เป็นผู้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและประสานงานระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ควบคุมดูแลและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาในกลุ่มที่รับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ โดยให้แนวทางในการวางแผนการศึกษา การเลือกวิชาเรียน โปรแกรมการเรียน แก้ไขอุปสรรคปัญหาในการเรียนในด้านหลักสูตร ให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตร แผนการเรียน การเลือกวิชาเรียน วิธีการจัดตารางสอน ตารางสอบ และการลงทะเบียน ในด้านการวัดผลและการมีสิทธิ์สอบ ให้นักศึกษาเข้าใจการวัดผลการเรียน การคิดคะแนน การหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค และคะแนนเฉลี่ยสะสม กฎเกณฑ์เวลาเรียนในการมีสิทธิ์สอบของแต่ละวิชา หลักเกณฑ์การพ้นสภาพนักศึกษา แนะนำวินัยในการสอบและให้แนวทางการศึกษา เสริมสร้างความเข้าใจเรื่องระเบียบการประเมินผล ในด้านการเรียน สำรวจนักศึกษาที่มีผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต้องช่วยเหลือเพื่อช่วยปรับปรุงให้ดีขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน วิชาเรียน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษา ในด้านฝ่ายทะเบียนวัดผลและฝ่ายการเงิน แนะนำนักศึกษาด้านระเบียบการชำระเงินค่าหน่วยกิต เงินบำรุงการศึกษา ระยะเวลาชำระเงิน การถอนและการเพิ่มวิชาเรียน การขอใบรับรองผลการศึกษา ในด้านการสอบ ชี้แจงให้นักศึกษาสำรวจตารางสอบ หากนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับวิชาที่แจ้งไว้ในตารางสอบ แนะนำให้ติดต่อฝ่ายวิชาการตามวันเวลาที่กำหนด ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการและพัฒนานักศึกษา โดยให้ข้อมูลนักศึกษาในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของสถาบัน เรื่องสวัสดิการและบริการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ตามสิทธิ์อันพึงมี รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล โดยมีระเบียนสะสมประจำตัว เพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือ เป็นที่พึ่งแก่นักศึกษา

เมื่อมีปัญหาส่วนตัว ดูแลความประพฤติของนักศึกษาให้เป็นพลเมืองดีและมีศีลธรรม ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตน ในการเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์การนักศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน ให้นักศึกษาบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่ชาติและสนับสนุนช่วยเหลือนโยบายทางสังคมที่พึงกระทำในฐานะนักศึกษา ส่วน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 21 – 22) ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาไว้ดังนี้คือ ปฐมนิเทศนักศึกษาในความรับผิดชอบ ในด้านการเรียน ความประพฤติ ระเบียบวินัย และข้อบังคับของสถานศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักศึกษาจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ เก็บรวบรวมประวัติข้อมูลการเรียนและพฤติกรรมของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อเป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองต่างๆ ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ตลอดจนแนะนำหาทางป้องกันและติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน ตักเตือน ดูแล แก้ไข และปรับปรุงความประพฤติของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และ วัฒนา พัชราวนิช (2539 : 220) กล่าวถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ทำหน้าที่สำรวจความต้องการของนักศึกษาในกลุ่ม เพื่อเสนอต่อฝ่ายบริหารของสถาบัน
2. วางแผนร่วมกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายแนะแนว และฝ่ายอื่น ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษา
3. สร้างบรรยากาศอันดีงามให้นักศึกษารู้สึกมีเสรีภาพที่จะแสดงออกในฐานะสมาชิกของกลุ่ม
4. สร้างบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าและสมควรที่จะให้ความเคารพนับถือ
5. จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถาบันให้เหมาะกับสภาพการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายอื่น ๆ ในสถาบัน
6. สร้างความอบอุ่นใจ สนิทสนมคุ้นเคยกับนักศึกษา ทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาทุก ๆ คน
7. สนับสนุนให้นักศึกษาในกลุ่มได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันด้วยความสมัครใจ
8. จัดสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียน และช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษาที่เรียนดีให้ไปจนถึงขีดสุดของความสามารถของแต่ละบุคคล
9. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาแต่ละคนไว้ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมและการแสวงหาแนวทางการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา
10. จัดส่งนักศึกษาไปขอรับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ หรือจิตแพทย์ เป็นต้น

11. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

12. ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ในการร่วมกันแก้ไขปัญหา หรือศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา

13. ให้ข้อสนเทศต่าง ๆ แก่นักศึกษาในกลุ่มอย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความต้องการของแต่ละบุคคล

14. ให้ความร่วมมืออย่างเต็มใจกับฝ่ายแนะแนว อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่อไป

15. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิชาเรียนและวิชาชีพ ซึ่งนักศึกษาจะนำไปใช้ได้ในอนาคต

16. ช่วยเหลือให้คำแนะนำทุก ๆ ด้านที่นักศึกษามาปรึกษา เช่น ปัญหาการศึกษา ปัญหาส่วนตัวและสังคม ปัญหาอาชีพ รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ

17. ช่วยให้นักศึกษามีกำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์ต่าง ๆ ทุกด้าน

18. ช่วยให้นักศึกษาเห็นคุณค่า และเห็นข้อบกพร่องของตนเอง แล้วพยายามเสริมคุณค่าที่มีอยู่ให้พัฒนาไปเรื่อย ๆ และหาทางแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

19. ยินดีให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาในกลุ่มตลอดเวลาด้วยความเต็มใจ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 1 - 11) โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาวางระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. หน้าที่ต่อนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อนักศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการและพัฒนานักศึกษา และด้านอื่น ๆ ดังนี้คือ

1.1 ด้านวิชาการ ให้คำแนะนำในเรื่องการวางแผนการศึกษา การเลือกวิชาเรียน โปรแกรมการเรียน การแก้อุปสรรคปัญหาการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ข้อมูลแก่นิสิตนักศึกษาในเรื่องหลักสูตรและรายละเอียดของวิชา ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นิสิตนักศึกษาในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของสถาบัน เพื่อจะได้ปฏิบัติตนได้เหมาะสม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิภาพและบริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อนิสิตนักศึกษาจะได้รับประโยชน์ตามสิทธิ์อันพึงมี

1.2 ด้านสวัสดิการและพัฒนานิสิตนักศึกษา จัดรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล โดยมีระเบียนสะสมประจำตัวนิสิตนักศึกษาแต่ละคน เพื่อประโยชน์ในการให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและอื่น ๆ เป็นที่พึ่งแก่นิสิตนักศึกษา เมื่อมีปัญหาส่วนตัว เช่น แนะนำแหล่งทุนการศึกษาที่นิสิตนักศึกษาอาจไปขอความช่วยเหลือ จัดตาราง

เวลา (Office - hour) ไว้เป็นพิเศษ เพื่อให้โอกาสนิสิตนักศึกษามาพบเพื่อขอคำปรึกษา พยายามหาทางช่วยนิสิตนักศึกษาในการแก้ปัญหา ถ้าเป็นปัญหาที่เกินความสามารถก็แนะนำให้ไปหาผู้ที่จะสามารถช่วยเหลือได้ต่อไป นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคมและบุคลิกภาพ โดยส่งเสริมนักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนอุปนิสัยที่ไม่พึงประสงค์

1.3 หน้าที่ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการนิสิตนักศึกษาที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย เช่น เป็นกรรมการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเข้ารับทุนการศึกษา ออกใบรับรองความประพฤติของนิสิตนักศึกษาให้แก่ผู้ที่ขอมา

2. หน้าที่ต่อสถาบัน อาจารย์ที่ปรึกษายังมีหน้าที่ต่อสถาบัน ในการเป็นผู้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และ นิสิตนักศึกษา ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือมีปัญหาใดที่จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารและหาข้อมูลโดยรวดเร็ว อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะเป็นสื่อกลางระหว่างสถาบันกับนิสิตนักศึกษา เป็นผู้รับนโยบายในด้านบริหาร ด้านวิชาการ และด้านกิจการนิสิตนักศึกษาไปปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานของสถาบันโดยส่วนรวม รวมทั้งเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับมายังผู้บริหารและนักวิชาการของสถาบัน ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนและปัญหาต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา ให้ข้อเสนอแนะแก่สถาบันในการปรับปรุงหลักสูตรต่าง ๆ ให้สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน ตลอดจนปรับปรุงบริการนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้พัฒนาต่อไป

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ (2541) โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กำหนดหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ ดังนี้

1. หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ได้แก่ให้การปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชาเรียน ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนวิชาเรียน ควบคุมการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพื่อเลือกวิชาและวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้า ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่าการลงทะเบียนเรียนวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม ให้การปรึกษาแนะนำหรือตักเตือนเมื่อผลการเรียนของนักศึกษาต่ำลง ให้การปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อการแก้ไขอุปสรรคปัญหาในการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดค่าคะแนนระดับเฉลี่ยของนักศึกษา ให้การปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูง

2. หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านบริการและพัฒนานักศึกษา ได้แก่ ให้การแนะนำเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับและบริการต่าง ๆ ของสถาบัน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ปัญหาสุขภาพอนามัย ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาสังคม เช่น ปัญหาการปรับตัวในสังคม และปัญหาการคบเพื่อน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ

ความประพฤติและจริยธรรม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านอาชีพ ได้แก่ การให้ข้อมูลในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน ตลาดแรงงาน ตลอดจนจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

3. หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านอื่น ๆ ได้แก่ พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษาและดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือและเพื่อประโยชน์ของนักศึกษา กำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ สร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่าง อาจารย์ แผนกวิชาและสถาบัน ให้การรับรองนักศึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการนำไปแสดงแก่ผู้อื่น ป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) มายังผู้บริหารและคณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา ชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษา และหน้าที่ของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีที่นักศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อยหรือมีความประพฤติไม่เหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตักเตือน

จากหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ ยังได้กำหนดข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. ข้อปฏิบัติทั่วไป ศึกษารายละเอียดในแฟ้มอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ทราบกฎ ระเบียบ วิธีดำเนินการข้อมูล และบริการต่างๆ ของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีความพร้อมในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา นัดพบนักศึกษาในความดูแลทั้งหมดก่อนวันลงทะเบียนเรียนภาคต้น เพื่อทำความรู้จักและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติและระเบียบต่าง ๆ และเมื่อทราบผลการสอบกลางภาค (Midterm) ควรนัดพบนักศึกษาในความดูแลเพื่อทราบและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาติดตารางเวลา (Office - hour) ไว้ที่ทำงาน เพื่อให้นักศึกษาเข้าพบอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่นักศึกษาในโครงการพิเศษหรือผู้ที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ เขียนบันทึกการพบนักศึกษา โดยใช้แบบบันทึกที่คณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษากำหนด เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ให้ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา สนใจติดตามข้อมูลต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษา สนใจติดตามข่าวสังคมและการเมืองเพื่อให้รับรู้เหตุการณ์ที่ทันสมัยอยู่เสมอ สนใจที่จะพัฒนาตนเองทั้งในด้านเทคนิคในการให้คำปรึกษาและด้านอื่น ๆ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งแฟ้มประจำตัวของนักศึกษาคืนให้แก่คณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว

2. ข้อปฏิบัติเฉพาะกรณี

2.1 การลงทะเบียนเรียนและผลการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาควรนัดนักศึกษาในความดูแลมาพบก่อนการลงทะเบียน เพื่อปรึกษาหารือให้คำแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในวันลงทะเบียน หากไม่สามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้มอบหมายอาจารย์อื่นในแผนกเดียวกันเพื่อทำหน้าที่แทน โดยแจ้งให้ฝ่ายวิชาการและนักศึกษาทราบก่อน อาจารย์ที่ปรึกษาต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของการลงทะเบียนที่สถานศึกษากำหนดไว้ ก่อนลงชื่อในเอกสารการลงทะเบียน อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตรวจสอบความถูกต้องของรหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิตในเอกสารการลงทะเบียน อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตรวจสอบจำนวนหน่วยกิตให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสถานศึกษา ว่าด้วยการศึกษาขั้นประกาศนียบัตร ประสานกับแผนกทะเบียนเพื่อแจ้งผลการเรียนประจำภาคเรียนแก่ผู้ปกครองและนักศึกษา เชิญผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์รอพินิจมาพบ เพื่อหาแนวปฏิบัติในการร่วมกันแก้ไข

2.2 การเพิ่ม - ถอนรายวิชา อาจารย์ที่ปรึกษาควรถามถึงสาเหตุของการเพิ่ม - ถอนรายวิชา ก่อนการลงชื่อในเอกสารการขอเพิ่ม - ถอนรายวิชา ตรวจสอบว่าการเพิ่ม - ถอนรายวิชานั้นถูกต้องตามข้อบังคับของสถานศึกษาหรือไม่

2.3 ทุนการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรสอบถามความต้องการทุนการศึกษาของนักศึกษา พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องให้ความช่วยเหลือ และบันทึกข้อมูลเหล่านั้นไว้เพื่อให้สามารถใช้ได้ทันที พิจารณาคัดเลือกจัดอันดับนักศึกษาที่สมควรได้รับทุนการศึกษาและเสนออาจารย์แนะแนวประจำแผนกเพื่อการขอรับทุนการศึกษา บันทึกแจ้งความจำเป็นพร้อมข้อมูลประกอบเกี่ยวกับความต้องการทุนการศึกษาของนักศึกษา ให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับทุนการศึกษาทราบ

2.4 ปัญหาของนักศึกษา แนะนำให้นักศึกษาในความดูแลไปใช้บริการที่แผนกแนะแนว ฝ่ายกิจการนักศึกษา เมื่อนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ หรือปัญหาส่วนตัวที่ลึกซึ้ง ให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติในการขอผ่อนผันต่าง ๆ เช่น การขอผ่อนผันการชำระค่าลงทะเบียน เชิญผู้ปกครองมาพบในกรณีที่นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียน ด้านเศรษฐกิจ และด้านความประพฤติ

ในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือประกอบ คณะกรรมการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้กำหนดองค์ประกอบของเครื่องมือที่สำคัญสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้คือ

1. เครื่องมือ ได้แก่ คู่มือนักศึกษา หลักสูตรของแผนกที่นักศึกษาสังกัด ข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาขั้นประกาศนียบัตร คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา ตัวอย่างใบสมัครและแบบคำร้องต่าง ๆ แบบฟอร์มสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย แบบทะเบียนประวัติเพื่อให้นักศึกษากรอกประวัติส่วนตัว และแบบบันทึกการพบนักศึกษา ระเบียนสะสมของนักศึกษารวมกับข้อมูลใหม่ที่รวบรวมได้ในสถานศึกษา เช่น ผลการเรียน กิจกรรมนักศึกษา เกียรติคุณ โทษทางวินัย

2. ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาของนักศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่สถานศึกษาจัดให้แก่นักศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษานั้น อาจมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นได้ ดังเช่น บีแมค และ ฮานนา (Bemak and Hanna. 1998 : 209 – 218) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษามักประสบปัญหาและอุปสรรคในด้านการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา (Training) การกำหนดนิยามของบทบาทและหน้าที่ (Function and Role Definition) ในขณะที่พยายามปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เลวีน และ ไวน์การ์ท (Levine and Weingart. 1973 : 13) กล่าวว่า ปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแจ้งในเรื่องบทบาทการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจมีข้อขัดแย้งในบทบาทผู้ถ่ายทอดนโยบายของสถานศึกษา และบทบาทของการเป็นเพื่อนที่ได้รับความไว้วางใจจากนักศึกษา ส่วน มูลเลอร์ (Mueller. 1961 : 213 - 214) กล่าวว่า ปัญหาซึ่งเกิดจากตัวอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่

1. การขาดข้อมูล (Lack of Information) อาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจเพียงบางส่วนเกี่ยวกับหลักสูตรและรายวิชาที่นักศึกษาจำเป็นต้องเรียน บางครั้งมีข้อขัดแย้งในรายละเอียดต่าง ๆ ของกระบวนการ ขั้นตอน หรือหลักเกณฑ์ต่างๆ

2. การมีอคติ (Prejudices) อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นปุถุชนเช่นคนทั่วไป จึงอาจมีอคติโดยไม่รู้ตัว บางครั้งอาจใช้เหตุผลของตนเองมาตัดสินใจ ขาดความยืดหยุ่น ทำให้กลายเป็นคนเข้มงวด และอวดภูมิรู้ในการใช้กฎระเบียบของสถาบัน

3. การมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม (Unsuitable Personality) อาจารย์ที่ปรึกษาอาจขาดคุณสมบัติที่จำเป็นบางประการ เช่น ขาดทักษะของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ขาดความเคารพในเนื้อหาของการสนทนา ขาดความจริงใจในการให้คำปรึกษา หรืออาจพยายามดึงนักศึกษาไปสู่บรรยากาศการแนะแนวและพยายามให้การบำบัดโดยไม่จำเป็น

เครเมอร์ และ การ์ดเนอร์ (Kramer and Gardner. 1983 : 34 - 36) กล่าวว่า ในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานั้น หากบทบาทใดบทบาทหนึ่งได้รับการถ่ายทอดผิดพลาดไป หรือต้องแสดงบทบาทมากกว่าหนึ่งบทบาทในขณะให้คำปรึกษาอาจทำให้เกิดการขัดแย้งในบทบาทขึ้นได้ นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาอาจไม่มีเวลาพอที่จะพูดคุยหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นช่วงยาว ๆ ได้ หรือบางครั้งนักศึกษาไม่มีความอดทนพอหรืออาจรีบร้อนเกินไป ฮิกบี (Higbee. 1979 : 47) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาอาจอยู่แต่ไม่ว่างเพราะต้องการใช้เวลาในการเตรียมการบรรยาย

ทำวิจัย หรือเขียนบทความ มากกว่าที่จะหาเวลาไว้เตรียมการแนะนำหรือเตรียมข้อมูลเพื่อการให้คำปรึกษา เนื่องจากเห็นว่าการให้คำปรึกษาเป็นกิจกรรมที่ไม่สำคัญที่ต้องปฏิบัติเป็นอันดับต้น ๆ เพราะขาดสำนึกและขาดผลตอบแทนจากสถาบัน ส่วน สำเนาว์ ขจรศิลป์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และพบว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญคือ การขาดข้อมูลในด้านต่าง ๆ ของนโยบายและวิธีดำเนินการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้อาจารย์ขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ปัญหารองลงมาคือ การขาดเทคนิคในการให้คำปรึกษา และ มนต์ชัย เทียนทอง (2527 : 83 – 89) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และปัญหาการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และได้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การที่อาจารย์ที่ปรึกษามีงานสอนและงานพิเศษอื่น ๆ มาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอ นอกจากนั้นทั้งอาจารย์และนักศึกษายังมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนักศึกษาได้ทั่วถึง นอกจากนี้ กรมการฝึกหัดครู (2522) ได้รายงานผลการสัมมนาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีปัญหาดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษามีอายุและประสบการณ์น้อย
2. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่รับผิดชอบต่อชั่วโมงที่ต้องพบนักศึกษา
3. นักศึกษาไม่ไว้วางใจและไม่ต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำปรึกษา
4. การจัดกลุ่มนักศึกษาใหญ่เกินไปอาจารย์ขาดความสามารถที่จะช่วยเหลือได้ทั้งหมด
5. เวลาที่จัดให้พบนักศึกษาไม่สะดวกเพราะนักศึกษาว่างไม่ตรงกัน
6. อาจารย์ที่ปรึกษามีงานมากและฝ่ายบริหารไม่เห็นความสำคัญ

และในส่วนของ คณะอนุกรรมการพิจารณาวางระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาฝึกหัดครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 1 - 11) ได้สรุปปัญหาของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันการศึกษาฝึกหัดครู ไว้ดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ชอบเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเนื่องจากนักศึกษาไม่เข้าใจระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และมักคิดว่าการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้รับประโยชน์ และสถาบันขาดผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา ขาดแคลนบุคลากรที่จะทำหน้าที่ประสานระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับฝ่ายบริหาร ทำให้การดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษาขาดประสิทธิภาพ อาจารย์ที่ปรึกษาขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาว่างไม่ตรงกัน ขาดการให้คำปรึกษาอย่างมีระบบ ยังไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา และฝ่ายบริหารยังไม่สนับสนุนการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเท่าที่ควร ส่วน เดลิเซิล (Delisle. 1965 : Abstract) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาและสรุปว่า การที่อาจารย์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ผลดีเป็นเพราะ

1. จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์แต่ละคนรับผิดชอบมีมากเกินไป

2. อาจารย์ไม่มีเวลาพอสำหรับให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3. อาจารย์ไม่พอใจที่ต้องทำหน้าที่เพียงลงชื่อในบัตรลงทะเบียน

4. การระบุหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ชัดเจน

5. ขาดข้อมูลที่สมบูรณ์เกี่ยวกับนักศึกษา

6. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรที่สมบูรณ์และถูกต้อง

7. อาจารย์มีทัศนะว่าการทำงานในหน้าที่นี้ไม่ได้รับผลตอบแทนเท่ากับการสอนและการวิจัย

ช่อลัดดา ขวัญเมือง (2524 : 125 - 135) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษา และหน้าที่ที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือห้าแห่ง และพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การที่สถาบันไม่ได้จัดสัมมนาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ไม่ได้สอนนักศึกษาในความดูแลทำให้รู้จักนักศึกษาไม่ทั่วถึง ไม่มีการปฐมนิเทศนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาไม่ติดตามข่าวสารในสถาบัน ในทำนองเดียวกัน มยุรี สิงห์ไข่มุกข์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร และพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การที่อาจารย์มีชั่วโมงสอนและมีงานพิเศษอื่น ๆ มาก จึงไม่ค่อยมีเวลาให้คำปรึกษาและดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อย ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละรายต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมากเกินไป

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2540 : 11 – 14) ได้สรุปปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้

1. ขาดนโยบายและวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมจากคณะวิชาหรือสถาบัน

2. อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน

3. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของคณะหรือสถาบัน

4. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในตลาดแรงงาน

5. ขาดระเบียนประวัติส่วนตัวของนักศึกษามีผลทำให้การให้คำปรึกษาไม่เหมาะสม

6. ขาดการกำหนดขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน

7. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาต่าง ๆ ของสถาบัน

8. ไม่กระจ่างชัดในขอบเขตของอาจารย์ที่ปรึกษาเพราะขาดคู่มือ

9. ผู้บริหารมองข้ามความสำคัญของคำปรึกษาที่ให้กับนักศึกษา

10. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการต่าง ๆ ของสถาบัน

11. ผู้บริหารไม่ให้ชั่วโมงปฏิบัติงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา

12. ขาดหลักสูตรฉบับล่าสุดของภาควิชาเพื่อใช้ในการให้คำปรึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาข้างต้น พอจะประมวลได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาอยู่ใน 3 ด้าน ใหญ่ ๆ คือ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ปัญหาการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และ ปัญหาการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางศึกษาปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทั้งสิ้น 6,206 คน ประกอบด้วย

1.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 6,009 คน

1.2 อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2542 จำนวน 197 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 197 คน และนักศึกษา จำนวน 398 คน ของวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และในส่วนของอาจารย์ได้ทำการศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด ดังแสดงในตาราง 1 และ ตาราง 2

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม		
วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ	52	52
วิทยาเขตพระนครเหนือ	75	75
วิทยาเขตนนทบุรี	70	70
รวม	197	197

ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม						
วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ						
ช่างยนต์	180	12	271	16	451	28
ช่างกลโรงงาน	100	8	136	10	236	18
ช่างโลหะ	80	7	99	8	179	15
ช่างไฟฟ้า	150	11	267	15	417	26
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	200	13	280	16	480	29
ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	190	13	170	12	360	25
วิทยาเขตพระนครเหนือ						
ช่างยนต์	250	15	396	19	646	34
ช่างกลโรงงาน	120	9	158	11	278	20
ช่างโลหะ	112	8	177	12	289	20
ช่างไฟฟ้า	150	11	226	14	376	25
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	200	13	215	13	415	26
ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	106	9	140	10	246	19
วิทยาเขตนนทบุรี						
ช่างยนต์	208	14	266	15	474	29
ช่างกลโรงงาน	124	9	156	11	280	20
ช่างโลหะ	98	8	113	8	211	16
ช่างไฟฟ้า	163	12	184	13	347	25
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	150	11	174	12	324	23
ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	-
รวม	2,581	183	3,428	215	6,009	398

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ตอนที่สอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ห้าระดับ ตามแนวของไลเคิร์ท สอบถามทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

2. แบบสอบถามปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ตอนที่สอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ห้าระดับ ตามแนวของไลเคิร์ท สอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้ง คำสั่ง ระเบียบ กฎเกณฑ์ รายงานและสรุปผลการประชุมต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา นำมากำหนดเป็นกรอบและขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยข้อมูล จากข้อ 1 ตามหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ โดยแบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 30 คน ส่วนแบบสอบถามฉบับที่ 2 ใช้กับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.761 ขึ้นไป ไว้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับสำหรับนักศึกษา เท่ากับ 0.892 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา เท่ากับ 0.937 ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เสนอไว้ในภาคผนวก ค.

<u>เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม</u>

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถามดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด หรือ เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับเหมาะสมมาก หรือ เห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง หรือ เห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย หรือ เห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับเหมาะสมน้อยที่สุด หรือ เห็นด้วยน้อยที่สุด

<u>เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน</u>

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด หรือ มีปัญหาในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก หรือ มีปัญหาในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง หรือ มีปัญหาในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อย หรือ มีปัญหาในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด หรือ มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

<u>การเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำไปขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และ วิทยาเขตนนทบุรี เพื่อแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเอง

แบบสอบถามที่แจกให้กลุ่มนักศึกษา จำนวน 398 ฉบับ และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 197 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ครบทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นอาจารย์ชาย 158 คน อาจารย์หญิง 39 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 120 คน วุฒิสูงกว่าปริญญาตรี 77 คน อาจารย์มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 64 คน ประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 53 คน และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 80 คน มีปริมาณการสอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ จำนวน 75 คน สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ จำนวน 122 คน เป็นอาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป 31 คน คณะวิชาในสายช่าง 166 คน

ส่วนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 398 คน เป็นชาย 370 คน หญิง 28 คน เป็นนักศึกษาปีที่ 1 จำนวน 183 คน นักศึกษาปีที่ 2 จำนวน 215 คน เป็นนักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ 81 คน ช่างกลโรงงาน 58 คน ช่างโลหะ 51 คน ช่างไฟฟ้า 76 คน ช่างอิเล็กทรอนิกส์ 78 คน และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ 44 คน มาจากวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ 141 คน วิทยาเขตพระนครเหนือ 144 คน และนนทบุรี 113 คน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสม สูงกว่า 3.00 จำนวน 42 คน คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 จำนวน 198 คน และคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 จำนวน 158 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ คัดเลือกและกำหนดรหัสของแบบสอบถาม ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บันทึกข้อมูลตามรหัส แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X ดังนี้

1. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 1 ศึกษาทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ แผนกวิชา วิทยาเขต คะแนนเฉลี่ยสะสม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 2 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ โดยใช้สถิติทดสอบที่ (t-test) และจำแนกตามตัวแปร แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และในกรณีที่ F มีนัยสำคัญ ทำการตรวจสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe′Method)

3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 3 ศึกษาทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ คณะวิชา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 4 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ คณะวิชา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และจำแนกตามตัวแปร ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และในกรณีที่ F มีนัยสำคัญ ทำการตรวจสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe′ Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
   1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (Ferguson. 1981 : 50)
   1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม
   2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test (Ferguson. 1981 : 161)
   2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
   3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test (Ferguson. 1981 : 178)
   3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ One Way Analysis of Variance และ Scheffe′ Method (Ferguson. 1981 : 190)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา ด้านปัญหาทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และ ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในตาราง 3 - 8

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อ และรายด้าน

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
	ด้านวิชาการ			
1.	ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา	3.82	0.69	มาก
2.	ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	3.51	0.74	มาก
3.	ให้คำแนะนำในการเลือกวิชาเรียน	4.01	0.82	มาก
4.	ให้คำแนะนำในการวางแผนการเรียน	3.72	0.81	มาก
5.	ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน	4.08	0.97	มาก
6.	พิจารณาและให้ความเห็นชอบในการเพิ่ม ลด และถอนวิชาเรียน	4.50	0.66	มาก
7.	อธิบายความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา	3.75	0.59	มาก
8.	แนะนำวิธีเรียนและวิธีค้นคว้า	3.44	0.94	ปานกลาง
9.	อธิบายความสัมพันธ์ของแต่ละวิชากับวิชาชีพ	3.20	0.70	ปานกลาง
10.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชาการที่นักศึกษาจะไปศึกษาค้นคว้า	3.09	0.91	ปานกลาง
11.	ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน	3.64	0.88	มาก
12.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลและการสอบ	3.08	0.81	ปานกลาง
13.	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาแก่นักศึกษาที่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์	3.57	0.62	มาก
14.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา	4.05	0.57	มาก
15.	ตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	4.15	0.68	มาก
16.	ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.30	0.69	ปานกลาง
17.	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา	3.41	0.82	ปานกลาง
	รวมด้านวิชาการ	3.68	0.94	มาก
	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา			
18.	ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม	3.92	0.84	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
19.	ให้คำแนะนำลักษณะงานของวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมในแต่ละหน่วยงาน	3.42	0.92	ปานกลาง
20.	ส่งเสริมคุณสมบัติด้านจริยธรรมวิชาชีพแก่นักศึกษา	3.26	1.01	ปานกลาง
21.	ให้ข้อมูลและคำแนะนำในการเลือกเข้าทำงานในหน่วยงานทางช่างอุตสาหกรรม	3.49	0.89	ปานกลาง
22.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่อาชีพ	3.58	0.91	มาก
23.	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรม	4.02	0.74	มาก
24.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางโครงการในการประกอบอาชีพ	3.71	0.66	มาก
25.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ	3.63	0.82	มาก
26.	ให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจกับวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม	3.46	0.74	ปานกลาง
27.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพ	3.22	0.58	ปานกลาง
28.	ติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในด้านอาชีพ	2.93	0.58	ปานกลาง
29.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งอาชีพในตลาดแรงงาน	3.66	0.71	มาก
30.	ชี้ช่องทางก้าวหน้าในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม	3.72	0.83	มาก
31.	ปลูกฝังความภาคภูมิใจในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม	3.58	0.98	มาก
32.	เสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันให้กับนักศึกษาต่างวิชาชีพ	3.29	0.72	ปานกลาง
33.	สนับสนุนให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์เชิงวิชาชีพ	3.30	0.56	ปานกลาง
34.	จัดประสบการณ์สร้างเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเชิงอุตสาหกรรม	2.98	0.77	ปานกลาง
35.	เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ	3.01	0.72	ปานกลาง
36.	ให้คำแนะนำในเรื่องการปรับตัวและการวางตนในสังคม	2.88	0.81	ปานกลาง
37.	อบรมกิริยามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม	3.11	0.82	ปานกลาง
38.	ให้คำปรึกษาในการกำหนดจุดมุ่งหมายในชีวิตของนักศึกษา	3.04	0.91	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
39.	จัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของนักศึกษา	3.20	0.93	ปานกลาง
40.	ให้คำแนะนำในเรื่องการพักผ่อนและการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์	3.07	0.77	ปานกลาง
41.	สนับสนุนพฤติกรรมประหยัดและการหารายได้เสริมในช่วงปิดภาคเรียน	3.48	0.92	ปานกลาง
42.	ให้คำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อน	3.20	1.02	ปานกลาง
43.	สร้างเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับศักดิ์ศรีและพวกพ้อง	3.11	1.06	ปานกลาง
44.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสถานศึกษา	3.28	0.93	ปานกลาง
45.	แนะนำนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.38	0.84	ปานกลาง
46.	ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนและบุคคลอื่น ๆ	3.29	0.86	ปานกลาง
47.	ให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม	3.33	0.77	ปานกลาง
48.	ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักศึกษา	3.47	0.79	ปานกลาง
49.	ให้ความสนใจและรับฟังปัญหาส่วนตัวที่นำไปปรึกษาหารือ	3.52	0.76	มาก
	รวมด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.38	0.97	ปานกลาง
	<u>ด้านปัญหาทั่วไป</u>			
50.	แนะนำและช่วยแก้ปัญหาด้านที่พักอาศัย	2.97	0.68	ปานกลาง
51.	แนะนำและช่วยแก้ปัญหาด้านการเงิน	2.88	0.67	ปานกลาง
52.	ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับทุนการศึกษา	3.26	0.82	ปานกลาง
53.	ช่วยประสานงานระหว่างนักศึกษา และสถานศึกษาเมื่อมีปัญหาการเรียน	3.49	0.74	ปานกลาง
54.	แนะแนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหากับผู้ปกครอง	3.17	0.92	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
55.	พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ตามระเบียบของสถาบัน	3.48	0.77	ปานกลาง
56.	ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหากับนักศึกษาสถาบันอื่น	4.07	0.91	มาก
57.	ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลกับนักศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพ	3.46	0.63	ปานกลาง
58.	ช่วยประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่น เมื่อมีกิจกรรมระหว่างสถาบัน เช่น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์	4.11	0.58	มาก
59.	ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อความร่วมมือเกี่ยวกับนักศึกษาได้ฝึกงาน	4.49	0.75	มาก
60.	เยี่ยมเยือนเพื่อรับทราบปัญหาของนักศึกษาที่ฝึกงานตามสถานประกอบการ	3.35	0.68	ปานกลาง
61.	ช่วยติดต่อหางานพิเศษสำหรับนักศึกษาที่ครอบครัวประสบปัญหาการเงิน	3.07	0.93	ปานกลาง
62.	แนะแนวทางหลีกเลี่ยงการถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	3.68	0.91	มาก
63.	ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	3.27	0.83	ปานกลาง
64.	ให้ความใส่ใจแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาหลายด้านจนมีความเสี่ยงสูงที่จะคิดสั้น	3.30	0.78	ปานกลาง
65.	ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข	3.41	0.69	ปานกลาง
66.	แนะนำนักศึกษาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	3.46	0.76	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับทัศนะ
67.	ศึกษารวบรวมข้อมูลจากสังคมและสถานประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาตามความต้องการของสังคม	2.97	0.84	ปานกลาง
68.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.25	0.94	ปานกลาง
	รวมด้านปัญหาทั่วไป	3.45	0.92	ปานกลาง
	รวมทุกด้าน	3.52	0.87	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมมีความเหมาะสม ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.52 , S.D. = 0.87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.68 , S.D. = 0.94) ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.38 , S.D. = 0.97 และ $\overline{X}$ = 3.45 , S.D. = 0.92 ตามลำดับ)

ด้านวิชาการ ข้อที่นักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ให้คำแนะนำในการเลือกวิชาเรียน ให้คำแนะนำในการวางแผนการเรียน ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน พิจารณาและให้ความเห็นชอบในการเพิ่ม ลด และถอนวิชาเรียน อธิบายความสำคัญ และความจำเป็นของแต่ละวิชา ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาแก่นักศึกษาที่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา และตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่อาชีพ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการวางโครงการในการประกอบอาชีพ ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งอาชีพในการตลาดแรงงาน ชี้ช่องทางก้าวหน้าในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ปลูกฝังความภาคภูมิใจในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม และให้ความสนใจและรับฟังปัญหาส่วนตัวที่นำไปปรึกษาหารือ ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ด้านปัญหาทั่วไป ข้อที่นักศึกษามีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหากับนักศึกษาสถาบันอื่น ช่วยประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่นเมื่อมีกิจกรรมระหว่างสถาบัน ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อความร่วมมือเกี่ยวกับนักศึกษาได้ฝึกงาน และแนะแนวทางหลีกเลี่ยงการถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนข้ออื่น ๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	นักศึกษา			
		เพศชาย (n = 370)		เพศหญิง (n = 28)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านวิชาการ	3.32	0.85	3.88	0.62
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.76	0.88	3.21	0.71
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.44	0.78	3.63	0.42
	รวมทุกด้าน	3.51	0.81	3.57	0.56

จากตางราง 4 แสดงว่า นักศึกษาทั้งชายและหญิง มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.51 , S.D. = 0.81 และ $\overline{X}$ = 3.57 , S.D. = 0.56 ตามลำดับ) นักศึกษาชายมีทัศนะว่า ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการและด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาหญิงมีทัศนะว่า ด้านวิชาการและด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปี

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	ชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่			
		ชั้นปีที่ 1 (n = 183)		ชั้นปีที่ 2 (n = 215)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านวิชาการ	4.04	0.92	3.33	0.82
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.76	0.75	3.00	0.61
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.71	0.73	3.20	0.75
	รวมทุกด้าน	3.84	0.97	3.19	0.88

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.84 , S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.19 , S.D. = 0.88) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	แผนกวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่											
		ช่างยนต์ (n = 81)		ช่างกล โรงงาน (n = 58)		ช่างโลหะ (n = 51)		ช่างไฟฟ้า (n = 76)		ช่าง อิเล็กทรอนิกส์ (n = 78)		ช่างเทคนิค คอมพิวเตอร์ (n= 44)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านวิชาการ	3.58	0.81	3.67	0.79	3.52	0.74	3.78	0.75	3.66	0.84	3.85	0.59
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.20	0.89	3.32	0.92	3.46	0.69	3.49	0.82	3.47	0.76	3.34	0.77
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.26	1.02	3.38	0.83	3.29	0.88	3.54	0.92	3.60	0.83	3.65	0.74
	รวมทุกด้าน	3.35	0.91	3.47	0.81	3.42	0.86	3.60	0.77	3.58	0.92	3.61	0.88

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างโลหะ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.35 , S.D. = 0.91 , $\overline{X}$ = 3.47 , S.D. = 0.81 และ $\overline{X}$ = 3.42 , S.D. = 0.86 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาแผนกวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่า เหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.60 , S.D. = 0.77 , $\overline{X}$ = 3.58 , S.D. = 0.92 และ $\overline{X}$ = 3.61 , S.D. = 0.88 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาจากทุกแผนกวิชา มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านการบริการและพัฒนานักศึกษา นักศึกษาทุกแผนกวิชามีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน และช่างโลหะ มีทัศนะว่า เหมาะสมในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาแผนกวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามวิทยาเขต

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	วิทยาเขตที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่					
		เทคนิคกรุงเทพฯ (n = 141)		พระนครเหนือ (n = 144)		นนทบุรี (n = 113)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านวิชาการ	3.88	0.87	3.59	0.81	3.55	0.76
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.56	0.91	3.48	0.95	3.27	0.83
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.42	0.90	3.30	0.79	3.48	0.88
	รวมทุกด้าน	3.62	0.87	3.46	0.92	3.43	0.95

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62 , S.D. = 0.87) ส่วนนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี มีทัศนะว่า โดยรวมทุกด้านมีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.46 , S.D. = 0.92 และ $\overline{X}$ = 3.43 , S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะว่าบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านปัญหาทั่วไปเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ มีทัศนะว่าบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาวิทยาเขตนนทบุรี มีทัศนะว่า ด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา					
		สูงกว่า3.00 (n = 42)		2.50 -3.00 (n = 198)		ต่ำกว่า2.50 (n = 158)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านวิชาการ	3.45	0.88	3.71	0.73	3.87	0.94
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.39	0.77	3.54	0.69	3.18	0.71
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.38	0.75	3.33	0.84	3.75	0.91
	รวมทุกด้าน	3.41	0.81	3.53	0.82	3.61	0.88

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย สะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.41 , S.D. = 0.81) ในขณะที่นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50 - 3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนน เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.53 , S.D. = 0.82 และ $\overline{X}$ = 3.61 , S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม สูงกว่า 3.00 มีทัศนะว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา แต่ละด้าน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 3.00 มีทัศนะว่า ด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านปัญหาทั่วไป เหมาะสมในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในตาราง 9-23

ตาราง 9 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	นักศึกษา				t	p
		เพศชาย (n = 370)		เพศหญิง (n = 28)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านวิชาการ	3.32	0.83	3.88	0.62	- 4.48	.011
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.76	0.88	3.21	0.71	3.88	.029
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.44	0.78	3.63	0.42	- 2.16	.015
	รวมทุกด้าน	3.51	0.81	3.57	0.56	- 0.52	.201

จากตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชายและหญิง เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน ไม่พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาชายและหญิงมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 10 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามชั้นปี

ด้านที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่				t	p
		ชั้นปีที่ 1 (n = 183)		ชั้นปีที่ 2 (n = 215)			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1.	ด้านวิชาการ	4.04	0.92	3.33	0.82	8.10	.001
2.	ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	3.76	0.75	3.00	0.61	10.94	.001
3.	ด้านปัญหาทั่วไป	3.71	0.73	3.20	0.75	6.87	.001
	รวมทุกด้าน	3.84	0.97	3.19	0.88	6.97	.001

จากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามชั้นปี พบว่า โดยรวมทุกด้าน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.241	4.121	7.660	.001
	ภายในกลุ่ม	395	212.363	0.538		
	รวม	397	220.604			
ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.208	2.104	2.183	.681
	ภายในกลุ่ม	395	380.815	0.964		
	รวม	397	385.023			
ด้านปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	11.414	5.707	8.647	.001
	ภายในกลุ่ม	395	260.730	0.660		
	รวม	397	272.144			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.288	2.144	6.68	.001
	ภายในกลุ่ม	395	126.840	0.321		
	รวม	397	131.128			

จากตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาจากต่างแผนกวิชา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า โดยรวมทุกด้าน นักศึกษาจากต่างแผนกวิชา มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการเปรียบเทียบในด้านวิชาการ และด้านปัญหาทั่วไป พบว่า นักศึกษาจากต่างแผนกวิชา มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการบริการและพัฒนานักศึกษา ไม่พบว่า นักศึกษาจากต่างแผนกวิชามีทัศนะแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ ในด้านวิชาการ ด้านปัญหาทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน เสนอในตาราง 12-14

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่

แผนกวิชา		1	2	3	4	5	6
	$\bar{X}$	3.58	3.67	3.52	3.78	3.66	3.85
1. ช่างยนต์	3.58		*		*	*	*
2. ช่างกลโรงงาน	3.67			*	*		*
3. ช่างโลหะ	3.52				*	*	*
4. ช่างไฟฟ้า	3.78					*	
5. ช่างอิเล็กทรอนิกส์	3.66						*
6. ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	3.85						

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการจำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิคส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ ช่างไฟฟ้า และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาช่างโลหะ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษา ช่างไฟฟ้า ช่างเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาช่างไฟฟ้า มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาช่างอิเล็กทรอนิคส์ และนักศึกษาช่างอิเล็กทรอนิคส์ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษา ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่

แผนกวิชา		1	2	3	4	5	6
	$\bar{X}$	3.26	3.38	3.29	3.54	3.60	3.65
1. ช่างยนต์	3.26		*		*	*	*
2. ช่างกลโรงงาน	3.38				*	*	*
3. ช่างโลหะ	3.29				*	*	*
4. ช่างไฟฟ้า	3.54						*
5. ช่างอิเล็กทรอนิกส์	3.60						
6. ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	3.65						

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชา ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชา ช่างกลโรงงาน มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาช่างไฟฟ้า มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่

แผนกวิชา		1	2	3	4	5	6
	$\bar{X}$	3.35	3.47	3.42	3.60	3.58	3.61
1. ช่างยนต์	3.35		*		*	*	*
2. ช่างกลโรงงาน	3.47				*	*	*
3. ช่างโลหะ	3.42				*	*	*
4. ช่างไฟฟ้า	3.60						
5. ช่างอิเล็กทรอนิกส์	3.58						
6. ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	3.61						

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษา แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขต กลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามวิทยาเขต

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	12.667	6.334	9.568	.001
	ภายในกลุ่ม	395	261.440	0.662		
	รวม	397	274.107			
ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	7.112	3.556	4.027	.033
	ภายในกลุ่ม	395	348.845	0.883		
	รวม	397	355.957			
ด้านปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	8.162	4.081	4.539	.042
	ภายในกลุ่ม	395	355.041	0.899		
	รวม	397	363.203			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.393	2.697	2.953	.068
	ภายในกลุ่ม	395	360.488	0.913		
	รวม	397	365.881			

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามวิทยาเขต โดยรวมทุกด้าน ไม่พบว่านักศึกษาจากต่างวิทยาเขตมีทัศนะแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาจากต่างวิทยาเขตมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาจากต่างวิทยาเขตมีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ สำหรับด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป เสนอในตาราง 16-18

ตาราง 16 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่

วิทยาเขต		1	2	3
	$\bar{X}$	3.88	3.59	3.55
1. เทคนิคกรุงเทพฯ	3.88		*	*
2. พระนครเหนือ	3.59			
3. นนทบุรี	3.55			

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่

วิทยาเขต		1	2	3
	$\overline{X}$	3.56	3.48	3.27
1. เทคนิคกรุงเทพฯ	3.56		*	*
2. พระนครเหนือ	3.48			
3. นนทบุรี	3.27		*	

จากตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะ แตกต่างจาก นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือและวิทยาเขตนนทบุรี และนักศึกษาวิทยาเขตนนทบุรี มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่

วิทยาเขต		1	2	3
	$\bar{X}$	3.42	3.30	3.48
1. เทคนิคกรุงเทพฯ	3.42			
2. พระนครเหนือ	3.30	*		*
3. นนทบุรี	3.48			

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามวิทยาเขต เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และวิทยาเขตนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	12.485	6.243	11.91	.001
	ภายในกลุ่ม	395	207.168	0.524		
	รวม	397	219.653			
ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	6.142	3.071	3.454	.046
	ภายในกลุ่ม	395	351.228	0.889		
	รวม	397	357.370			
ด้านปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	9.633	4.817	6.617	.001
	ภายในกลุ่ม	395	287.411	0.728		
	รวม	397	297.044			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.844	2.922	8.991	.001
	ภายในกลุ่ม	395	128.310	0.325		
	รวม	397	134.154			

จากตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา โดยรวมทุกด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบในแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนะต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ แสดงไว้ในตาราง 20-23

ตาราง 20 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่

คะแนนเฉลี่ยสะสม		1	2	3
	$\overline{X}$	3.45	3.71	3.87
1. สูงกว่า 3.00	3.45		*	*
2. 2.50-3.00	3.71			*
3. ต่ำกว่า 2.50	3.87			

จากตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิชาการ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่า 3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50–3.00 และต่ำกว่า 2.50 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 21 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่

คะแนนเฉลี่ยสะสม		1	2	3
	$\bar{X}$	3.39	3.54	3.18
1. สูงกว่า 3.00	3.39		*	*
2. 2.50-3.00	3.54			*
3. ต่ำกว่า 2.50	3.18			

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 3.00 และต่ำกว่า 2.50 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 -3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่

คะแนนเฉลี่ยสะสม		1	2	3
	$\overline{X}$	3.38	3.33	3.75
1. สูงกว่า 3.00	3.38			*
2. 2.50 - 3.00	3.33			*
3. ต่ำกว่า 2.50	3.75			

จากตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านปัญหาทั่วไป จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม สูงกว่า 3.00 และ 2.50 - 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่

คะแนนเฉลี่ยสะสม		1	2	3
	$\overline{X}$	3.41	3.53	3.61
1. สูงกว่า 3.00	3.41		*	*
2. 2.50-3.00	3.53			
3. ต่ำกว่า 2.50	3.61			

จากตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม สูงกว่า 3.00 มีทัศนะแตกต่าง จากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และต่ำกว่า 2.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในตาราง 24-29

ตาราง 24 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายข้อและรายด้าน

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับทัศนะต่อปัญหา
	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท			
1.	ไม่แน่ใจว่าการให้คำปรึกษาจะช่วยแก้ปัญหาให้นักศึกษาได้	3.57	0.54	มาก
2.	เป็นการยากที่จะตัดสินใจในเรื่องสำคัญ	3.41	0.68	ปานกลาง
3.	การวางแผนล่วงหน้าในการทำงานไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะต้องเปลี่ยนบ่อย ๆ ตามสถานการณ์	3.55	0.82	มาก
4.	เมื่อมีคนไม่เห็นด้วยกับแนวคิดในการทำงานจะรู้สึกกังวลมาก	3.25	0.66	ปานกลาง
5.	กฎระเบียบของสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับนักศึกษา ท่านยอมรับไม่ได้	3.08	0.81	ปานกลาง
6.	ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการให้คำปรึกษา	3.33	0.74	ปานกลาง
7.	ไม่ค่อยได้ติดตามเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.28	0.59	ปานกลาง
8.	รู้สึกว่ามีหน้าที่แต่ไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับนักศึกษา	3.48	0.68	ปานกลาง
9.	ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา	3.25	0.68	ปานกลาง
10.	ขาดความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	3.46	0.74	ปานกลาง
11.	ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงเร็วจนเรียนตามไม่ทัน	3.28	0.59	ปานกลาง
12.	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษา	3.44	0.81	ปานกลาง
13.	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านวิชาการในสถานศึกษา	3.52	0.64	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D.	ระดับทัศนะต่อปัญหา
14.	มีขอบเขตในการตัดสินใจแคบ บางครั้งการแก้ปัญหาไม่ทันท่วงที	3.78	0.82	มาก
15.	หลักสูตรส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันทำให้การแนะแนวอาชีพขาดประสิทธิภาพ	3.71	0.56	มาก
16.	ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ทำให้ไม่มั่นใจว่าคำปรึกษาจะเหมาะสม	3.45	0.71	ปานกลาง
17.	ไม่แน่ใจว่าจะเข้าใจปัญหาของนักศึกษา ต่างเพศกับตนอย่างถ่องแท้	3.56	0.82	มาก
18.	รู้สึกไม่ปลอดภัยในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	3.61	0.74	มาก
19.	นักศึกษาไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	3.65	0.55	มาก
20.	นักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษา	3.68	0.57	มาก
21.	นักศึกษาที่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยไม่กล้าระบุสาเหตุของปัญหา	3.72	0.69	มาก
22.	นักศึกษามักเชื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่มากกว่าอาจารย์ ทำให้การให้คำปรึกษาขาดประสิทธิภาพ	3.75	0.73	มาก
23.	ได้รับประสบการณ์ไม่ดีจากการปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	3.47	0.75	ปานกลาง
24.	งานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะกับอุปนิสัยส่วนตัว	3.70	0.66	มาก
	รวมด้านปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.49	0.69	ปานกลาง
	<u>ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา</u>			
25.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ติดตามผลการให้คำปรึกษา เนื่องจากมีภาระงานมาก	3.44	0.55	ปานกลาง
26.	อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเกิดปัญหาระหว่างนักศึกษา ไม่สามารถระงับเหตุได้ทันท่วงที	3.57	0.67	มาก
27.	ขาดการประเมินผลการให้คำปรึกษาอย่างมีแบบแผน	3.73	0.81	มาก
28.	ไม่มีระบบการบริหารอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน	3.61	0.74	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D	ระดับทัศนะต่อปัญหา
29.	อาจารย์ขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านการให้คำปรึกษา	3.42	0.77	ปานกลาง
30.	สถานศึกษาขาดการฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเตรียมแก้ปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น ปัญหานักศึกษายกพวกตีกัน	3.46	0.73	ปานกลาง
31.	การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษาที่อาจารย์รับผิดชอบ	3.31	0.81	ปานกลาง
32.	อาจารย์ใหม่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านนี้อย่างเป็นระบบ	3.38	0.88	ปานกลาง
33.	ขาดงบประมาณในการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะไม่มีหน่วยงานรองรับโดยตรง	3.40	0.66	ปานกลาง
34.	การสั่งการเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษามักเป็นไปโดยไม่มีข้อมูลครบถ้วน	3.22	0.72	ปานกลาง
35.	ขาดระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในการสั่งการ	3.15	0.88	ปานกลาง
36.	ขาดโอกาสประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน เพราะหาเวลาว่างตรงกันยาก	3.21	0.87	ปานกลาง
37.	สถานศึกษาไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	3.74	0.64	มาก
38.	มีชั่วโมงสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลาทำความคุ้นเคยกับนักศึกษาในความรับผิดชอบ	3.67	0.59	มาก
39.	อาจารย์ที่ปรึกษา ไม่สามารถปลีกตัวจากงานอื่น ๆ ไปพบผู้ปกครองเพื่อหาความร่วมมือในการแก้ปัญหาของนักศึกษา	3.52	0.83	มาก
	รวมด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.45	0.81	ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D	ระดับทัศนะต่อปัญหา
	<u>ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา</u>			
40.	ขาดการสนับสนุน ด้านกำลังใจในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา	3.28	0.76	ปานกลาง
41.	ลำบากใจในการแจ้งผู้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	3.25	0.91	ปานกลาง
42.	ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา	3.06	0.93	ปานกลาง
43.	รู้สึกท้อแท้ใจ เพราะเป็นการทำงานโดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ	3.54	0.74	มาก
44.	ผู้บริหารไม่ค่อยรับฟังปัญหาเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ	3.47	0.58	ปานกลาง
45.	บางครั้งมีค่าใช้จ่ายในการช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษา แต่ไม่สามารถเบิกจ่ายจากสถานศึกษาได้ เพราะไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการ	3.61	0.67	มาก
46.	สถานศึกษามีห้องบริการให้คำปรึกษา และอุปกรณ์อื่น ๆไม่เพียงพอ	3.15	0.59	ปานกลาง
47.	สถาบันไม่ค่อยส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าน่าจะช่วยป้องกันไม่ให้นักศึกษาเกิดปัญหา	3.56	0.81	มาก
48.	รู้สึกว่าตนเองทำงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างโดดเดี่ยว ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	3.25	0.68	ปานกลาง
49.	ขาดโอกาสศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาเพราะไม่มีงบประมาณ	3.63	0.68	มาก
50.	ขาดเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน	3.58	0.85	มาก
51.	ระเบียบของสถาบันไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	3.24	0.69	ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{X}$	S.D	ระดับทัศนะต่อปัญหา
52.	ขาดศูนย์ประสานงานระหว่างอาจารย์วิชาช่างกับอาจารย์วิชาสามัญ ทำให้มีข้อมูลไม่ครบถ้วนในการให้คำปรึกษา	3.17	0.83	ปานกลาง
53.	การประสานงานกับผู้ปกครองของนักศึกษามักทำได้ยากเพราะสถาบันไม่มีหน่วยบริการอาจารย์ที่ปรึกษาด้านนี้โดยตรง	3.44	0.72	ปานกลาง
54.	ได้รับมอบหมายงานหลายหน้าที่เกินไป จนไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	3.39	0.67	ปานกลาง
	รวมด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.37	0.84	ปานกลาง
	รวมทุกด้าน	3.42	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่าทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.42 , S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.49 , S.D. = 0.69) ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.45 , S.D. = 0.81) และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา มีปัญหาในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ($\overline{X}$ = 3.37 , S.D. = 0.84)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ข้อที่อาจารย์มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ไม่แน่ใจว่าการให้คำปรึกษาจะช่วยแก้ปัญหาให้นักศึกษาได้ การวางแผนล่วงหน้าในการทำงานไม่ค่อยมีประโยชน์เพราะต้องเปลี่ยนบ่อย ๆ ตามสถานการณ์ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านวิชาการในสถานศึกษา มีขอบเขตในการตัดสินใจแคบ บางครั้งการแก้ปัญหาไม่ทันท่วงที หลักสูตรส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน ทำให้การแนะแนวอาชีพขาดประสิทธิภาพ ไม่แน่ใจว่าจะเข้าใจปัญหาของนักศึกษาต่างเพศกับตนอย่างถ่องแท้ รู้สึกไม่ปลอดภัยในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด นักศึกษาไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด นักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษา นักศึกษาที่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยไม่กล้าระบุสาเหตุของปัญหา นักศึกษามักเชื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่

มากกว่าอาจารย์ ทำให้การให้คำปรึกษาขาดประสิทธิภาพ และงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะกับอุปนิสัยส่วนตัว ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเกิดปัญหาระหว่างนักศึกษาไม่สามารถระงับเหตุได้ทันท่วงที ขาดการประเมินผลการให้คำปรึกษาอย่างมีแบบแผน ไม่มีระบบการบริหารอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน สถานศึกษาไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา มีชั่วโมงสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาทำความคุ้นเคยกับนักศึกษา ในความรับผิดชอบ และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถปลีกตัวจากงานอื่น ๆ ไปพบผู้ปกครองเพื่อหาความร่วมมือในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาในระดับปานกลาง

ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ รู้สึกท้อแท้ใจเพราะเป็นการทำงานโดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ บางครั้งมีค่าใช้จ่ายในการช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษาแต่ไม่สามารถเบิกจ่ายจากสถานศึกษาได้เพราะไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการ สถาบันไม่ค่อยส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าน่าจะช่วยป้องกันไม่ให้นักศึกษาเกิดปัญหา ขาดโอกาสศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษา เพราะไม่มีงบประมาณ ขาดเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง

ตาราง 25 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษา			
		เพศชาย (n = 158)		เพศหญิง (n = 39)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.62	0.83	3.36	0.54
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.24	0.61	3.66	0.59
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.16	0.69	3.58	0.72
	รวมทุกด้าน	3.34	0.74	3.52	0.57

จากตาราง 25 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมทุกด้าน พบว่า อาจารย์ชายมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.34 , S.D. = 0.74) ส่วนอาจารย์หญิงมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.52 , S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ชายเห็นว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท มีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62 , S.D. = 0.83) ในขณะที่ อีกสองด้าน คือด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.24 , S.D. = 0.61 และ $\overline{X}$ = 3.61 , S.D. = 0.96) ส่วนอาจารย์หญิงมีทัศนะว่า ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา มีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.66 , S.D. = 0.59 และ $\overline{X}$ = 3.58 , S.D. = 0.72) ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท อาจารย์หญิงมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.36 , S.D. = 0.54)

ตาราง 26 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	วุฒิการศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา			
		ปริญญาตรี (n = 120)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 77)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.57	0.84	3.40	0.75
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.61	0.77	3.28	0.82
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.44	0.91	3.32	0.59
	รวมทุกด้าน	3.54	0.86	3.31	0.73

จากตาราง 26 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมทุกด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$= 3.54 , S.D. = 0.86) อาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$= 3.31 , S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ในสองด้านคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ($\overline{X}$= 3.57 , S.D. = 0.84) และด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ($\overline{X}$ = 3.61 , S.D. = 0.77) ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์วุฒิปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.44 , S.D = 0.91) ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับ ปานกลางทุกด้าน ($\overline{X}$ = 3.40, S.D. = 0.75 , $\overline{X}$ = 3.28, S.D. = 0.82 และ $\overline{X}$ = 3.32, S.D. = 0.59 ตามลำดับ)

ตาราง 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา					
		น้อยกว่า 5 ปี (n = 64)		5-10ปี (n = 53)		มากกว่า 10 ปี (n = 80)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.68	0.82	3.55	0.84	3.09	0.75
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.66	0.91	3.48	0.56	3.29	0.64
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.47	0.67	3.59	0.77	2.98	0.72
	รวมทุกด้าน	3.60	0.81	3.54	0.59	3.12	0.66

จากตาราง 27 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามประสบการณ์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.60 , S.D. = 0.81 และ $\overline{X}$ = 3.54 , S.D. = 0.59) ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.12 , S.D. = 0.66) การพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ($\overline{X}$ = 3.68 , S.D. = 0.82 และ $\overline{X}$ = 3.66 , S.D. = 0.91) ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.47, S.D. = 0.67) อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ($\overline{X}$ = 3.55 , S.D. = 0.84 และ $\overline{X}$ = 3.59 S.D. = 0.77) ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.48, S.D. = 0.56) สำหรับอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 28 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์			
		ต่ำกว่า 20 คาบ (n = 75)		20 คาบขึ้นไป (n = 122)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.34	0.69	3.63	0.87
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.41	0.68	3.52	0.74
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.31	0.81	3.43	0.72
	รวมทุกด้าน	3.34	0.59	3.53	0.66

จากตาราง 28 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ โดยรวมทุกด้าน พบว่า อาจารย์ที่สอน ต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.34 , S.D. = 0.59) ส่วนอาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.53 , S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนอาจารย์ที่สอน 20 คาบ ขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาการทำหน้าที่ในระดับมากในสองด้านคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ($\overline{X}$ = 3.63 , S.D. = 0.87 และ $\overline{X}$ = 3.52 , S.D. = 0.74) และมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลางในด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ($\overline{X}$ = 3.43 , S.D. = 0.72)

ตาราง 29 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชา

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	คณะวิชาที่สังกัด			
		คณะวิชาศึกษาทั่วไป (n = 31)		คณะวิชาในสายช่าง (n = 166)	
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.30	0.66	3.69	0.61
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.56	0.57	3.32	0.73
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบัน และผู้บังคับบัญชา	3.64	0.58	3.11	0.62
	รวมทุกด้าน	3.50	0.64	3.38	0.77

จากตาราง 29 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามคณะวิชา โดยรวมทุกด้าน พบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.50 , S.D. = 0.64) ส่วนอาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.38 , S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีทัศนะว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท มีปัญหาในระดับปานกลาง ในขณะที่อีกสองด้าน คือ ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.56 , S.D. = 0.57 และ $\overline{X}$ = 3.64 , S.D. = 0.58) ส่วนอาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีทัศนะว่า มีปัญหาด้านการปฏิบัติหน้าที่ ตามบทบาทในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.69 , S.D. = 0.61) ส่วนด้านการบริหารระบบของอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.32 , S.D. = 0.73 และ $\overline{X}$ = 3.11 , S.D. = 0.62)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในตาราง 30-38

ตาราง 30 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ที่ปรึกษา				t	p
		เพศชาย (n = 158)		เพศหญิง (n = 39)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.62	0.83	3.36	0.54	2.39	.022
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.24	0.61	3.66	0.59	- 1.13	.632
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.16	0.69	3.58	0.72	- 4.08	.001
	รวมทุกด้าน	3.34	0.74	3.52	0.57	- 1.65	.249

จากตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามเพศ โดยรวมทุกด้านไม่พบว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีทัศนะแตกต่างกัน แต่จากการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ชายมีทัศนะว่า มีปัญหาแตกต่างจากอาจารย์หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์หญิงมีทัศนะว่ามีปัญหาแตกต่างจากอาจารย์ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในขณะที่ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่พบว่าอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีทัศนะแตกต่างกัน

ตาราง 31 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	วุฒิการศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา				t	p
		ปริญญาตรี (n = 120)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 77)			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.57	0.84	3.40	0.75	1.48	.293
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.61	0.77	3.28	0.82	2.83	.015
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.44	0.91	3.32	0.59	1.12	.514
	รวมทุกด้าน	3.54	0.86	3.31	0.73	2.01	.022

จากตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมทุกด้าน อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี มีทัศนะว่า มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี มีทัศนะว่า มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิ สูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ไม่พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะแตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	ระหว่างกลุ่ม	2	10.493	5.247	9.353	.001
	ภายในกลุ่ม	194	108.761	0.561		
	รวม	196	119.254			
ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	12.553	6.277	8.058	.001
	ภายในกลุ่ม	194	151.192	0.779		
	รวม	196	163.745			
ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.880	2.940	3.03	.040
	ภายในกลุ่ม	194	188.036	0.969		
	รวม	196	193.916			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.237	3.119	4.136	.019
	ภายในกลุ่ม	194	146.251	0.754		
	รวม	196	152.488			

จากตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า โดยรวมทุกด้าน อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ แสดงไว้ในตาราง 33-36

ตาราง 33 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา		1	2	3
	$\bar{X}$	3.68	3.55	3.09
1. น้อยกว่า 5 ปี	3.68		*	*
2. 5-10 ปี	3.55			*
3. มากกว่า 10 ปี	3.09			

จากตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท จำแนกตามประสบการณ์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายคู่ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา น้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะแตกต่างจาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี นอกจากนี้ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา 5-10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 34 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา		1	2	3
	$\bar{X}$	3.66	3.48	3.29
1. น้อยกว่า 5 ปี	3.66		*	*
2. 5-10 ปี	3.48			*
3. มากกว่า 10 ปี	3.29			

จากตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และยังพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัด สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา		1	2	3
	$\overline{X}$	3.47	3.59	3.98
1. น้อยกว่า 5 ปี	3.47		*	*
2. 5-10 ปี	3.59			*
3. มากกว่า 10 ปี	3.98			

จากตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา จำแนกตามประสบการณ์ ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา น้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และยังพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่

ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา		1	2	3
	$\bar{X}$	3.60	3.54	3.12
1. น้อยกว่า 5 ปี	3.60			*
2. 5-10 ปี	3.54			*
3. มากกว่า 10 ปี	3.12			

จากตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นรายคู่ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา มากกว่า 10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 37 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์				t	p
		ต่ำกว่า 20 คาบ (n = 75)		20 คาบขึ้นไป (n = 122)			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.34	0.69	3.63	0.87	- 2.59	.029
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.41	0.68	3.52	0.74	- 1.06	.358
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.31	0.81	3.43	0.72	- 1.05	.431
	รวมทุกด้าน	3.34	0.59	3.53	0.66	- 2.10	.034

จากตาราง 37 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ พบว่า โดยรวมทุกด้าน อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบ ต่อสัปดาห์ มีทัศนะต่อปัญหาการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างจากอาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท อาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

ตาราง 38 เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้าน และรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชา

ด้านที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	คณะวิชาที่สังกัด				t	p
		คณะวิชาศึกษาทั่วไป (n = 31)		คณะวิชาในสายช่าง (n = 166)			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1.	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	3.30	0.66	3.69	0.61	- 3.05	.019
2.	ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.56	0.57	3.32	0.73	2.05	.035
3.	ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	3.64	0.58	3.11	0.62	4.61	.001
	รวมทุกด้าน	3.50	0.64	3.38	0.77	4.09	.001

จากตาราง 38 ผลการเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้าน และโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามคณะวิชา พบว่า โดยรวมทุกด้าน อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป และอาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปและอาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และที่ระดับ .01 ในด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 3 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม นอกจากนี้ยังมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการจัดแบ่งงานของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังใช้เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายวิชาการในการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเหมาะสมกับนักศึกษา อันจะเป็นการช่วยลดความสูญเปล่าทางการศึกษาลงได้อีกทางหนึ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 6,009 คน

2. อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2542 วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี จำนวน 197 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา 197 คน และนักศึกษา 398 คน ของวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยกลุ่มนักศึกษาได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาศึกษาจากจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับคือ

1. แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรก เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ตอนที่สอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ สอบถามทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป

2. แบบสอบถามปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ตอนที่สอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการทำหน้าที่ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและรับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์ มาลงรหัสในแบบรายการ เพื่อนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา และทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษา ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม เพศ ชั้นปี โดยใช้สถิติทดสอบ t-test จำแนกตามแผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยใช้ One Way Analysis of Variance ทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe′ Method) ในกรณีที่ F มีนัยสำคัญ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา โดยใช้สถิติทดสอบ t – test และจำแนกตามประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา โดยใช้ One Way Analysis of Variance ทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe′ method) ในกรณีที่ F มีนัยสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนักศึกษามีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านนักศึกษาชายมีทัศนะว่าด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการและด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาหญิงมีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการและด้าน

ปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะว่าบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางทุกด้าน

4. การศึกษาทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามแผนกวิชาพบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างโลหะ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาจากทุกแผนกวิชามีทัศนะว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา นักศึกษาจากทุกแผนกวิชามีทัศนะว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน และช่างโลหะ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

5. นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือมีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษาและด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และนักศึกษาวิทยาเขตนนทบุรีมีทัศนะว่าบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

6. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50-3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.50 - 3.00 มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

7. การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่าโดยรวมนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านทั้งด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

9. นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการและด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในแผนกวิชาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน และจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ พบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงานมีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ ช่างไฟฟ้า และ ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะมีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้ามีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และนักศึกษาแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษา

แผนกวิชาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ สำหรับด้านปัญหาทั่วไปผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน และนักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ และนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้ามีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์

การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามแผนกวิชา เป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างกลโรงงานและนักศึกษาแผนกวิชาช่างโลหะ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์

10. การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามวิทยาเขต พบว่า โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาวิทยาเขตต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรี ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือและวิทยาเขตนนทบุรี และนักศึกษาวิทยาเขตนนทบุรีมีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ ด้านปัญหาทั่วไป นักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือมีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และวิทยาเขตนนทบุรี

11. การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน พบว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า ในด้านวิชาการและด้านบริการและพัฒนานักศึกษา นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 3.00 และต่ำกว่า 2.50 และพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50 - 3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50

ด้านปัญหาทั่วไป พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะแตกต่างจาก นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยรวมทุกด้านพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และต่ำกว่า 2.50

12. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และ ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์ที่ปรึกษามีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน

13. อาจารย์ชายมีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์หญิงมีทัศนะว่า โดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ชายมีทัศนะว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชามีปัญหาในระดับปานกลาง อาจารย์หญิงมีทัศนะว่า ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชามีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมีปัญหาในระดับปานกลาง

14. อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชามีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน

15. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา น้อยกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่โดยรวมทุกด้านในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทัศนะว่าโดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมากในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา มีปัญหาในระดับปานกลาง อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมากในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท

และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มีปัญหาในระดับปานกลาง และอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทัศนะว่ามีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลางทุกด้าน

16. อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาในการทำหน้าที่โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง อาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาในการทำหน้าที่โดยรวมทุกด้านในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนอาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่า มีปัญหาในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก และมีทัศนะว่ามีปัญหาในด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชาในระดับปานกลาง

17. อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับมาก ส่วนอาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีทัศนะว่า โดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีทัศนะว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชามีปัญหาในระดับมาก อาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีทัศนะว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทมีปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชามีปัญหาในระดับปานกลาง

18. การเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง ต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านไม่พบว่าแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า อาจารย์ชายกับอาจารย์หญิงมีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชาแตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาไม่พบว่าแตกต่างกัน

19. อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และ อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะแตกต่างกันในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และ ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ไม่พบว่าแตกต่างกัน

20. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปีและมากกว่า 10 ปี และพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา น้อยกว่า 5 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี และพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยรวมทุกด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทัศนะแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี

21. อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านแตกต่างจากอาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ ผลการเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท อาจารย์ทั้งสองกลุ่มมีทัศนะแตกต่างกัน แต่ไม่พบความแตกต่างของทัศนะในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา

22. อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป และ อาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ทัศนะของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่ามีผลการวิจัยหลายประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อศึกษาเป็นรายด้าน นักศึกษามีทัศนะว่า ด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก

ส่วนด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพโดยรวมของอาจารย์ที่ปรึกษา ว่าสามารถทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เนื่องจากการผลิตช่างเทคนิคที่มีคุณภาพตามความต้องการของสถานประกอบการอุตสาหกรรม เป็นจุดมุ่งหมายหลักของการอาชีวะและเทคนิคศึกษา อาจารย์จึงใส่ใจในการให้คำแนะนำในการเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียนเรียน การให้ความเห็นชอบในการเพิ่ม - ลด และถอนวิชาเรียน การติดตามผลการเรียน การตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตร รวมไปถึงการอธิบายถึงความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา และการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาการเรียนแก่นักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวทางวิชาการได้เป็นอย่างดี ดังที่ ธรรมนูญ ฤทธิมณี (2535 : 13 – 20) กล่าวว่า เป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ในทางทฤษฎีและปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และเน้นคุณภาพของบัณฑิตมากกว่าปริมาณ

สำหรับด้านบริการและพัฒนานักศึกษานั้น นักศึกษามีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง จากการศึกษาในรายละเอียดพบว่า ประเด็นที่นักศึกษามีทัศนะว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม การให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรม การวางโครงการประกอบอาชีพ และชี้ช่องทางก้าวหน้าในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการประกอบอาชีพของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยีและสารสนเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นสทัน และ แพคเกอร์ (Johnston and Packer . 1987 : 15) ที่กล่าวว่า การจัดการอาชีวะและเทคนิคศึกษา ต้องคำนึงถึงอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ซึ่งจะทำให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมต้องการพนักงานที่มีคุณสมบัติและมีทักษะที่จำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม มีบางประเด็นที่แม้นักศึกษาจะมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ก็ควรได้รับความสนใจจากอาจารย์ที่ปรึกษามากขึ้น เป็นต้นว่า การติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในด้านอาชีพ การให้คำแนะนำเรื่องการปรับตัวและวางตัวในสังคม การจัดประสบการณ์สร้างเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเชิงอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัย ของ เลวิน และ รัมเบอร์เกอร์ (Levin and Rumberger . 1986 : 423 – 434) ที่พบว่า การเรียนรู้และก้าวทันเทคโนโลยีเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับบุคลากรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมยุคใหม่ เพราะเหตุว่าความสนใจ ความกระตือรือร้น การอ่านและการศึกษาให้เข้าใจในทฤษฎีและหลักการ มีความสำคัญยิ่งกว่าการฝึกใช้อุปกรณ์เพียงอย่างเดียวเป็นเวลา

นาน ๆ ในด้านปัญหาทั่วไปนักศึกษามีทัศนะว่าบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทที่เหมาะสมมากในการติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่น และการแนะแนวทางหลีกเลี่ยงยาเสพติด แต่มีบางประเด็นที่น่าจะได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ เพิ่มขึ้น ได้แก่ การแนะนำด้านที่พักอาศัย และการแก้ปัญหาการเงิน รวมทั้งการศึกษารวบรวมข้อมูลจากสังคมและสถานประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาตามความต้องการของสังคม ในการให้คำปรึกษาทางด้านนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาจำเป็นจะต้องแสวงหาข้อมูลใหม่ๆ อยู่เสมอ ดังที่ ใจกุมาร์ (Jaikumar . 1986 : 69 – 76) กล่าวว่า ปริมาณและประเภทรวมทั้งคุณลักษณะของบุคลากรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม แตกต่างกันออกไปตามสถานภาพและลักษณะสำคัญของสถานประกอบการ การปรับเปลี่ยนทักษะต่างๆ มิได้มีกฎเกณฑ์กำหนดไว้ก่อน มักเปลี่ยนตามความจำเป็นของสถานประกอบการ ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การที่จะศึกษาข้อมูลเหล่านี้ให้สมบูรณ์และทันเหตุการณ์ จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก และส่งผลให้นักศึกษามีทัศนะว่าบทบาทด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะ เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษาชายมีทัศนะว่า ด้านบริการและพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาหญิงมีทัศนะว่า ด้านวิชาการ และด้านปัญหาทั่วไปมีความเหมาะสมในระดับมาก

การเปรียบเทียบโดยรวมทุกด้าน ไม่พบความแตกต่างของทัศนะของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่การเปรียบเทียบเป็นรายด้านกลับพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพัฒนาจากวิทยาลัยเทคนิคเดิม และนักศึกษาส่วนใหญ่ในวิทยาเขตช่างอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นในอดีตหรือปัจจุบันเป็นนักศึกษาชาย อาจารย์ที่ปรึกษาจึงอาจมีความรู้ความชำนาญในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร อันเป็นการบริการและพัฒนานักศึกษาโดยเฉพาะเพศชายเป็นอย่างดี ในขณะที่นักศึกษาหญิงมีเป็นจำนวนน้อย จุดเน้นของกิจกรรมอาจเป็นไปเพื่อนักศึกษาส่วนใหญ่ จึงทำให้นักศึกษาชายมีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านนี้เหมาะสมมากกว่าทัศนะของนักศึกษาหญิง นอกจากนี้ โดยธรรมชาติของวัยรุ่นมักต้องการที่จะอยู่ในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกับตน (Brown , Eicher and Petrie. 1986 : 73 - 96) และมักจะปรึกษาเพื่อนในกลุ่มเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น (Bernard. 1992 ; Reardom. 1991 : 9 - 13) เพราะเพื่อนมักจะให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวกและมีจุดมุ่งหมายทางการเรียนในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นอิสระ (Larson. 1983 : 739 – 750)

การบรรลุแนวทางแก้ไขปัญหาจึงมักจะได้จากการปรึกษาเพื่อน ก่อนที่จะมาถึงอาจารย์ที่ปรึกษา แต่จากผลการวิจัยของ โซลเบอร์ก และคนอื่น ๆ (Solberg and others. 1994 : 275 – 279) พบว่า วัยรุ่นหญิงมักเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะขอเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์แนะแนวมากกว่าวัยรุ่นชาย ปัจจัยเหล่านี้ จึงอาจเป็นเหตุให้นักศึกษาหญิงเข้าพบอาจารย์เพื่อขอคำปรึกษา และได้รับคำแนะนำที่สามารถช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการหรือด้านปัญหาทั่วไป ส่งผลให้นักศึกษาหญิงมีทัศนะว่า อาจารย์มีบทบาทด้านวิชาการและด้านปัญหาทั่วไปที่เหมาะสมมากกว่าทัศนะของนักศึกษาชาย

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน มีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตร จึงมีความกระตือรือร้น และสนใจใคร่รู้เกี่ยวกับสถาบัน หลักสูตร การเรียนการสอน รวมไปถึงการทำความรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อน และอาจารย์ผู้สอน ประกอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเกรงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีปัญหาเกี่ยวกับการลงทะเบียน การเลือกวิชาเรียน การปรับตัวเข้ากับสังคมในวิทยาเขต และปัญหาอื่น ๆ จึงมักสนใจไต่ถามนักศึกษาอยู่เสมอ ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมมากทุกด้าน ในขณะเดียวกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคุ้นเคยกับกฎระเบียบ แนวปฏิบัติ และสิ่งแวดล้อมในวิทยาเขตมากขึ้น มีความสัมพันธ์ในสังคมกลุ่มเพื่อนอย่างใกล้ชิด และมักจะปรึกษากันในกลุ่มเพื่อนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งไม่ค่อยนำปัญหามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากจะเป็นปัญหาที่รุนแรงจริง ๆ ลักษณะเช่นนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แนดเลอร์ (Nadler. 1990 : 127 – 158) ที่พบว่า นักศึกษามักปรึกษากันเองในกลุ่มเพื่อนมากกว่าที่จะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากไม่ต้องการจะถูกถามเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เพราะเกรงความลับของตนจะถูกเปิดเผย โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในวัยรุ่นตอนกลางถึงตอนปลาย ปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจมีส่วนทำให้นักศึกษาไม่ค่อยได้มาปรึกษากับอาจารย์ และเห็นว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญลดลงสำหรับกลุ่มตน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน เป็นการสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน

4. นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างโลหะ มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะว่าโดยรวมทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า จากการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า

ด้านวิชาการ นักศึกษาจากทุกแผนกวิชามีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงการที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเอาใจใส่ต่อการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ จะสามารถช่วยให้นักศึกษาปรับตัวทางวิชาการได้ดี ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาร์ช (Marsh. 1987 : 253 – 388) ที่พบว่า นักศึกษามีทัศนะว่า อาจารย์ที่ให้ความเป็นกันเองมีความเปิดเผย และสามารถอธิบายเรื่องต่างๆ ได้ดี เป็นอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับด้านบริการและพัฒนานักศึกษา นักศึกษาทุกแผนกวิชามีทัศนะว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อย และจำนวนอาจารย์ที่มีความสนใจ มีความถนัดในการให้คำปรึกษาเชิงวิชาชีพและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา มีจำนวนไม่สมดุลกับจำนวนนักศึกษาที่สนใจเรื่องอาชีพ หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบกับอาจารย์ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนมากจึงให้ความสำคัญกับการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการ และแบ่งเวลาให้งานด้านบริการและพัฒนานักศึกษาน้อยกว่า ส่วนด้านปัญหาทั่วไป การที่นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน และช่างโลหะ มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาเหมาะสมปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมากนั้น อาจเป็นไปได้ที่ปัญหาของนักศึกษามีความหลากหลาย จนกระทั่งอาจารย์ไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ครบทุกเรื่อง บางปัญหาอาจจะเป็นปัญหาเฉพาะตัว ทำให้นักศึกษาไม่กล้าเปิดเผยปัญหาของตนกับอาจารย์ และบางปัญหาอาจจะอยู่นอกเหนือหรือเกินความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังที่นักวิชาการหลายคน ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาวัยรุ่น และพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลสูง ได้แก่ สถานภาพทางสังคม (Asser. 1978 : 465–475) เพศ (Surgenor. 1985 : 27 – 33) วัฒนธรรม (Narikiyo and Kameoka. 1992 : 363 – 369) ความรุนแรงของปัญหา (Solberg and others. 1994 : 275 – 279) และ ชนิดของปัญหา (Broman. 1987 : 473 – 489) จึงอาจเป็นไปได้ที่ปัจจัยเหล่านี้ จะมีอิทธิพลต่อการเข้ารับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาเช่นเดียวกัน จึงส่งผลให้นักศึกษามีทัศนะที่แตกต่างกันออกไปเป็นสองกลุ่ม

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ด้านปัญหาทั่วไป และโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความแตกต่างดังกล่าวอาจเนื่องจาก ลักษณะการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เหมาะกับความสนใจ ความถนัด และปัญหาของนักศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มแผนกวิชาที่นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับเหมาะสมมาก ได้แก่ กลุ่มแผนกวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นกลุ่มแผนกวิชาที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ไฟฟ้า ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่อาจมีสภาพแวดล้อมอื่น

เป็นต้นว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงฝึกงาน ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดปัญหาและลักษณะของปัญหาของนักศึกษา ที่แตกต่างไปจากกลุ่มแผนกวิชาอื่นๆ และเป็นส่วนที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความสนใจหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ดียิ่งขึ้น

5. นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตนนทบุรีมีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า นักศึกษาวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มีทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมมากในสองด้าน คือ ด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ จัดการศึกษาในสายวิชาช่างอุตสาหกรรมมาเป็นเวลานาน อาจารย์ผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย ต่างมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษามาพอสมควร จึงทำให้การให้คำปรึกษาในด้านวิชาการ และด้านบริการและพัฒนานักศึกษา สามารถทำได้ดีและส่งผลให้นักศึกษามีทัศนะว่า บทบาททั้งสองด้านของอาจารย์ที่ปรึกษาและโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับ เออร์ฮาร์ด (Erhard. 1999 : 97 – 109) รายงานว่า กิจกรรมหรือโครงการที่นักศึกษาสนใจและพึงพอใจ มิได้ขึ้นอยู่ที่วิธีการจัด ส่วนที่สำคัญคือ เนื้อหาสาระของกิจกรรม หากอาจารย์สามารถจัดกิจกรรมหรือโครงการ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจหรือปัญหาของนักศึกษา ก็จะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สำหรับวิทยาเขตพระนครเหนือและวิทยาเขตนนทบุรีนักศึกษามีทัศนะว่า ด้านวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งแสดงถึงการให้ความสำคัญกับการปรับตัวทางวิชาการของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม ในอีกสองด้านที่เหลือ นักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์อาจต้องเพิ่มศักยภาพด้านนี้ โดยการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับที่มาของปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (Chickering and Reisser. 1993) และศึกษาแนวทางการจัดการกับปัญหาของนักศึกษาไว้ในหลายแนวทาง เพื่อให้มั่นใจว่าคำปรึกษาที่จะให้แก่นักศึกษาได้เป็นไปตามธรรมชาติของปัญหา (Whitman and others. 1984) รวมทั้งหมั่นสังเกตและเอาใจใส่ไต่ถาม ในกรณีที่พบว่าอาจจะมีปัญหาเกิดขึ้น

การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามวิทยาเขตโดยรวมทุกด้านไม่พบว่าแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่การเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีทัศนะแตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละวิทยาเขตมีจุดเด่นของการให้คำปรึกษาแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ในด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป แต่ละวิทยาเขตอาจจะมีปัญหาที่เป็น

ลักษณะเฉพาะของวิทยาเขตนั้นๆ กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาจึงจำเป็นที่จะต้องแตกต่างกันออกไปด้วย เช่นกัน ทินโท (Tinto. 1993) กล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวในระดับหนึ่ง เพราะนักศึกษาเข้ามาเรียนโดยมีภูมิหลังของครอบครัว เพศ ความสามารถส่วนบุคคล และประสบการณ์ก่อนเข้าเรียนในสถาบันติดตัวมาด้วย ลักษณะเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเรียนและความผูกพันของนักศึกษากับสถาบันทั้งสิ้น เบรย์ แบรกซทัน และ ซัลลิแวน (Bray, Braxton and Sullivan . 1999 : 645 – 657) ได้ศึกษาตามแนวทางของทินโท และพบว่า ลักษณะการจัดการกับความเครียดในสถานศึกษา มีอิทธิพลสูงต่อกระบวนการปรับพฤติกรรมของนักศึกษา รวมทั้งต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาด้วย ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษารวมถึงอาจารย์ผู้สอนจึงควรศึกษากลวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านี้อย่างจริงจัง พร้อมทั้งเสนอแนวคิดว่า กลวิธีการแปลความหมายของปัญหาในทางบวก อาจจะมีส่วนช่วยให้งานการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น

6. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00 มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-3.00 และนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีทัศนะว่าเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนักศึกษาสองกลุ่มนี้ มีโอกาสได้เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาทางวิชาการบ่อยครั้งกว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป และผลจากการได้เข้าขอคำปรึกษา ช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาได้ จึงอาจมีผลต่อทัศนะของนักศึกษา ในทำนองเดียวกันนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 ได้แสดงทัศนะว่า บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับมาก อันอาจเป็นผลมาจาก การแนะแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างตรงประเด็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

การเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนะ เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา พบว่า ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน นักศึกษามีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง มักมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของสถาบันได้ดี ดังที่ ทินโท (Tinto . 1975 : 89-125) กล่าวว่า ความสามารถของนักศึกษาในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของสถาบันการศึกษา เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่สถาบันการศึกษากำหนด ดังนั้น นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง จึงอาจมีความเครียดน้อย สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาในทุกเรื่อง และสเทจ (Stage. 1991 : 56-61) กล่าวว่า การได้รับการสนับสนุน

จากอาจารย์ช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น นักศึกษาที่ได้เข้าขอคำปรึกษาพร้อมได้รับกำลังใจจากอาจารย์ จึงมีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมมาก

7. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง การพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประเด็นที่น่าสนใจในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท แยกออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ การไม่แน่ใจว่าการให้คำปรึกษาจะช่วยแก้ไขปัญหาของนักศึกษาได้ วางแผนการทำงานลำบาก ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม มีขอบเขตการตัดสินใจแคบ หลักสูตรไม่ทันสมัย กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการที่นักศึกษาไม่ค่อยมาปรึกษาเมื่อมีปัญหา นักศึกษาไม่ระบุสาเหตุของปัญหา และมักจะเชื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่ กลุ่มแรก ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเนื่องจาก อาจารย์มีเวลาและงบประมาณจำกัด การที่จะศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า หลักการหรือแนวทางการให้คำปรึกษา กลยุทธ์และวิธีการในการแก้ปัญหาของนักศึกษา ข้อมูลที่ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันการศึกษาจัดขึ้น ทำให้อาจารย์บางส่วนมีความมั่นใจไม่เต็มที่ในการให้คำปรึกษา กลุ่มที่สอง ปัญหาอาจเกิดจากการที่นักศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่น มักจะไม่ค่อยมาขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหา ลักษณะของกลุ่มที่สองนี้ สอดคล้องและพบในรายงานการวิจัยหลายฉบับ เป็นต้นว่า แนดเลอร์ (Nadler. 1990 : 127 - 158) เวสท์ และคนอื่นๆ (West and others. 1991 : 77 - 83) โซลเบอร์ก และคนอื่นๆ (Solberg and others. 1994 : 275 - 279) ที่ระบุว่า นักศึกษามักจะเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาหรือบุคลากรฝ่ายแนะแนวเป็น "คนอื่น" และเกรงว่าความลับของตนจะถูกเปิดเผย การเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษาจึงมักจะเป็นด้านวิชาการ ส่วนปัญหาอื่นๆ นักศึกษาจะนำไปปรึกษาเพื่อน และมักจะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา ก็ต่อเมื่อมีปัญหามากจนตนเองและเพื่อนไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้แล้ว

นอกจากนี้ ปัญหาอาจเกิดจาก การประเมินสถานการณ์และการประเมินตนเองของนักศึกษาว่า สถานการณ์มีความรุนแรงเพียงใด และอาจารย์ที่ปรึกษาคิดอย่างไรกับตน นักศึกษามักจะขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากประเมินความรู้สึกของตนเองร่วมกับการประเมินความรู้สึกของเพื่อนๆ แล้ว (Israelashvili . 1999 : 87 - 96) ในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ประเด็นที่อาจารย์มีทัศนะว่ามีปัญหามาก ได้แก่ การขาดระบบบริหารอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา คือ การกำหนดชั่วโมงการทำงาน การกำหนดบุคลากร งบประมาณ การให้ผลตอบแทน และความยืดหยุ่นในการมีอำนาจตัดสินใจ พาวน์เดอร์ (Pounder. 1999 : 389-400) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหาร

อย่างเป็นระบบ เช่น การบริหารข้อมูลและการสื่อสาร การวางแผน และการกำหนดจุดมุ่งหมาย ประสิทธิผลของงาน ความผูกพันกับองค์การ ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์มีทัศนะว่ามีปัญหามากในเรื่อง การขาดการสนับสนุนในด้านกำลังใจ ปัญหานี้ควรจะได้รับความสนใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพราะอาจส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับที่ ควินน์ และ โรห์บาฟ (Quinn and Rohrbaugh. 1981b : 363-377) กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับด้านใดด้านหนึ่งของการดำเนินงานในสถาบันมากเกินไป และละเลยด้านใดด้านหนึ่ง จะทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพโดยรวมของสถาบัน และพาวน์เดอร์ (Pounder. 1999 : 389 - 400) พบว่า ในกรณีศึกษาที่ฮ่องกง บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษามักให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเขียนบทความเพื่อลงในวารสารทางวิชาการ แต่ให้ความสนใจเพียงเล็กน้อยกับกิจกรรมการเป็นผู้นำโครงการ การพัฒนาหลักสูตร และการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ซึ่งในที่นี้พาวน์เดอร์ กล่าวว่า เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจาก ระบบการพิจารณาความดีความชอบของสถาบัน เน้นผลงานด้านบทความหรือสิ่งพิมพ์ ส่งผลให้กิจกรรมประเภทหลังนี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร และนับวันจะทวีปัญหามากยิ่งขึ้น ดังนั้น การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของงานด้านนี้ ควรจะได้รับการพิจารณาจากสถาบันโดยละเอียดมากขึ้น

8. อาจารย์ชายมีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์หญิงมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ชายมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมากเพียงด้านเดียวคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ส่วนอาจารย์หญิงมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมากในสองด้าน คือ ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ลักษณะเช่นนี้อาจเนื่องจาก อาจารย์หญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนในการปฏิบัติหน้าที่ จึงอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของนักศึกษาอยู่เป็นประจำ เพื่อหาลักษณะที่อาจจะเป็นปัญหา เช่น การเบื่อหน่ายการเรียน การแปลกแยกจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งลักษณะเช่นนี้ วิทแมน และคนอื่น ๆ (Whitman and others. 1984) ระบุว่า เป็นอาการที่แสดงถึงปัญหาของนักศึกษา ที่อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสนใจสังเกตอย่างระมัดระวังและอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางจัดการกับปัญหาก่อนที่ปัญหาจะรุนแรงและการสอนที่ดีจะช่วยลดปัญหาของนักศึกษาลงได้ ในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา พบว่า อาจารย์หญิงมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับมาก ในขณะที่อาจารย์ชายมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโครงสร้างของระบบบริหารอาจารย์ที่ปรึกษากำลังอยู่ในระยะการปรับปรุงให้มีความชัดเจนขึ้น การกำหนดภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดตารางเวลาการทำงานของอาจารย์ และการพิจารณาผลประโยชน์ตอบแทน จึงอาจจะยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก

บุคลากรส่วนใหญ่ของสถาบันเป็นชาย การพบปะกันอย่างไม่เป็นทางการในช่วงพัก และการประสานงานกันอยู่เป็นประจำในด้านการเรียนการสอนโดยธรรมชาติของวิชา ซึ่งส่วนใหญ่อาจารย์ชายมักจะสอนวิชาทางช่างอุตสาหกรรมเช่นเดียวกัน การติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนและผู้บังคับบัญชา จึงอาจจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งกว่าอาจารย์หญิง ทำให้อาจารย์ชายไม่รู้สึกว่าการจัดระบบบริหารอาจารย์ที่ปรึกษา และการได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชาเป็นปัญหามากนัก ในขณะที่อาจารย์หญิงอาจต้องการให้มีการบริหารอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ชายมีทัศนะว่ามีปัญหาแตกต่างจากอาจารย์หญิง โดยที่อาจารย์ชายระบุว่า มีปัญหาในระดับมากกว่าอาจารย์หญิง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อาจารย์หญิงสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาได้ดีกว่าอาจารย์ชาย เช่นที่รายงานไว้ในผลงานของ กอร์แมน (Gorman. 1992 : 32 - 40) และ วอยเยอร์ (Voyer. 1997 : 259 - 376) ว่าเพศหญิงมีความสามารถอ่านอารมณ์จากใบหน้าของบุคคล สามารถสังเกตลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยละเอียด และ ให้ความสนใจในรายละเอียดของสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายสามารถแยกแยะสิ่งที่เป็นโครงสร้างได้ดีกว่าเพศหญิง ผลการเปรียบเทียบด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่พบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ ส่วนด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจารย์หญิงมีทัศนะว่ามีปัญหามากกว่าอาจารย์ชาย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากที่ผ่านมาการทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาหญิงใช้การสังเกต และอาศัยประสบการณ์ส่วนตัวที่สั่งสมมาในการปฏิบัติงานให้บรรลุผล ในขณะที่อาจารย์ชายอาจใช้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร และสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลไปได้เช่นเดียวกัน ความแตกต่างของทัศนะในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษาจึงไม่เด่นชัด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโดยรวมทุกด้านอาจารย์ชายและหญิงมีทัศนะไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารควรให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนทั้งทางด้านทรัพยากร เช่น งบประมาณ เวลา วัสดุอุปกรณ์ และด้านการให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้การยอมรับในความสามารถของอาจารย์หญิง ทั้งนี้ เพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนะว่า โดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นผลจากการที่อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนะว่ามีปัญหามากในสองด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ในขณะที่อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน เหตุที่ผลการวิจัยปรากฏในลักษณะเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก

การมีประสบการณ์ในสถานศึกษา มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และโดยรวมทุกด้าน มีความแตกต่างของทัศนะอย่างมีนัยสำคัญ และเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า แม้ปัจจัยทางวุฒิการศึกษา จะมีอิทธิพลต่อทัศนะต่อปัญหาโดยรวมทุกด้าน แต่การที่พบความแตกต่างที่ชัดเจน เฉพาะด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา อาจเป็นดัชนีชี้ให้เห็นความสำคัญของปัญหาในด้านนี้ เพราะการที่สถาบันอุดมศึกษาจะสามารถปฏิบัติภารกิจได้ดีนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งนอกจากปัจจัยทางวิชาการแล้ว ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหาร การจัดดำเนินการ และความมุ่งมั่นในการทำงานของบุคลากร รวมถึงการมีโอกาสร่วมตัดสินใจในสิ่งที่จะมีผลต่อตนเองของบุคลากร ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในระดับต้น (Educational Testing Service. 1970) นอกจากนี้ พาวน์เดอร์ (Pounder. 1999 : 389 - 400) ศึกษาประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา โดยสร้างมาตรวัดจากแนวทฤษฎี ของนักพฤติกรรมองค์การหลายคนและสรุปว่า การที่จะบริหารองค์การอุดมศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

10. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีทัศนะว่า มีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมทุกด้านในระดับมาก ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่า 10 ปี มีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อย ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจาก อาจารย์กลุ่มนี้อายุยังไม่มากนักและเข้าสู่วิชาชีพมาในช่วงระยะเวลาไม่นาน การทำหน้าที่ในสองบทบาทคือในฐานะอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา อาจจะต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวมากเป็นพิเศษในทั้งสองงาน แต่อาจารย์อาจจะให้เวลากับการเตรียมการสอนมากกว่างานอื่นๆ เพราะถือว่าเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถาบัน ในการสอนให้นักศึกษาจบไปเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ดังนั้นการอุทิศเวลา กำลังกาย และกำลังใจของอาจารย์ จึงมิได้เน้นที่การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งผลให้อาจารย์บางส่วน ขาดข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้นว่า ปฏิทินการเรียน ระเบียบและข้อปฏิบัติของสถาบันเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การวัดและการประเมินผล รวมไปถึง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน (Savickas. 1993 : 211) ในเรื่องนี้ โกลด์เบิร์ก (Goldberg. 1998 : 351- 357) กล่าวว่า การเตรียมตัวสำหรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ การบูรณาการจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนของปัญหา และสามารถนำไปปฏิบัติในการแก้ปัญหาของ

นักศึกษาได้ ซึ่งอาศัยการอ่าน โดยต้องอ่านอย่างกว้างขวางในหลายๆ สาขาวิชา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาอื่น ๆ ด้วย และการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล จะช่วยให้อาจารย์เข้าใจนักศึกษา และสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาได้ดีขึ้น

การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ One Way Analysis of Variance พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษามีอิทธิพลต่อทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา กล่าวคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีปัญหาในระดับแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีปัญหาแตกต่างจากอาจารย์ที่มีประสบการณ์ มากกว่า 10 ปี ในทุกด้าน และการทดสอบรายคู่โดยรวมพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีปัญหาน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจาก อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษามาก มีทั้งความรู้ความชำนาญ จึงทำให้การให้คำปรึกษามีปัญหาน้อยกว่าอาจารย์กลุ่มอื่น ดังที่ โกลด์เบิร์ก (Goldberg. 1998 : 351 - 357) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรเรียนรู้จากผู้มาขอรับคำปรึกษาด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้อาจมีปัญหาในแง่มุมที่แปลกแตกต่างกันออกไป ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษามีโอกาสได้เรียนรู้ไปในตัว

11. อาจารย์ที่สอนต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ มีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก อาจารย์ที่มีภาระงานสอนมากไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมตัวเพื่อทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา การทำหน้าที่ให้ดีในสองบทบาทอาจทำให้อาจารย์มีความเหนื่อยล้าในการทำงาน จากการพิจารณาในรายด้านปรากฏว่า อาจารย์ที่สอน 20 คาบขึ้นไปต่อสัปดาห์ระบุว่า มีปัญหามากในสองด้าน คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนอาจารย์ที่สอน ต่ำกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน ลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า การมีชั่วโมงสอนมากมีความสัมพันธ์กับการมีปัญหาในการทำงานในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา

ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t - test พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท และโดยรวมทุกด้านเท่านั้น จึงเป็นไปได้ที่ความแตกต่างที่เกิดขึ้น เกิดจากอิทธิพลของความแตกต่างของจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ ดังนั้นการจัดระบบชั่วโมงสอนและชั่วโมงการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา จึงควรเป็นไปในลักษณะที่สมดุล ควินน์ และ โรห์บาฟ (Quinn and Rohrbaugh. 1981a : 122 - 140) กล่าวว่า มิติผลงานประสิทธิผล (Productivity Efficiency Dimension) กับมิติความสัมพันธ์ (Cohesion Dimension) เป็นสองมิติที่อยู่

ตรงข้ามกัน ในขอบข่ายของการบริหารองค์การ การเน้นด้านผลงาน เช่น การวิจัย และ การสอน มากเกินไป อาจทำให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน ความผูกพันต่อสถาบัน และความยึดมั่นต่อจุดมุ่งหมายของสถาบันลดลงได้ อย่างไรก็ตาม การไม่พบความแตกต่างในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา อาจแสดงให้เห็นว่า แม้ภาระงานจะหนัก แต่อาจารย์ยังได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้น การเพิ่มปริมาณอาจารย์และการจัดสรรเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งการอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้นว่า การบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันและนักศึกษาลงในคอมพิวเตอร์ที่จัดไว้ให้อาจารย์อย่างเพียงพอ การจัดเอกสารหรือโมดุลเกี่ยวกับการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้อาจารย์นำไปศึกษา อาจช่วยลดปัญหานักศึกษาลงได้

12. อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีทัศนะว่า โดยรวมทุกด้านมีปัญหาในระดับมาก ในขณะที่อาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง การพิจารณาในรายด้านพบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีปัญหาในระดับมาก ในด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้อาจเนื่องจาก อาจารย์ที่สอนในคณะวิชาศึกษาทั่วไปมีอยู่เป็นจำนวนน้อย อาจารย์แต่ละคนจึงมีชั่วโมงสอนมาก เพราะวิชาศึกษาทั่วไปเป็นวิชาบังคับของหลักสูตร ที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน อาจารย์จึงอาจจะมีเวลาน้อย ไม่เพียงพอที่จะอุทิศให้กับงานให้คำปรึกษาได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ อาจารย์ในคณะวิชาศึกษาทั่วไปมักเป็นอาจารย์หญิง ความแตกต่างระหว่างเพศอาจจะทำให้ขาดความเข้าใจปัญหาของวัยรุ่นชายในบางเรื่องเพราะไม่เคยมีประสบการณ์ตรง ประกอบกับอาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไป และอาจารย์คณะวิชาในสายช่างอาจมีชั่วโมงว่างไม่ตรงกัน การพบปะเพื่อวางแผนแก้ไขปัญหาร่วมกันเป็นไปได้ยาก อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปจึงมักขาดข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาในเชิงวิชาชีพและในเชิงสังคม ทำให้เกิดปัญหาขึ้นก็เป็นได้ อาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีทัศนะว่ามีปัญหาในระดับมาก ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ในขณะที่อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปมีปัญหาด้านนี้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปเคยมีประสบการณ์การเรียนวิชาที่เอื้ออำนวยต่อการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามาบ้างแล้ว แต่อาจารย์คณะวิชาในสายช่างมักจะเรียนเน้นหนักไปในทางวิชาชีพ และฝึกฝนตนในทางวิชาชีพ จนอาจจะละเลยการหาข้อมูลเพื่อการให้คำปรึกษาไปบ้าง อย่างไรก็ตามอาจารย์คณะวิชาในสายช่างมีปัญหาด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชาเพียงระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อาจารย์คณะวิชาในสายช่างได้เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับนักศึกษาอยู่เป็นประจำตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนกระทั่งจบการศึกษา จึงอาจไม่จำเป็นต้องจัดชั่วโมงให้คำปรึกษาอย่างเป็นทางการ ประกอบกับผู้บริหารสถาบันและผู้บังคับบัญชามักเป็นอาจารย์ชาย เพราะ

ลักษณะและประวัติความเป็นมาของสถาบันมีธรรมชาติเช่นนั้น จึงมักมีการพบปะพูดคุยกันอยู่เสมอ ระหว่างอาจารย์คณะวิชาในสายช่างกับผู้บังคับบัญชา ทำให้อาจารย์รู้สึกผูกพันกับเพื่อนร่วมงานและสถาบัน รู้วัฒนธรรมขององค์การ ส่งผลให้มีทัศนะว่า มีปัญหาในสองด้านหลังนี้เพียงปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อาจารย์คณะวิชาศึกษาทั่วไปกับอาจารย์คณะวิชาในสายช่าง มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าคณะวิชาที่สอนมีอิทธิพลต่อทัศนะของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องจากความสนใจทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความสามารถบางประการ ดังเช่นที่พบในรายงานการวิจัยของแอคเคอร์แมน และคนอื่น ๆ (Ackerman and others. 1995 : 270 - 304) ว่า ความสนใจกลุ่มกิจกรรมทักษะทางร่างกาย มีความสัมพันธ์กับความสามารถพิเศษ ความสนใจกลุ่มชอบกิจกรรมการคิดมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางการให้เหตุผล และความสามารถทางเครื่องกล ดังนั้น การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับความสนใจเชิงวิชาชีพ และความถนัดของอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมกับการพิจารณามิติอื่นๆ ของการให้คำปรึกษาด้วย เพื่อให้สามารถช่วยเหลือนักศึกษาได้อย่างทันการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมทุกด้านและด้านวิชาการว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ดังนั้น อาจารย์และผู้บริหารจึงควรเอาใจใส่ในสองด้านหลังนี้เพิ่มขึ้น เพราะถึงแม้ว่าความสามารถเชิงวิชาการจะทำให้บัณฑิตได้เข้าทำงาน แต่ความสามารถเชิงอารมณ์ จะทำให้บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การเอาใจใส่นักศึกษาเป็นรายบุคคล การติดตามข้อมูลข่าวสารจากสังคมเพื่อให้อาจารย์สามารถช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาของตนได้ จึงเป็นความจำเป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องปฏิบัติเป็นประจำ

1.2 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาหญิงควรมีมากขึ้น เพราะนับวันนักศึกษาหญิงจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะเดียวกันควรให้นักศึกษาชายได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนนักศึกษาและต่อสถาบันมากขึ้น เนื่องจากนักศึกษาชายมักชอบปรึกษาเพื่อนมากกว่าอาจารย์ การจัดตั้งโครงการ “เพื่อนช่วยเพื่อน” (Peer Facilitator Project) โดยให้นักศึกษาอาสาสมัครทำหน้าที่รับฟังปัญหาจากเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง อาสาสมัครเหล่านี้ทำงานภายใต้การนิเทศของอาจารย์อีกทอดหนึ่ง เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของอาจารย์ไปได้มาก อีกทั้ง

ยังเป็นการป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหาได้อีกทางหนึ่ง

1.3 นักศึกษาแผนกช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ มีทัศนะว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษามีความเหมาะสมในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษาแผนกช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน และช่างโลหะ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีความเป็นไปได้สูงที่อาจจะมีสภาพแวดล้อมอย่างอื่น ที่มีอิทธิพลต่อทัศนะของนักศึกษา ซึ่งเป็นอิทธิพลแฝงที่ส่งผลต่อทัศนะในทางอ้อม อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรให้ความสนใจหาความรู้และข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนี้

1.4 วิทยาเขตแต่ละแห่งมีบริบทและมีจุดเด่นของบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันออกไป บางปัญหาอาจเป็นปัญหาเฉพาะของแต่ละวิทยาเขต การศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดอาจช่วยให้วิทยาเขตเหล่านั้น สามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับกลยุทธ์ให้สามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

1.5 นักศึกษาที่มีผลการเรียนปานกลาง และมีผลการเรียนต่ำจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษาเพิ่มขึ้น การได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์อาจจะช่วยให้นักศึกษามีความมานะบากบั่น มีแรงใจที่จะปรับตัว และสามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้

1.6 อาจารย์ที่ปรึกษาบางส่วน มีปัญหาเรื่องการมีเวลาและงบประมาณที่จำกัดในการศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา บางส่วนมีปัญหานักศึกษาไม่มาขอรับคำปรึกษา ในการแก้ปัญหาของอาจารย์กลุ่มแรก อาจทำได้โดยการจัดระบบฐานข้อมูลให้สามารถสืบค้นได้ในคอมพิวเตอร์ระบบ On line เพื่อให้ความสะดวกแก่อาจารย์ในการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการให้คำปรึกษา และอาจจะจัดทำหน่วยการเรียนหรือการจัดฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของอาจารย์ให้มากขึ้น ส่วนกลุ่มหลัง อาจแก้ไขปัญหาโดยการพยายามทำความรู้จักคุ้นเคยกับนักศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรวางตัวให้เหมาะสมกับบทบาทที่ได้รับ การทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีสามารถสอนนักศึกษาได้มากกว่าคำพูด

1.7 สถาบันควรจัดระบบบริหารอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีโครงสร้าง มีจุดมุ่งหมาย มีขอบข่ายการดำเนินงานที่ชัดเจน เพราะการขาดระบบบริหารจะส่งผลต่อเนื่องไปยังปัญหาอื่น ๆ เช่น ความยุติธรรม ความสมดุลระหว่างชั่วโมงสอนกับชั่วโมงให้คำปรึกษา และการให้ผลประโยชน์ตอบแทน หรือการพิจารณาความดีความชอบ

1.8 สถาบันควรให้โอกาสอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาน้อยกว่า 5 ปี ได้เข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาให้ดีขึ้น

1.9 อาจารย์ที่มีชั่วโมงสอนมากกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ มีปัญหามากกว่าอาจารย์ที่สอนน้อยกว่า 20 คาบต่อสัปดาห์ ดังนั้น สถาบันจึงควรพิจารณาจัดภาระงานให้กับอาจารย์อย่างเหมาะสม

1.10 ความสนใจเชิงวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการทำงานในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนั้น การจัดกลุ่มนักศึกษาจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของอาจารย์ เพื่อให้การให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโครงการ "เพื่อนช่วยเพื่อน" เพื่อเป็นแนวทางช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาอีกทางหนึ่ง

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยแฝงที่อาจมีอิทธิพลต่อทัศนะของนักศึกษา จากแผนกวิชาในคณะวิชาไฟฟ้า และแผนกวิชา ในคณะวิชาเครื่องกล เช่น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ด้านกายภาพ และประสบการณ์ในสถาบัน รวมไปถึงเหตุจูงใจในการเข้าศึกษา เพื่อที่จะได้ค้นพบสาเหตุของปัญหาของนักศึกษาได้ดีขึ้น

2.3 ควรศึกษาปัญหาเฉพาะของแต่ละวิทยาเขตในรายละเอียด เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้กับวิทยาเขตนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.4 ควรศึกษาการจัดระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการแนะแนวสำหรับอาจารย์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษาโดยใช้ข้อมูลที่ทันสมัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม. รูปแบบและคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับสถาบันการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการพิจารณาวางระบบเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาใน สถาบันฝึกหัดครู. ม.ป.ป. หน้า 1 – 11.

คมสัน พลับบดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. "นโยบายของรัฐกับการศึกษา," วารสารนักบริหาร. 17(4) : 15 - 19 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2540.

ช่อลัดดา ขวัญเมือง. การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ : ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

ณัฐติยา จตุรนาคากุล. ปัญหาของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี (รอบเช้า). ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.

ดิเรก สุวรรณฤทธิ์. การออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ค.อ. ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2534. อัดสำเนา.

ทวีชัย เขียนภักดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2540.

เทคโนโลยีราชมงคล กองแผนงาน, สถาบัน. รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กองแผนงาน, 2540.

เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ, สถาบัน. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ, 2541.

เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ, สถาบัน. แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ระดับอุดมศึกษา สาขาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ, 2533.

ธรรมนูญ ฤทธิมณี. "แผนพัฒนาการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)," วารสารสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 9(2) : 13 - 20 ; กุมภาพันธ์ 2535.

เบ็ญจาภา สุทธะพินทุ. สาเหตุของการสูญเปล่าทางการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ : กรณีศึกษาของวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536. อัดสำเนา.

ผกา บุญเรือง. เอกสารคำสอนวิชา การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

พรทัศน์ บุญมั่งมี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542.

มนต์ชัย เทียนทอง. การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ปัญหาและการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527. อัดสำเนา.

มยุรี สิงห์ไข่มุกข์. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

รัชมน สุขชุม. "ประวัติย่อของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล," ใน เอกสารโครงการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา. หน้า 1 – 11. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2541.

ราชภัฏ, สถาบัน. คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพฯ : วิศาลการพิมพ์, 2535.

ราตรี พัฒนรังสรรค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทรเกษม, 2527.

เรียม ศรีทอง. "งานอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา," ใน เอกสารโครงการพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา. หน้า 1-25. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2541.

วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒน์. ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

วัฒนา พัชราวนิช. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ฝ่ายพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู, 2539.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. บุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

วิชาการ, กรม. ครูมือการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

วิทยา นาควัชระ. หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาตนเองและนักบริหาร. 2537.

วิรัช รักษาสกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542.

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. ปรัชญาอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2541.

ศุภชัย อาจปรุ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542.

ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ, จรินทร์ จุลวานิช และ บัญญัติ กิตติสารวัณโณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542.

สุจริต เพียรชอบ. และ วรศักดิ์ เพียรชอบ. รายงานการวิจัยสภาพการให้คำปรึกษานิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สุมน อมรวิวัฒน์. "บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา," ใน การสอนและการวัดผลการศึกษา. หน้า 118 - 125. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

เสกสรรค์ หล้าตัว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2542.

สมสุข ธีระพิจิตร. "ลักษณะนิสิตนักศึกษา," ใน เอกสารการประชุมสัมมนาเรื่องการพัฒนางานแนะแนวเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา. หน้า 144 - 156. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. การศึกษาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. งานวิจัยส่วนบุคคล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

สำเนาว์ ขจรศิลป์. " ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมกิจการนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันและอนาคต," ใน สรุปและประเมินผลการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาครั้งที่ 4 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.

สำเริง กลิ่นดิษฐ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธันยพร บุษปฤกษ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2542.

อภิญญา เวชชัย. "ผลกระทบของวิกฤตการณ์เศรษฐกิจต่อประชาชนในสังคมไทย," กรมประชาสงเคราะห์. 41(4) : 4 – 11 ; กรกฎาคม – สิงหาคม 2541.

อาชีวศึกษา, กรม. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขานุการกรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

Ackerman , P.L. , R. Kanfer , and M. Goff "Cognitive and Noncognitive Determinants and Consequences of Complex Skill Acquisition," Journal of Experimental Psychology : Applied. 1 (4) : 270 – 304 ; April, 1995.

Anastasi , A. "Coaching , Test Sophistigation , and Developed Abilities," American Psychologist. 36; Fall, 1981.

Asser , E.S. "Social Class and Help Seeking Behaviour," American Journal of Community Psychology. 6(2) : 465 – 475 ; February, 1978.

Beck , U. Risk Society : Towards a New Modernity. Newbury Park : Sage, 1993.

———— . The Reinvention of Polities : Towards a Theory of Reflextive Modernization. Cambridge : Polity Press, 1994.

Bemak, F. and F.J. Hanna. "The Twenty - First Century Counseller : An Emerging Role in Changing Times," International Journal for the Advancement of Counselling. 20 (1) : 209 – 218 ; January, 1998.

Bernard , B. Peer Programs : "A Major Strategy for Fostering Resiliency in Kids," Peer Facilitator Quarterly. 9 (3) : 103 – 125 ; March, 1992.

Bray , N.J. , J.M. Braxton , and A.S. Sullivan. "The Influence of Stress – Related Coping Strategies on College Students Departure Decisions," Journal of College Student Development. 40 (6) : 645 – 657 ; June, 1999.

Broman , C.L. "Race Differences in Professional Help-Seeking," American Journal of Community Psychology. 15(3) : 473 – 489 ; March, 1987.

Brown , B.B. , S.A. Eicher and S. Petrie "The Importance of Peer Affiliation in Adolescence," Journal of Adolescence. 9(1) : 73 – 96 ; January, 1986.

Chickering , A.W. and L. Reisser. Education and Identity. San Francisco : Jossey – Bass, 1993.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. , New York : Harper and Row, 1970.

Day, M. Educational "Advising and Brokering : The Ethics of Choice," In Brockett, R (ed.) Ethical Issues in Adult Education, Teachers College, Columbia, New York : 1988.

Delisle, F.H. Reactions of a Sample of Student Personnel Work to Academic Advising : A Sub - Report Office of Institutional Research. Michigan State University Press, 1965.

Dressel, Ferd B. "The Faculty Advisor," Improving College and University Teaching. 22(1) : 57 – 78 ; Winter, 1974.

Educational Testing Service. Institutional Functioning Inventory Profile Sheet. Princeton , NJ : Educationd Testing Service , 1970.

Erhard , R. Adolescent Peer Facilitators – Myth and Reality , International Journal for the Advancement of Counselling. 21(5) : 97 – 109 ; May, 1999.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. , Auckland : McGraw – Hill International Book Company, 1981.

George, R.L. and T.S. Christiani Counselling : Theory and Practice. (4th. ed) Needham Height, MA : Allyn and Bacon, 1995.

Giddens, A. The Constitution of Society : Outline of the Theory of Structuration. Cambridge : Polity Press, 1984.

Goldberg, Alan, D. "Arnold Goldstein : From Counselor to Psychoeducator," Journal of Counseling and Development. 76 (2) : 351 – 357 ; February, 1998.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd. ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1973.

Gorman , C. "Sizing up the Sexes," Time. 3(2) : 32 – 40 ; January, 1992.

Habley, Wesley R. "Academic Advisment : The Critical Link in Student Retention," NASPA Journal. 18(6) : 45 - 50 ; Spring, 1981.

Harrington, Thomas F. Student Personnel Work in Urban Colleges. New York : Intext, Inc., 1974.

Higbee, M.T. "Student Advisement Centers : A Timely Idia," Improving College and University Teaching. 27 (1) : 47 - 48 ; Winter, 1979.

Israelashvili , M. "Adolescents' Help – Seeking Behaviour in Times of Community Crisis," International Journal for the Advancement of Counselling. 21(6) : 87 – 96 ; June, 1999.

Jaikumar, R "Postindustrial Manufacturing," Harvard Business Review. 64 (6): 69 – 76 ; June, 1986.

Johnston , W.B., and A.E. Packer Workforce 2000 : Work and Workers for the 21 st Century. Hudson Institute : Indianapolis Indiana , 1987.

Kramer, H.C. and R.E. Gardner. Advising by Faculty. West Haven : National Education Association, 1983.

Larson , R. "Adolescents Daily Experience with Family and Friends : Contrasting Opportunity Systems," Journal of Marriage and the Family. 45 (4) : 739 – 750 ; April, 1983.

Levin , H.M. and R.W. Rumberger "Education and Training Needs for Using Computer in Small Business," Educational Evaluation and Policy Analysis. 8(3) : 423 – 434 ; March, 1986.

Levine, A. and J. Weingart. Reform of Undergraduate Education. San Francisco : Jossey - Bass, 1973.

Little, J.W. "Teacher as Teacher Advisors : The Delicacy of Collegial Leadership," Educational Leadership. 43(3) : 34 - 36 ; November, 1985.

Lynch A. and A. Chickering. "Comprehensive Counseling and Support Programs for Adult Learners : Challenge to Higher Education," In Council for the Advancement of Experiential Learning New Perspectives on Counseling Adult Learners. National Institute of Education, Washington D.C., 1984.

Marsh , H.W. Students Evaluations of University Teaching : Research Findings , Methodologieal Issues , and Directions for Further Research. Journal of Educational Research. 11(6) : 253 – 388 ; June, 1987.

Mueller, H.K. Student Personnel Work in Higher Education. Cambridge, Massachusetts : Houghton - Mifflin Company, 1961.

Nadler , A "Help – Seeking Behaviour as a Coping Resource," In M. Rosenbaum (Ed.) Learned Resourcefulness. New York : Springer , 1990.

Narikiyo , T.A. and V.A. Kameoka "Attributions of Mental Illness and Judgments about Help Seeking among Japanese – American and White – American Students," Journal of Counseling Psychology. 39(8) : 363 – 369 ; August, 1992.

Oakeshott, M. Educational Guidance for Adults : Identifying Conpetences, National Institute of Adult Continuing Education, Leicester, 1991.

Onnismaa, Jussi. "Career Guidance Training : Dealing with Uncertainty," International Journal for the Advancement of Counselling, 20(1) : 175 – 190 ; January, 1998.

Paulet, R. "Factor Influencing Successful Counselling," Journal of Development Education 21(3) : 60 – 64 ; March, 1991.

Peavy, V. "An Orientation to Constructivist Career Counselling," North Star Research Document. July. 1995.

Pounder , J. "Organizational Effectiveness in Higher Education." Educational Management & Administration. 27 (4) : 389 – 400 ; April, 1999.

Quinn , R.E. and J. Rohrbaugh "A Competing Value Approach to Organisational Effectiveness," Public Productivity Review. 5 (2) : 122 – 140 ; February , 1981a.

———— . "A Spatial Model of Effectiveness Criteria : Towards a Competing Values Approach to Organisational Analysis," Management Science. 29 (3) : 363 – 377 ; March, 1981b.

Reardom , M.T. "Effectiveness of Peer Counseling on High School Students Who Failed Two or More Classes in a Nine Week Quarter," Peer Facilitator Quarterly. 4(2) : 9 – 13 ; April – June, 1991.

Savickas, M. "Career Counselling in the Post Modern Era," Journal of Cognitive Psychotherapy. 7(3) : 205 – 215 ; March, 1993.

Schlossberg, N. "Caught in a Dilemma : Adult as Learners," New Perspective on Counselling Adult Learners. National Institute of Education, Washington D.C., 1984a.

———— . Counselling Adults in Transition : Linking Practice with Theory. New York, Springer, 1984b.

Solberg , V.S., S. Ritsma , B.J. Davis , P.S. Tata , and A. Jolly "Asian – American Students' Severity of Problems and Willingness to Seek Help from University Counseling Centers : Role of Previous Counseling Experience , Gender , and Ethnicity ," Journal of Counseling Psychology. 41(4) : 275 – 279 ; April, 1994.

Stage, F.K. "Common Element of theory : A Framework for College Student Development," Journal of College Student Development. 32(8) : 56 – 61 ; August, 1991.

Surgenor , L.J. "Attitudes toward Seeking Professional Psychological Help," New Zealand Journal of Psychology. 14(1) : 27 – 33 ; January, 1985.

Tinto , V. "Dropout from Higher Education : A Theoretical Synthesis of Recent Research," Review of Educational Research. 45 (3) : 89 – 125 ; March, 1975.

_____ . Leaving College : Rethinking The Causes and Cures of Student Attrition. 2 nd. ed., Chicago : University of Chicago Press , 1993.

Voyer , D. "Scoring Procedure , Performance Factors , and Magnitude of Sex Differences in Spatial Performance," American Journal of Psychology. 110 (2) : 259 – 376 ; February, 1997.

West , J.S. , L. Kayser , and R. Saltmarsh "Student Perceptions that Inhibit the Initiation of Counseling," The School Counsellor. 39 (8) : 77 – 83 ; August, 1991.

Whitman , N.A. , D.C. Spendlove , and C.H. Clark. Student Stress : Effects and Solutions. ASHE – ERIC Higher Education Research Report No.2 Washington D.C., Association for the Study of Higher Education , 1984.

Williamson, E.G. Student Personnel Services in Colleges and Universities. New York : McGraw - Hill Book Company, 1961.

Woolfe R., S. Murgatroyd and S. Rhys. Guidance and Counselling in Adult and Continuing Education : A Development Perspective. Milton : Open University Press , 1987.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงกลมหน้าข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ ☐
   - ◯ ชาย
   - ◯ หญิง

2. ชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ ☐
   - ◯ ชั้นปีที่ 1
   - ◯ ชั้นปีที่ 2

3. แผนกวิชา ☐
   - ◯ ช่างยนต์
   - ◯ ช่างกลโรงงาน
   - ◯ ช่างโลหะ
   - ◯ ช่างไฟฟ้า
   - ◯ ช่างอิเล็กทรอนิกส์
   - ◯ ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์

4. วิทยาเขต ☐

- ◯ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
- ◯ วิทยาเขตพระนครเหนือ
- ◯ วิทยาเขตนนทบุรี

5. คะแนนเฉลี่ยสะสม ☐

- ◯ สูงกว่า 3.00
- ◯ 2.50-3.00
- ◯ ต่ำกว่า 2.50

ตอนที่ 2 ทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เป็นจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามความคิดเห็นของท่านว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านวิชาการ					
1.	ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและระเบียบของสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ให้คำแนะนำในการเลือกวิชาเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ให้คำแนะนำในการวางแผนการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
6.	พิจารณาและให้ความเห็นชอบในการเพิ่ม ลด และถอนวิชาเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
7.	อธิบายความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
8.	แนะนำวิธีเรียนและวิธีค้นคว้า	.....	.....	.....	.....	.....
9.	อธิบายความสัมพันธ์ของแต่ละวิชากับวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชาการที่นักศึกษาจะไปศึกษาค้นคว้า	.....	.....	.....	.....	.....
11.	ให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
12.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลและการสอบ	.....	.....	.....	.....	.....
13.	ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาแก่นักศึกษาที่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์	.....	.....	.....	.....	.....
14.	ติดตามผลการเรียนของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
15.	ตรวจสอบการเรียนครบตามหลักสูตรของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16.	ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
17.	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอน กับนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
	<u>ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา</u>					
18.	ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
19.	ให้คำแนะนำลักษณะงานของวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรมในแต่ละหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
20.	ส่งเสริมคุณสมบัติด้านจริยธรรมวิชาชีพแก่นักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
21.	ให้ข้อมูลและคำแนะนำในการเลือกเข้าทำงาน ในหน่วยงาน ทางช่างอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
22.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่อาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
23.	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
24.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางโครงการในการ ประกอบอาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
25.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการประกอบอาชีพ อิสระ	.....	.....	.....	.....	.....
26.	ให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ กับวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการ ประกอบอาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
28.	ติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในด้านอาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
29.	ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งอาชีพ ในตลาดแรงงาน	.....	.....	.....	.....	.....
30.	ชี้ช่องทางก้าวหน้าในวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31.	ปลูกฝังความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
32.	เสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันให้กับ นักศึกษาต่างวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
33.	สนับสนุนให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ เชิงวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
34.	จัดประสบการณ์สร้างเสริมทักษะที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารเชิงอุตสาหกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
35.	เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ ...	.....	.....	.....	.....	.....
36.	ให้คำแนะนำในเรื่องการปรับตัวและการวางตน ในสังคม	.....	.....	.....	.....	.....
37.	อบรมกิริยามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม	.....	.....	.....	.....	.....
38.	ให้คำปรึกษาในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ในชีวิตของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
39.	จัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาทางร่างกาย และจิตใจของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
40.	ให้คำแนะนำในเรื่องการพักผ่อน และการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์	.....	.....	.....	.....	.....
41.	สนับสนุนพฤติกรรมประหยัด และการหารายได้เสริม ในช่วงปิดภาคเรียน ...	.....	.....	.....	.....	.....
42.	ให้คำแนะนำในเรื่องการคบเพื่อน.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	สร้างเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ศักดิ์ศรีและพวกพ้อง	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
44.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ในสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
45.	แนะนำนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
46.	ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อตนและบุคคลอื่น ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
47.	ให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกาย ให้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
48.	ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง ของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
49.	ให้ความสนใจและรับฟังปัญหาส่วนตัว ที่นำไปปรึกษาหารือ	.....	.....	.....	.....	.....
	<u>ด้านปัญหาทั่วไป</u>					
50.	แนะนำและช่วยแก้ปัญหา ด้านที่พักอาศัย	.....	.....	.....	.....	.....
51.	แนะนำและช่วยแก้ปัญหาด้านการเงิน	.....	.....	.....	.....	.....
52.	ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับทุนการศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
53.	ช่วยประสานงานระหว่างนักศึกษา และสถานศึกษา เมื่อมีปัญหาการเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
54.	แนะแนวทางปฏิบัติเมื่อนักศึกษามีปัญหา กับผู้ปกครอง	.....	.....	.....	.....	.....
55.	พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ตามระเบียบของสถาบัน	.....	.....	.....	.....	.....
56.	ให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหากับนักศึกษา สถาบันอื่น	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
57.	ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลกับนักศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
58.	ช่วยประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่นเมื่อมีกิจกรรมระหว่างสถาบัน เช่น กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์	.....	.....	.....	.....	.....
59.	ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการอุตสาหกรรมเพื่อความร่วมมือเกี่ยวกับนักศึกษาได้ฝึกงาน	.....	.....	.....	.....	.....
60.	เยี่ยมเยือนเพื่อรับทราบปัญหาของนักศึกษาที่ฝึกงานตามสถานประกอบการ	.....	.....	.....	.....	.....
61.	ช่วยติดต่อหางานพิเศษสำหรับนักศึกษาที่ครอบครัวประสบปัญหาการเงิน	.....	.....	.....	.....	.....
62.	แนะแนวทางหลีกเลี่ยงการถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	.....	.....	.....	.....	.....
63.	ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์	.....	.....	.....	.....	.....
64.	ให้ความใส่ใจแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาหลายด้านจนมีความเสี่ยงสูงที่จะคิดสั้น	.....	.....	.....	.....	.....
65.	ให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข	.....	.....	.....	.....	.....
66.	แนะนำนักศึกษาในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
67.	ศึกษารวบรวมข้อมูลจากสังคมและสถานประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาตามความต้องการของสังคม	.....	.....	.....	.....	.....
68.	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงกลมหน้าข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ ☐
   - ◯ หญิง
   - ◯ ชาย

2. วุฒิการศึกษา ☐
   - ◯ ปริญญาตรี
   - ◯ สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ☐
   - ◯ น้อยกว่า 5 ปี
   - ◯ 5-10 ปี
   - ◯ มากกว่า 10 ปี

4. จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ ☐

◯ ต่ำกว่า 20 คาบ

◯ 20 คาบขึ้นไป

5. คณะวิชา ☐

◯ คณะวิชาศึกษาทั่วไป

◯ คณะวิชาในสายช่าง

ตอนที่ 2 ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
	ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท					
1.	ไม่แน่ใจว่าการให้คำปรึกษาจะช่วยแก้ปัญหาให้นักศึกษาได้	.....	.....	.....	.....	.....
2.	เป็นการยากที่จะตัดสินใจในเรื่องสำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....
3.	การวางแผนล่วงหน้าในการทำงานไม่ค่อยมีประโยชน์ เพราะต้องเปลี่ยนบ่อย ๆ ตามสถานการณ์	.....	.....	.....	.....	.....
4.	เมื่อมีคนไม่เห็นด้วยกับแนวคิดในการทำงานจะรู้สึกกังวลมาก	.....	.....	.....	.....	.....
5.	กฎระเบียบของสถานศึกษาไม่เหมาะสมกับนักศึกษา ท่านยอมรับไม่ได้	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการให้คำปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
7.	ไม่ค่อยได้ติดตามเหตุการณ์ในปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
8.	รู้สึกว่ามีหน้าที่แต่ไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
9.	ไม่ทราบวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ขาดความรู้ความชำนาญในการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	.....	.....	.....	.....	.....
11.	ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงเร็วจนเรียนตามไม่ทัน	.....	.....	.....	.....	.....
12.	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
13.	ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านวิชาการในสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
14.	มีขอบเขตในการตัดสินใจแคบ บางครั้งการแก้ปัญหาไม่ทันท่วงที	.....	.....	.....	.....	.....
15.	หลักสูตรส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับสังคมปัจจุบันทำให้การแนะแนวอาชีพขาดประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
16.	ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ทำให้ไม่มั่นใจว่าคำปรึกษาจะเหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
17.	ไม่แน่ใจว่าจะเข้าใจปัญหาของนักศึกษาต่างเพศกับคนอย่างถ่องแท้	.....	.....	.....	.....	.....
18.	รู้สึกไม่ปลอดภัยในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
19.	นักศึกษาไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	.....	.....	.....	.....	.....
20.	นักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนไม่มาพบเพื่อขอคำปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
21.	นักศึกษาที่มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยไม่กล้าระบุสาเหตุของปัญหา	.....	.....	.....	.....	.....
22.	นักศึกษามักเชื่อเพื่อนหรือรุ่นพี่มากกว่าอาจารย์ ทำให้การให้คำปรึกษาขาดประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
23.	ได้รับประสบการณ์ไม่ดีจากการปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
24.	งานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะกับอุปนิสัยส่วนตัว	.....	.....	.....	.....	.....
	<u>ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา</u>					
25.	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ติดตามผลการให้คำปรึกษา เนื่องจากมีภาระงานมาก	.....	.....	.....	.....	.....
26.	อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนไม่เพียงพอเมื่อเกิดปัญหาระหว่างนักศึกษาไม่สามารถระงับเหตุได้ทันท่วงที	.....	.....	.....	.....	.....
27.	ขาดการประเมินผลการให้คำปรึกษาอย่างมีแบบแผน	.....	.....	.....	.....	.....
28.	ไม่มีระบบการบริหารอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
29.	อาจารย์ขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านการให้คำปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
30.	สถานศึกษาขาดการฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเตรียมแก้ปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น ปัญหานักศึกษายกพวกตีกัน	.....	.....	.....	.....	.....
31.	การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เหมาะสมกับกลุ่มนักศึกษาที่อาจารย์รับผิดชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
32.	อาจารย์ใหม่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านนี้อย่างเป็นระบบ	.....	.....	.....	.....	.....
33.	ขาดงบประมาณในการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะ ไม่มีหน่วยงานรองรับโดยตรง	.....	.....	.....	.....	.....
34.	การสั่งการเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษามักเป็นไปโดยไม่มีข้อมูลครบถ้วน	.....	.....	.....	.....	.....
35.	ขาดระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาทำให้ผู้บริหารไม่สามารถใช้ประโยชน์จากประสบการณ์การทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในการสั่งการ	.....	.....	.....	.....	.....
36.	ขาดโอกาสประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนเพราะหาเวลาว่างตรงกันยาก	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
37.	สถานศึกษาไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดชั่วโมงทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
38.	มีชั่วโมงสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลาทำความคุ้นเคยกับนักศึกษาในความรับผิดชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
39.	อาจารย์ที่ปรึกษา ไม่สามารถปลีกตัวจากงานอื่น ๆ ไปพบผู้ปกครองเพื่อหาความร่วมมือในการแก้ปัญหาของนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
	<u>ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา</u>					
40.	ขาดการสนับสนุน ด้านกำลังใจในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา	.....	.....	.....	.....	.....
41.	ลำบากใจในการแจ้งผู้บังคับบัญชาเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
42.	ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
43.	รู้สึกท้อแท้ใจ เพราะเป็นการทำงานโดยไม่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
44.	ผู้บริหารไม่ค่อยรับฟังปัญหาเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
45.	บางครั้งมีค่าใช้จ่ายในการช่วยแก้ปัญหาของนักศึกษา แต่ไม่ สามารถเบิกจ่ายจากสถานศึกษาได้ เพราะไม่สอดคล้องกับระเบียบราชการ	.....	.....	.....	.....	.....
46.	สถานศึกษามีห้องบริการให้คำปรึกษาและอุปกรณ์อื่น ๆ ไม่เพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
47.	สถาบันไม่ค่อยส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า น่าจะช่วยป้องกันไม่ให้นักศึกษาเกิดปัญหา	.....	.....	.....	.....	.....
48.	รู้สึกว่าตนเองทำงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างโดดเดี่ยว ขาดการสนับสนุนจากสถาบัน	.....	.....	.....	.....	.....
49.	ขาดโอกาสศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของนักศึกษาเพราะไม่มีงบประมาณ	.....	.....	.....	.....	.....
50.	ขาดเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน	.....	.....	.....	.....	.....
51.	ระเบียบของสถาบันไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
52.	ขาดศูนย์ประสานงานระหว่างอาจารย์วิชาช่างกับอาจารย์วิชาสามัญทำให้มีข้อมูลไม่ครบถ้วนในการให้คำปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	ปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
53.	การประสานงานกับผู้ปกครองของนักศึกษามักทำได้ยากเพราะสถาบันไม่มีหน่วยบริการอาจารย์ที่ปรึกษาด้านนี้โดยตรง	.....	.....	.....	.....	.....
54.	ได้รับมอบหมายงานหลายหน้าที่เกินไปจนไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ที่ ทม 1007/ 4556

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตนนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลดู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาระดับ ปวส.(หลักสูตร 2 ปี) ชั้นปีที่ 1 - 2 ตอบแบบสอบถามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางธันยพร บุษปฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4551

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาระดับ ปวส.(หลักสูตร 2 ปี) ชั้นปีที่ 1 - 2 ตอบแบบสอบถามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางธันยพร บุษปฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 459

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 กันยายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาระดับ ปวส.(หลักสูตร 2 ปี) ชั้นปีที่ 1 - 2 ตอบแบบสอบถามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางธันยพร บุษปฤกษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

แผนกวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

2 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

เนื่องด้วย ข้าพเจ้า นางธันยพร บุษปฤกษ์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ประจำวิทยาเขตพระนครเหนือ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้หนึ่งที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ จึงขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้

การตอบแบบสอบถามของนักศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัย ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากความรู้สึกที่แท้จริง คำตอบทั้งหมดในแบบสอบถามจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะถือเป็นความลับ จึงไม่มีผลกระทบต่อนักศึกษาแต่ประการใด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางธันยพร บุษปฤกษ์)
ผู้วิจัย

แผนกวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

2 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง
สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

เนื่องด้วย ข้าพเจ้า นางธันยพร บุษปฤกษ์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ประจำวิทยาเขตพระนครเหนือ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา และปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องทราบข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งท่านเป็นผู้หนึ่งที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามดังที่แนบมาพร้อมนี้

การตอบแบบสอบถามของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัย ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามจากความรู้สึกที่แท้จริง คำตอบทั้งหมดในแบบสอบถามจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะถือเป็นความลับ จึงไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางธันยพร บุษปฤกษ์)
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. ดร. อรรณพ โพธิสุข
   อาจารย์ประจำภาควิชาการอุดมศึกษา
   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. นายประทวน กลิ่นจำปา
   รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม
   สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

3. นายนพ กลิ่นจันทร์
   ผู้อำนวยการวิทยาเขตอุเทนถวาย
   วิทยาเขตอุเทนถวาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

4. นายเผด็จ แสนเกษม
   ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
   วิทยาเขตพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

5. นายศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ
   ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม
   วิทยาเขตพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5646

ที่ ทม 1007/ 4369 วันที่ 20 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.อรรณพ โพธิสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางธันยพร บุษปฤกษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ ๔๖๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๐ สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตอุเทนถวาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้นางธันยพร บุษปฤกษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4335

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 สิงหาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางธันยพร บุษปฤกษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" โดยมี ดร.จารุวรรณ สกุลคู และ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน อาจารย์เผด็จ แสนเกษม และอาจารย์ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางธันยพร บุษปฤกษ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร./โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ค

ค่าสถิติเกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือ

1. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.01	24	2.66	47	4.14
2	2.68	25	2.55	48	2.55
3	3.92	26	2.94	49	2.67
4	2.73	27	3.18	50	4.81
5	2.76	28	3.07	51	4.33
6	2.88	29	3.62	52	2.95
7	4.02	30	3.82	53	3.14
8	3.11	31	3.69	54	3.65
9	3.57	32	3.52	55	3.24
10	3.44	33	3.46	56	3.26
11	3.20	34	2.79	57	3.08
12	2.77	35	2.64	58	2.53
13	4.81	36	3.02	59	2.48
14	3.03	37	3.11	60	2.93
15	2.45	38	3.95	61	3.25
16	3.69	39	4.01	62	2.88
17	2.14	40	2.42	63	3.00
18	2.59	41	2.18	64	3.72
19	2.98	42	3.16	65	2.46
20	3.10	43	4.14	66	2.17
21	2.32	44	3.15	67	2.98
22	2.99	45	2.44	68	2.79
23	3.49	46	3.21		

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	2.44	28	2.67
2	2.71	29	3.42
3	3.06	30	1.96
4	3.22	31	2.24
5	3.14	32	3.16
6	2.79	33	2.32
7	2.85	34	3.89
8	3.12	35	3.58
9	3.81	36	3.19
10	3.02	37	2.49
11	1.95	38	3.22
12	2.01	39	2.58
13	2.66	40	2.74
14	2.84	41	1.97
15	2.97	42	2.49
16	3.12	43	2.68
17	2.55	44	3.00
18	2.14	45	3.52
19	2.57	46	3.47
20	2.49	47	2.54
21	3.26	48	3.17
22	2.48	49	4.65
23	4.18	50	3.22
24	4.02	51	3.40
25	3.84	52	3.16
26	3.65	53	3.38
27	2.47	54	4.10

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับสำหรับนักศึกษา

ค่าความเชื่อมั่นของด้านวิชาการ	0.849
ค่าความเชื่อมั่นของด้านบริการและพัฒนานักศึกษา	0.883
ค่าความเชื่อมั่นของด้านปัญหาทั่วไป	0.913
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	0.892

3.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับอาจารย์

ค่าความเชื่อมั่นของด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท	0.877
ค่าความเชื่อมั่นของด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา	0.946
ค่าความเชื่อมั่นของด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา	0.920
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	0.937

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางธันยพร บุษปฤกษ์
เกิดวันที่	9 พฤษภาคม 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	36/20 หมู่10 ซอยเจริญสุข ถนนเอกชัย แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2522 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (การเลขานุการ) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา พ.ศ. 2524 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การเลขานุการ) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2528 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (การบริหารการศึกษา) จากสถาบันราชภัฏ สวนดุสิต พ.ศ. 2543 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักศึกษาและปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

บทคัดย่อ

ของ

ธันยพร บุษปฤกษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
กันยายน 2543

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใน 3 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริการและพัฒนานักศึกษา และด้านปัญหาทั่วไป โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต และคะแนนเฉลี่ยสะสม นอกจากนี้ยังมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใน 3 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท ด้านการบริหารระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และ ด้านการสนับสนุนจากสถาบันและผู้บังคับบัญชา จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และคณะวิชา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ ตามแนวของ ไลเคิร์ท จำนวน 2 ฉบับ สอบถามทัศนะของนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา และ สอบถามปัญหาในการทำหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตร 2 ปี จำนวน 398 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 197 คน จากวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test One Way Analysis of Variance และ Scheffe′ Method

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

นักศึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรอิสระพบว่า นักศึกษาที่มี เพศ ชั้นปี แผนกวิชา วิทยาเขต คะแนนเฉลี่ยสะสม ต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาเขตกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในส่วนกลาง สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยรวมในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบจำแนกตามตัวแปรอิสระ พบว่า อาจารย์ที่มี เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ และ คณะวิชา ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกัน

ADVISOR'S ROLES AS PERCEIVED BY STUDENTS AND ADVISORS' PROBLEMS IN STUDENT COUNSELING AT RAJAMANAGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY, INDUSTRIAL CENTRAL CAMPUSES

AN ABSTRACT

BY

THANYAPORN BUSAPALEARK

Presented in particle fulfillment of the requirements for the

Master of Education degree in Higher Education

at Srinakharinwirot University

September 2000

The purposes of this research were first, to investigate and to compare advisor roles as perceived by students in 3 areas ; academic, student service and development, and general problem, and second, to study and compare problems pertaining student counseling service in 3 areas ; role functioning, counseling system management , and institutional support at Rajamangala Institute of Technology, industrial central compuses. The instrument included two Likert-type five-point rating scale questionnaires used for collecting data about students' perception on advisor's role and about advisors' problems on student counseling services. Samples used in this study were 398 higher certificate level students, and 197 teacher-counselors randomly selected from four Rajamangala Institute of Technology, industrial central campuses. All the questionnaire sent to the respondents were returned. The statistical analysis procedures used in this study included mean, standard deviation, t-test, One Way Analysis of Variance and Scheffe's Method.

The results of research revealed as follows:

Advisor's roles as perceived by students at Rajamangala Technology Institute, industrial central campuses were appropiate at high level. When compared according to demographic data ; gender, academic level, academic major, campus, and grade point average, the results showed that each of these variables had significant effects on students' perception .

The findings also showed that advisors reported having moderate level of problem pertaining student counseling services. Advisors with different gender, educational level, years of experience as an advisor, teaching load per week, and faculty had different level of problems in student counseling services.